

7

0

0

+

2

Miesto tyrinėjimo gidas

Vilnius

Labas, Vilniaus tyrinėtojai!

Vilnius paaugo dar vienais metais. Kartu auga ir jo gerbėjai, alkstantys naujų atradimų bei patirčių, todėl jiems skiriame atnaujintą miesto tyrinėjimo gidą. Nenustebkite – jis pažaliavo. Juk Vilniaus DNR neabejotinai yra žalios spalvos, kaip ir jo titulas „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“. Todėl puslapiuose papildomai pabarstėme žaliųjų žinučių ir *samaningų* faktų.

Šiame leidinyje išlaikėme skaičių magiją. Puslapiuose susluoksniavome 702 (tiek, kiek Vilniui metų) patirčių, akimirų, pasakojimų, kitaip tariant, – 702 VILNIUS. Kuris iš jų yra Tavo?

Norime pažadinti Tavyje sostinės tyrinėtojo geną, todėl nuotraukose žaidžiame slėpynių: uždengėme nuo Tavo akių tam tikrus iškalbingus miesto akcentus ir detales. Atrask juos pats ir sudėliok miesto pažinimo dėlionę!

Atsiversk šį gidą ir būk tikras, kad pro Tavo akis neprasprūs jokia tikro miestinėtojo verta istorija. Turiningos kelionės po senamiesčio kiemelius, kvartalus ir atgimstančius rajonus, miestą miške, architektūros, kultūros ir meno labirintus, šeimų su vaikais pasaulį, gurmaniškas stoteles ir netikėtą Vilnių!

Kuo toliau, tuo giliau... į Vilnių!

„Neakivaizdinio Vilniaus“ komanda

VILNIUS – EUROPOS ŽALIOJI SOSTINĖ 2025. ŽALIASIS VILNIAUS DNR

Žali nuotykiai

- 10 ... „Čiulbantys Karoliniškių šlaitai“
- 10 ... Žaliųjų ežerų ir Verkių maršrutai
- 11 ... „Paskui mamutą“
- 11 ... „Gamtos taku su mažyliu“
- 12 ... „Vilnius kaip sodas“
- 12 ... „Žalioji meno galia“
- 13 ... „Ekspedicija „Rytų ekspresu“ 6G autobusu“

Tvarios Vilniaus stotelės

- 16 ... Dirbtuvės „Pats sau“
- 16 ... Knygos iš antrų rankų
- 17 ... Padirbtuvės
- 17 ... Kitokios skulptūros
- 18 ... DĖK'ui stotelės
- 18 ... Miesto laboratorija
- 19 ... Bendruomenės daržai

Žalieji vilniečiai

- 22 ... Upinė nėgė
- 22 ... Raudonpilvė kūmutė
- 23 ... Skiauterėtasis tritonas
- 24 ... Geltonkraštė dusia
- 24 ... Didysis dančiasnapis
- 25 ... Paprastas tulžys
- 25 ... Didysis auksinukas

KUR PLAKA VILNIAUS ŠIRDIS. SENAMIESČIO SLĖPINIAI

Senojo miesto salos: 7 atgimę kvartalai

- 30 ... Stiklo kvartalas
- 30 ... Jono Meko skersvėjo takas
- 31 ... Savičiaus gatvė
- 31 ... Islandijos gatvė
- 32 ... Vingrių šaltinių skveras
- 33 ... Literatų gatvė
- 34 ... Paupys

Kiemelių gyvenimai

- 38 ... Nykštukų pasažo kiemeliai
- 38 ... Užupio meno inkubatoriaus kiemas
- 39 ... Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos kiemelis
- 40 ... Stiklių gatvės kiemeliai
- 41 ... Pilies gatvės kiemas
- 42 ... Bokšto gatvės kiemelis
- 43 ... Gaono gatvės kiemelis

Laiko dantų žymės

- 46 ... Senojo grindinio poezija ir proza
- 46 ... Skylėtos sienos
- 47 ... Kas yra sgrafitas?
- 48 ... Šiuikšlių urna
- 49 ... Vilniaus puntukai
- 50 ... Ten, kur kvepėjo šokoladu
- 51 ... Vandentiekio lėlijos

MENO TURISTŲ BATUOSE. KAI ALKSTI KULTŪROS

Pasimatymai su kitokiomis skulptūromis

- 56 ... „Vėsas gielės mama“ (Visos gėlės mamai)
- 56 ... „Lizdas“
- 57 ... Kalbantis Čiurlionis
- 58 ... Gyvybės akmuo
- 58 ... Adriana
- 59 ... „Fungi“
- 59 ... Vandens nešėjas

Neofreskos. Miesto metraštis ant sienų

- 62 ... „Nezlamna“ / „Nepalaužiama“
- 62 ... „Nika“
- 63 ... „Meškai moters?“
- 63 ... „Grigiškės iš paukščio skrydžio“
- 64 ... „Jei pasiryžti, tai nebe svajonė“
- 64 ... „Meilės sriuba“
- 65 ... „Laisvas Nino“

Patirtys muziejuose ir meno erdvėse

- 68 ... Vilniaus miesto muziejus. Vokiečių 6
- 68 ... Šiuolaikinio meno centras
- 69 ... Automuziejus
- 69 ... MO muziejus
- 70 ... Kazio Varnelio namai-muziejus
- 70 ... Pilininko namas
- 71 ... Lietuvos žydų kultūros ir tapatybės muziejus

MIESTO KŪNAS. ARCHITEKTŪRINĖ VILNIAUS DĖLIONĖ

Atgal į didikų praeitį

- 76 ... Sapiegų rūmai
- 77 ... Trakų Vokės dvaro sodyba
- 78 ... Radvilų rūmai
- 78 ... Pacų rūmai
- 79 ... Pociejų (Vainių) rūmai
- 80 ... Chodkevičių rūmai
- 81 ... Tuskulėnų dvaras

Nematomas miestas. Prieblandos zona

- 84 ... Bunkeris „Automatika“
- 84 ... Ekstremalus Vilniaus katedros požemių maršrutas
- 85 ... Lukiškių kalėjimas
- 86 ... Liepkalnio vandens saugykla
- 86 ... Rotušės požemiai
- 87 ... Vilniaus termofikacinė elektrinė Nr. 2
- 87 ... Signatarų namų rūšiai

Žaidimas detalėmis

- 90 ... Paliesti Vilnių
- 90 ... Krantus jungiantys tiltai
- 91 ... Secesijos pėdsakai
- 91 ... Medinės istorijos
- 92 ... Gražiausios durys
- 92 ... Fontanų pūsluose
- 93 ... Pasakojimai po kojomis

TURINTIEMS SMALSUMO GENĄ. ATRADIMAI ŠEIMOMS

Kur karaliauja vaikai

- 98 ... „Išeik į kiemą“
- 98 ... Mažosios Lietuvos skveras
- 99 ... Reformatų sodo aikštelė
- 99 ... Šnipiškių aikštė
- 100 ... Tauro kalno parkas
- 100 ... Laisvalaikio erdvė ir žaidimų aikštelė Grigiškėse
- 101 ... Aktyviai – vyresniems vaikams ir paaugliams

Pažinti Vilnių žaidžiant

- 106 ... Energetikos ir technikos muziejus
- 106 ... Meškinų muziejus
- 107 ... Geležinkelių muziejus ir Bėgių parkas
- 107 ... Pavilnių ir Verkių regioninių parkų lankytojų centras
- 108 ... Pinigų muziejus
- 108 ... Iliuzijų muziejus VILNIL
- 109 ... Zooparkas

Kur išsidūkti, kai lyja

- 112 ... „Skate Hub Vilnius“
- 112 ... „360 Arena“
- 113 ... Smėlio arena
- 113 ... Lazdynų baseinas
- 114 ... „Citywave Vilnius“
- 114 ... Kartodromas „Kartlandas MAX“
- 115 ... Laipiojimo centras „Vertical“

ELFŲ VILNIUS. MIESTAS MIŠKE

TOP vietos išskyloms mieste

- 120 ... Lietaus parkas
- 121 ... Japoniškas sodas
- 121 ... Paplūdimio erdvė prie Vilnios
- 122 ... Neries senvagės parkas
- 122 ... Kūdrų parkas
- 123 ... Gariūnų regykla
- 123 ... Prie Gulbino ežero

Po Vilnių – aktyviai

- 126 ... Vilnius ant dviejų ratų
- 126 ... Irklente Nerimi
- 127 ... Vilnia su bridkėlnėmis
- 128 ... Maudyklos
- 128 ... Takas aplink Vilnių
- 129 ... M. K. Čiurlionio takai
- 131 ... Vilniaus kalvomis

Atvirukai iš Vilniaus

- 134 ... Kanjoninis upelis
- 135 ... Nuo bulvių žiedų iki lietuviškų orchidėjų
- 136 ... Šeškinės šlaitų geomorfologinis draustinis
- 136 ... Liuteronų sodas
- 137 ... Ribiškių kalvynas
- 137 ... Pūčkorių pažintinis takas
- 138 ... Žydinčios Neries krantinės ir Bebrų takas

SKANIOS AKIMIRKOS. GURMANIŠKI NUOTYKIAI

Gastronominės fiestos.

Vilniaus skonių kalendorius

- 144 ... Spurgų festivalis
- 145 ... Kaziuko mugė
- 145 ... Šaltibarščių festivalis
- 146 ... „Vilnius Burger Fest“
- 146 ... „Le Dîner en Blanc“
- 147 ... Gastronomijos savaitė
- 147 ... Kalėdų miestelis

Staliukai neįprastose vietose

- 150 ... „3 Mūzos Rooftop Bar“
- 150 ... „Fabrikėlis“
- 151 ... Kavos baras „Eskedar Coffee Bar“
- 151 ... Socialinis blynų restoranas „Pirmas Blynas“
- 152 ... Restoranas TUMMO
- 153 ... Baras „OPERA Social House“
- 153 ... Restoranas „Dūmų terasa“

Gastropatirtys ne restoranuose

- 156 ... Paupio turgus
- 156 ... Baltas tiltas food hall“
- 157 ... Naugarduko gatvės turgus
- 157 ... „DownTown Forest“
- 158 ... „Saldus cukrus“
- 159 ... Terasos „Neries krantinė“ ir „Kitas krantas“
- 159 ... Bernardinų kiemas

NUO KINO IKI INSTAGRAMO. ISTORIJS DESERTUI

Vilnius ir kinas

- 164 ... Kino maršrutai
- 165 ... Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus
- 166 ... Virtualios realybės kino teatras
- 167 ... Ozo kino salė
- 168 ... Seniausias kino teatras
- 168 ... Kino kambarys
- 169 ... Pojūčių meno centras

Karšti taškai instagramui

- 172 ... TV bokštė – ant stiklinių grindų
- 172 ... Niujorkas Vilniuje
- 173 ... Gražiausia terasa ant stogo
- 173 ... Miesto džunglės
- 174 ... Koncertų salė iš ateities
- 174 ... Su Čiurlioniu
- 175 ... Portalas

Kai valgiaraštyje – muzika

- 178 ... „Kernagis bar“
- 179 ... „Adata baras“
- 179 ... „Jazz Cellar“
- 180 ... „Lucille Blues Bar“
- 180 ... „Biliardinė Fuksas“
- 181 ... „Draugų vardai“
- 181 ... „Coffee Circus“

Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025

Žaliasis Vilniaus DNR

Jeigu rašytume meilės laišką Vilniui, savo mintis ir jausmus turėtume lieti žaliu rašalu. Miestas jau seniai žinomas kaip labai žalias dėl parkų, miškų, žaliųjų erdvių, tačiau „Vilniaus – Europos žaliosios sostinės 2025“ titulas turi daug platesnį kontekstą nei vien žali atspalviai. Siekti darnios ir tvarios ateities, tai yra švaresnio oro, geresnės vandens kokybės, efektyvesnio atliekų tvarkymo, biologinės įvairovės apsaugos, mažesnio triukšmo, – toks yra žaliojo miesto ir žaliųjų miestiečių tikslas.

Žaliąjį Vilniaus DNR įrodo žalieji sostinės „garbės piliečiai“ – reti augalai ir gyvūnai, kuriuos galima sutikti mieste, žali teminiai „Neakivaizdinio Vilniaus“ maršrutai bei tvarios stotelės. Pažaliuokim iš Vilniaus!

Vilniuje yra 2 regioniniai
parkai – Pavilnių ir Verkių.

2 Žali nuotykiai

Gamtos terapija ir judesio filosofija
tampa tikra šių laikų religija. Kas
dieną ir kas žingsnį mokomės
samainingėti ir atrasti mišką
savyje. Tarp daugiau nei 100
„Neakivaizdinio Vilniaus“ maršrutų –
ir žaliosios stotelės su istorijomis
apie kitokį buvimą mieste.

„Čiulbantys Karoliniškių šlaitai“

Nerk į žalius
nuotykius

Daugelis miestiečių puikiai pažįsta Vilniaus žaliąsias erdves: Vingio parką, Bernardinų sodą, ne kartą yra lankęsi Kalnų parke. Bet retas keliavo įspūdingu mišku, kuris driekiasi kitapus Vingio parko gyvenamųjų rajonų, prie Neries upės. Gausybė maloniai klaidinančių miško takelių, medžiai virtuoliai, išsišakojusios gilios griovos, raguvos ir aplink giedančių paukščių įvairovė bei žydintys retieji Lietuvos augalai – visa tai visiškai pateisina Karoliniškių kraštovaizdžio draustinio statusą. Beje, šis draustinis yra viena seniausių saugomų teritorijų Vilniaus mieste.

Žaliųjų ežerų ir Verkių maršrutai

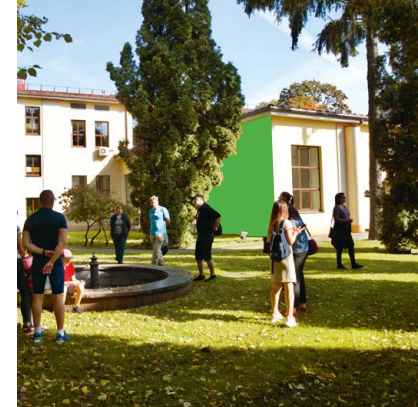
Ne tik žalia, bet ir gera, kur dairais. O dairytis važiuojant dviračiu pagal „Žaliųjų ežerų maršrutą“ Verkių regioniniame parke tikrai bus kur: aplankysi Verkių dvarą, pravažiuosi Staviškių piliakalnį, pasieksi Žaliųjų ežerų kraštovaizdžio draustinį, galėsi atsipūsti Balsio ežero paplūdimyje. Daugiau Verkių istorijų – ir kitame dviratininkų maršrute „Verkių maršrutas. Daugelio nueitas, mažai kieno važinėtas“, kuris nuves per viso pasaulio piligrimų lankomas Vilniaus Kalvarijas, Verkių dvarą ir jo parką su apžvalgos aikšte, Verkių malūną, Trinapolio vienuolyną.

Nerk į žalius
nuotykius

„Paskui mamutą“

Beslenkantis ledynas mums padovanojo mėgstamiausias miesto panoramų stebėjimo vietas, poilsiui tinkamas pakalnes ir gamtos istorijos muziejų, esantį čia pat – mums po kojomis. Maršrutas „Paskui mamutą“ atskleis, kur Vilniuje rastos mamuto iltys, kokie jūrų gyvūnai prieš šimtus milijonų metų sostinėje paliko savo pėdsakus ir kaip atrodė žymiausia miesto aikštė, kai po ją buvo galima irstyti valtele.

Nerk į žalius
nuotykius

„Gamtos taku su mažyliu“

Šis unikalus maždaug valandos trukmės maršrutas pritaikytas saldžiam popiečio miegui vežimėlyje: kol mažyliai snaus gryname ore, tėvai galės pasigrožėti gamtos perliukais – kalvomis, sraunia Vilnia, įspūdinga atodanga – ir apžiūrėti istorines vietas: piliakalnius, dvarus ir malūnus, patrankų liejyklą. Po pasivaikščiojimo sužinosite, kodėl ši vietovė pavadinta Belmontu (it. *Bello monte* – „gražus kalnas“). Prie pat Belmonto – jau prieš keturis šimtmečius istoriniuose dokumentuose paminėtos Leoniškės, toliau – Pūčkorių dvaras (dar vadinamas Puškarnia), kunigaikščių laikus nemanti patrankų liejykla ir net dinosauro laikus atidengianti Pūčkorių atodanga.

Nerk į žalius nuotykius

„Vilnius kaip sodas“

Pasivaikščiok po senuosius Vilnius sodus, prisimink jų istoriją, kismą ir žmones, kurie rūpinosi želdynais ar... juos naikino. 3,5 km teminiame maršrute – 8 stotelės. Nuo Valdovų rūmų renesansinio sodo iki Radvilų, Goštautų, bernardinų vienuolių, misionierių sodų, pirmojo Vilniaus botanikos sodo, oranžerijų, šiltnamių. Kai kuriose jų kadaise kerojo tokie egzotiniai augalai kaip figmedžiai, riešutmedžiai, kamelijos, kuriomis į pobūvį besiruošiančios damos žiemą puošdavo plaukus ar sukneles, artiškai ir kt. Tetrūko apelsinmedžių ir vynuogyno, bet jiems klimatas Vilniuje buvo per atšiaurus.

Nerk į žalius nuotykius

Nerk į žalius nuotykius

„Žalioji meno galia“

Dviračiu – ne tik keliauti po miestą žaliai, bet ir gaudyti žinučių apie planetos ateitį bei klimato kaitą. Tokias žalias žinutes siunčia dviračių maršrutas Neries krantinėmis „Žalioji meno galia. Skulptūros, kurios verčia mąstyti“. 7 km maršrute abipus Neries – atrinktos 8 skulptūros, keliančios klausimus apie mūsų ir miestų laikinumą, apie gamtą mieste ir kaip jos neužgožti, apie migraciją, apie nutolinimą nuo ištakų ir tikrumo, apie tai, kas augina žmogų. Maršrute – ne tik gerai žinomi kūriniai, tokie kaip „Krantinės arka“ ar „Čiulbantis kryžius“, bet ir, pavyzdžiui, nuolat kintantis žemės meno krypties kūrinys „Puskalnis“.

„Ekspedicija „Rytų ekspresu“ 6G autobusu“

Daugiau apie viešojo transporto audiomaršrutus

„Neakivaizdinis Vilnius“ tęsia smagią ir tvarią miestinėjimo po Vilnių tradiciją viešoju transportu „Studijos pakeliui“. Ar „druskos kelias“ buvo sūrus, kodėl Olandų gatvėje niekada nebuvo jokių olandų ir kas pukšėjo Pūčkoriuose? Visi atsakymai skamba viešojo transporto audiomaršrute „Ekspedicija „Rytų ekspresu“ 6G autobusu“. Šis autobusas rieda ištis iškalbingu maršrute: pradėjęs kelionę ties seniausiu tiltu per Nerį Šnipiškėse, vėliau užgriebia Žirmūnų ir Antakalnio pakraščius, kyla į kalną Olandų gatvę, legendiniame Užupyje primena Lietuvos valdovus, žygiavusius į rytus Polocko kryptimi, o toliau nustebina besidriekiančia ilga miškų juosta, kerinčiu kraštovaizdžiu, kol pasiekia Naująją Vilnių – rajoną, kadaise turėjusį atskiro miesto statusą. Tad riedant autobusu pro langą galima skaičiuoti ne varnas, o įsimintinas vietas.

Planuok paklausti „Neakivaizdinio Vilniaus“ parengtų Neries pakrančių istorijų plaukdamas elektriniais keleiviniais laivais. Naujoji moderni ir aplinkai draugiška viešojo transporto forma leis keliauti ir atrasti miestą iš naujos perspektyvos.

Vilnius yra 16-oji Europos žalioji sostinė. 2010 m. pirmoji šį Europos Komisijos apdovanojimų titulą gavo Švedijos sostinė Stokholmas, o po Vilniaus Europos žaliosios sostinės metus 2026 m. švęs Gimarainso miestas Portugalijoje.

16

Kuriant tvaresnį Vilnių daugiausia dėmesio skiriama judumui mieste, biologinei įvairovei, žaliosioms transformacijoms ir, žinoma, tvarioms iniciatyvoms. Jų mieste itin sparčiai daugėja, o prie žaliųjų pokyčių gali prisidėti kiekvienas.

Nerk
giliau

Tvarios Vilniaus stotelės

Dirbtuvės „Pats sau“

📍 Gedimino pr. 51

Į Lietuvos nacionalinę Martyno Mažvydo biblioteką galima eiti ne tik knygų. Čia prie Vaikų ir jaunimo literatūros centro skaityklos veikia dirbtuvės „Pats sau“. Tai kampas jauniems išradėjams, mėgstantiems konstruoti ar kuriantiems projektus. Dirbtuvėse galima pasinaudoti 3D spausdintuvu, lazerine pjaustykle, termopresu, robotikos ir elektronikos rinkiniais, kitais prietaisais bei tvariomis medžiagomis, dalyvauti edukacijose.

Padirbtuvės

📍 Laisvės pr. 31

„Sharing is caring“, arba „Mano plaktukas yra tavo plaktukas“. Šiuo principu vadovaujasi „Padirbtuvės“, kviečiančios dalintis ne tik įrankiais, bet ir idėjomis. Tai atviros dirbtuvės suaugusiems, norintiems ką nors sumeistruti ar sutaisyti, tačiau neturintiems tam tinkamos erdvės ar prietaisų. Šiose dirbtuvėse Karoliniškėse organizuojami ir mokymai, rengiamos atvirų durų dienos.

Knygos iš antrų rankų

Juokaujama, kad kiekvienas medis, žiūrėdamas į knygą, yra ramus, kad egzistuoja antras gyvenimas. Ne vieną gyvenimą nori gyventi ir knygos. „Mint Vinetu“ knygų grauzikams yra gerai žinomas taškas. Tai skaitytų knygų knygynas, kuriame galima prisėsti ir puodelio arbatos, dalyvauti literatūriniuose renginiuose. Nenaujų knygų lobiai slypi ir knygynuose „Pelėdų knygos“, „Geraknyga.lt“, taip pat kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį prekybos centre CUP rengiamuose knygadieniuose „Senos knygos, naujos istorijos“.

Nerk giliau

Kitokios skulptūros

Tvarumo žinią Vilniuje skleidžia ir menas. Po miestą „skrajoja“ Jolitos Vaitkutės instaliacija „Bitė“. 3 m aukščio vabzdys sukurtas iš sostinės šiukšlių – padangų, vazonų laikiklių, metalo, kt. Vėliau kūrinys bus perdirbtas. Iš sąvartyne rastų detalių gimęs ir Jono Aničo kūrinys „Saugotojas“. Šią spalvotą skulptūrą galima pamatyti Paupio rajone. O štai į traukinį lipančius keleivius Vilniaus geležinkelio stoties perone palydi beždžionės, įsitačiusios ant senos skalbyklės, žvilgsnis. Tai Martyno Gaubo skulptūra #ape_tit, skirta atkreipti dėmesį į atgyvenusių elektronikos prietaisų problemą.

📍 „Bitė“ – Vingio parkas

📍 „Saugotojas“ – Drujos g.

📍 #ape_tit – Vilniaus geležinkelio stoties peronas

DĖK'ui stotelės

📍 Trakų g. 10

Neskubėti atsikratyti nereikalingais daiktais skatina Vilniaus atliekų tvarkymo centro daiktų dalijimosi stotelės DĖK'ui. Jose galima palikti (arba nemokamai pasiimti) drabužių, indų, baldų, knygų, žaislų ar kitų daiktų. Kai kuriose lankomose vietose įrengtos ir DĖK'ui kabyklos, pavyzdžiui, Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje. Beje, šios bibliotekos Kūrybos laboratorijoje veikia ir Taisymo kavinė, skatinanti suteikti antrą šansą sugedusiam daiktui.

Nerk giliau

Miesto laboratorija

Žaliųjų idėjų virusą Vilniuje skleidžia „Miesto laboratorija“. Tai darnus ir aplinkai draugiškas bendruomenės edukacijos centras Sapiėgų parke. Čia telpa sveiką ir tvarų gyvenimo būdą propaguojanti kavinė, atvira renginių erdvė, ekologijos inovacijos, hidroponinis daržas, edukacinis sodas, dainykla ir „pasidaryk pats“ vaikų lauko žaidimų aikštelė. O kur dar rūšiuoti skatinantis piešinys ant sienos, renginiai ir edukacijos? Čia tikrai išmoksi gyventi tvariau.

📍 Antakalnio g. 17

„Miesto laboratorija“ įkūrė pirmąją bendruomenės šaldytuvą, kuriame galima palikti tinkamą vartoti maistą (kruopas, daržoves, konservuotus produktus ir kt.) arba jį pasiimti.

Bendruomenės daržai

Norint užsiauginti moliūgą ar jurginą nebūtina turėti sodą užmiestyje. Vilniuje sėkmingai plėtojama miesto daržininkystė, tad nenustebk prie prekybos centro CUP ar Sapiėgų parke pamatęs nokstančius agurkus ar pomidorus. Įvairias sodo gėrybes puoselėja ir Pilaitės bendruomenės. Pilaitės „Idėjų lysvės“ daržas skaičiuoja jau šeštą sezoną, čia galima rezervuoti lysvę ir užsiauginti savo daržovių.

33

Žalieji vilniečiai

Vilniuje yra 33 gamtos paveldo objektai. Tai saugomi gamtiniai kraštovaizdžio elementai – išskirtiniai rieduliai, atodangos, olos, atragiai, kalvos, šaltiniai ir versmės, senvagės, medžiai, saugomų augalų augimvietės ir saugomų gyvūnų radavietės.

Jie – irgi vilniečiai! Ikoninė Vilniaus žuvis – atlantinė lašiša, neršianti sostinėje, slobino giminaitis skiauterėtasis tritonas, dūzges mėgstantis šiaurinis baltakrūtis ežys, lietuviškuoju kolibriu vadinamas paprastasis tulžys ir kiti reti gyvūnai bei augalai. Švęsdami „Vilnius – Europos žalioji sostinė 2025“ metus būkime atidesni žaliesiems sostinės herojams ir susipažinkime su jų buveinėmis.

Tyrinėk daugiau

Upinė nėgė

Tai dėl savo ilgo kūno į ungurį panaši žuvis. Ji neturi žandikaulių ir pasižymi siurbiamuoju burnos aparatu, kuriuo gali prisitvirtinti prie kitų žuvų kūnų. Jaunos upinių nėgių lervutės migruoja į Baltijos jūrą, ten gyvena prisitvirtinusios prie kitų žuvų, maitinasi jų krauju ir audiniais. Sustiprėjusios ir paaugusios nėgės grįžta neršti į upes. Upinės nėgės saugomos, jų populiacijos mažėja dėl upių taršos ir prarandamų gyvenamųjų buveinių.

Vilniuje upinės nėgės grįžta neršti į Nerį ir jos intakus. Neršti į Nerį kasmet grįžta ir lašišos, šlakiai (upėtakio porūšis).

Raudonpilvė kūmutė

Ji dar žinoma kaip ugninė rupūžėlė ar balų gegutė. Tai išskirtinė Lietuvos varliagyvių rūšis, panaši ir į varlės, ir į rupūžes. Kūmutė norinčius jos paskanauti savo ryškiomis spalvomis įspėja, kad yra nuodinga. Kūmutės – bene daugiausia laiko vandenyje praleidžiantys beuodegiai varliagyviai. Nuo pat balandžio vidurio, kai pabunda iš žiemos miego, iki rugpjūčio ar rugsėjo būna vandenyje.

Vilniuje raudonpilvių kūmučių pavasarį galima pasiklaudyti Paneriuose ir Antakalnyje.

Skiauterėtasis tritonas

Lietuviškasis slibinas. Tai didžiausias tritonas, užaugantis iki 16 cm ilgio, aptinkamas Europoje ir Lietuvoje. Skirtingai nei varlės ar rupūžės, tritonai priskiriami uodeguotųjų varliagyvių būriui. Skiauterėtieji tritonai labiausiai mėgsta seklias kūdras, lėtai tekančius upelius, kanalus, pavasarį ten vyksta jų tuoktuvės, ten jie dauginasi.

Vilniuje skiauterėtuosius tritonus galima stebėti Antakalnyje ir Verkiuose. Tai viena iš Verkių regioninio parko įžymybių.

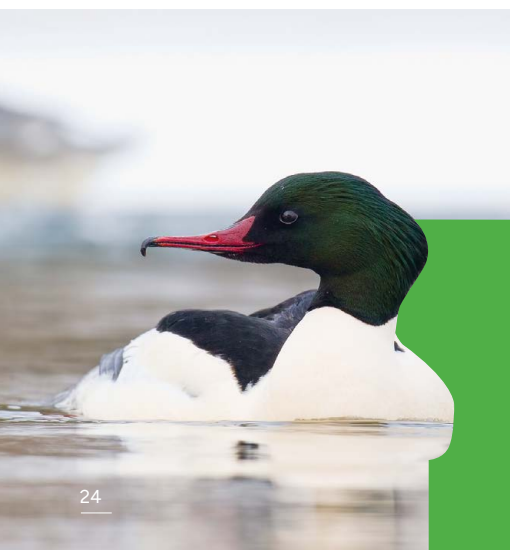
Tai viena didžiausių vandens vabalų rūšių Europoje ir Lietuvoje. Šis vabalas gali užaugti daugiau nei 3 cm ilgio ir pasižymi tamsiai žalia ar juoda nugarėle su ryškiai geltonais kraštais – dėl jų ir gavo pavadinimą. Geltonkraštės dusios dažniausiai įsikuria stovinčiuose ar lėtai tekančiuose vandens telkiniuose, tokiuose kaip ežerai, tvenkiniai ir pelkės. Nors ši rūšis paplitusi visoje Europoje, kai kuriose vietose ji laikoma nykstančia dėl nykstančių buveinių ir vandens telkinių užterštumo.

Vilniuje geltonkraščių dusių galima pamatyti Fabijoniškėse, Bajoruose, Verkiuose ir Vilkpėdėje.

Geltonkraštė dusia

Didysis dančiasnapis

Šis paukštis lengvai atpažįstamas iš ilgų, aptakių kūno formų ir ryškaus raudono snapo su dantytomis briaunomis, padedančiomis sučiupti ir išlaikyti žuvis. Patinai žiemos metu pasipuošia balta krūtine ir ryškiais juodais akcentais šonuose, o patelės ir jaunikliai turi pilką kūną ir rusvą kepurėlę. Dančiasnapiai daugiausia minta žuvimi, tačiau jų meniu papildoma vėžiagyviais, vabzdžiais ir kiti smulkūs vandens gyviai. Jie yra puikūs narai, galintys ilgai išbūti po vandeniu ieškodami grobio.

Vilniuje didžiausia tikimybė pamatyti didžiuosius dančiasnapius vaikstant Neries pakrantėmis.

Paprastasis tulžys

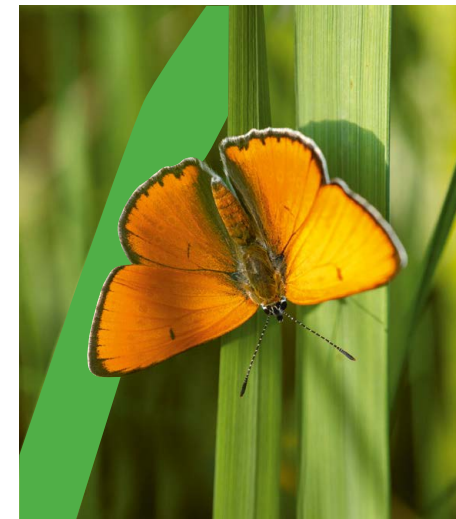
Tai bene ryškiausias ir spalvingiausias paukštis, aptinkamas Vilniaus mieste. Nors ir nedidelis, ne ką už žvirblį didesnis, tačiau praskridamas visuomet patraukia akį ryškiomis spalvomis ir išskirtiniu cypiančiu balsu. Tulžiai minta žuvimi, yra puikūs žvejai, todėl dažniausiai juos galima pamatyti netoli vandens telkinių. Skirtingai nei dauguma paukščių, lizdų nesuka, o kasa urvelius šlaituose, juose ir peri. Lietuvoje tulžiai įtraukti į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą!

Vilniuje tulžiai gyvena visus metus. Didžiausia tikimybė juos pamatyti Vilkpėdės, Verkių, Žirmūnų ir Antakalnio seniūnijose.

Didysis auksinukas

Didysis auksinukas – tai stambiausia auksinukų (dieninių drugių) rūšis, kurią galima aptikti įvairiose buveinėse, ypač ten, kur auga stambialapės rūgštytės). Vilniaus miesto pievose šių drugių galima ieškoti visą vasarą. Įdomu, kad žiemoti likę vikšrai yra puikiai prisitaikę prie potvynių. Po vandeniu jie gali išgyventi net iki 2 mėnesių! Didieji auksinukai saugomi ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje dėl sparčiai nykstančių jiems tinkamų buveinių.

Vilniuje didžiuosius auksinukus galima stebėti įvairiose natūraliose ir pusiau natūraliose pievose, o didžiausia tikimybė juos pamatyti Pašilaičių, Fabijoniškių, Verkių ir Naujosios Vilnios seniūnijose.

Kur plaka Vilniaus širdis

Senamiesčio slėpiniai

Atidėti žemėlapi į šoną ir „susinerti savąjį miesto kelių tinklą“. Tokį patarimą savo parengtame vadove apie Vilnių prieš daugiau nei 100 metų davė „Vilniaus kelrodžio“ autorius Paulis Montis.

Žymiausi Vilniaus objektai ir ikoninės vietos slypi būtent sostinės Senamiestyje, tačiau šįkart nauju žvilgsniu patyrinėk atgimusius jo kvartalus ir kiemečius, užfiksuk vaizdus ir istorijas, atsiveriančias tik dėmesingam miesto išvaikščiotojui.

Senojo miesto salos: 7 atgimę kvartalai

116

Vilniaus senamiestį
sudaro 116 kvartalų
su 134 gatvėmis.

1934 m. Willem Van de Poll nuotr., Nationaal Archief NL

Jei Senamiestį įsivaizduotume kaip dëlionę, pastebëtume, kad kai kurios jos detalës pastaraisiais metais išsiskyrë kaip itin ryškios. Į senuosius kvartalus sugrįžo gyvybë, paspartëjo jų pulsas, o jų gatvelėmis it miesto kraujagyslėmis ëmë stipriau tekëti istorijos ir patirtys. Atrask Vilniaus senamiestį iš naujo ne tik per lankytinus objektus, bet ir per įdomiãsias jo salas – kvartalus.

Stiklo kvartalas

Išraiškingos stiklapūčių figūrėlės ant viešbučio „Stikliai“ durų rankenų, kaip ir pats viešbučio pavadinimas bei fasado freska, – puikus kvartalo istorijos simbolis. Būtent čia viduramžiais telkėsi stiklo amatininkai, auksakaliai. Kvartalo gimimas datuojamas XVI a. Nereikėtų pamiršti, kad tai senasis Vilniaus žydų kvartalas. Prie jo atgimimo ir naujo identiteto nemažai prisidėjo bendruomenės „Miesto kvartalas“ įkūrėja Julija Janus. Viena iš jos iniciatyvų – tarsi Stiklių gatvės žaltvykslės, tereikia pakelti akis į viršų, kur tarp namų blyksi žaismingos atviro meno galerijos „ARTerija“ instaliacijos. Užsuk į kvartalo juvelyrikos parduotuves, galerijas, jaukias kavines, restoranus, paslaptįgius kiemelius – įsitikinsi, kodėl Stiklo kvartalas šiandien laikomas instagramiškiausia Vilniaus vieta.

Tikri *fluxiški* meno vėjai siaučia pėsčiųjų take, vedančiame į Vilniaus dailės akademiją nuo Užupio gatvės. Naujai atgimusio istorinio kvartalo aplink Jono Meko skersvėjų pavadintą taką simbolis – Žygimanto Amelyno freska, sukurta pagal Antano Sutkaus nuotrauką. Piešinyje ant sienos – avangardinio kino kūrėjas J. Mekas su kamera ir vėlyje pabirusiomis raidėmis. Skersvėjo take įsikūrė meno galerijos, tarp jų – „AP galerija“, kviečianti į meno degustacijas, japoniška arbatinė „Yugen Tea“, kolekcinų automobilių erdvė, po kurių vedamos ekskursijos, „Garažas 9:11“. Pajusk XVIII a. take šiuolaikinius kūrybos vėjus ir skersvėjus.

Jono Meko skersvėjo takas

Savičiaus gatvė

Gatvelėje, atsispiriančioje į Rotušės aikštės fontaną ir atsiremiančioje į Bokšto gatvę, – tik 20 pastatų. Daugumoje jų veikia kavinės ir restoranai, sezono metu raginantys kaimyniškai prisėsti prie staliukų po atviru dangumi. Savičiaus gatvės vidurį tarsi žymi Švč. Mergelės Marijos Ramintojos bažnyčia – unikali trijų aukštų šventovė, paskutinis Vilniaus baroko paminklas.

Islandijos gatvė

Nėra lietuvio, kuris nežinotų, kas sieja Islandiją ir Lietuvą. Tai, kad atokioje saloje įsikūrusi valstybė pirmoji 1991 m. pripažino Lietuvos nepriklausomybę, žymi atminimo lentelė ir kasmet birželį čia šurmuliuojantis festivalis „Ačiū tau, Islandija / Takk, Island“.

Beje, Islandijos gatvė yra pirmoji gatvė Vilniuje, kurios pavadinimas buvo užrašytas ir islandų kalbos rašmenimis. Vos 150 m ilgio gatvėlė su Vilniaus gatve sudaro savotišką trikampį, kuris juokais vadinamas „Bermudų trikampiu“ dėl nemažos šiame plote įsikūrusių barų ir kavinių koncentracijos. Kai dvejsi, kur vakaroti, suk link Islandijos.

Vingrių šaltinių skveras

Tyrinėk su maršrutu
„Gyvūnai Vilniaus
skulptūrose“

Modernistų susirinkimo vieta – MO muziejaus kubas – tarsi žymi Senamiesčio ir Naujamiesčio sankirtą. Modernaus ir šiuolaikinio meno gurkšnį gali gauti ne tik muziejaus vidaus ekspozicijose, bet ir skulptūrų sode (atkreipk dėmesį į nostalgiską kino teatro „Lietuva“ iškabą) pastato dešinėje. O štai pastato kairėje – naujasis Vingrių skveras. Lauko galerijoje, tarsi kylančioje šlaitu į viršų nuo Pylimo iki Mindaugo gatvės, – Mykolo Saukos, Jono Aničo, Tauro Kensmino ir kitų šiuolaikinių menininkų skulptūros, taip pat atokvėpio vietos, pasivaikščiojimo takeliai. Šioje vietoje jau nuo XVI a. veikė seniausia Vilniaus vandenvietė, tiekusi miestui vandenį iš čia tryškusių šaltinių. Nepraeik ir pro šviežia duona bei kava kvepiančias kavines.

Literatų gatvė

Dievinantiems knygų kvapą ir verčiamų puslapių šiugždėjimą svarbi kryptis Vilniaus senamiestyje – Literatų gatvė. Ji taip pavadinta tik XX a. pr. dėl čia susispietusių knygynėlių ir spaustuvių, nors anksčiau turėjo kitus pavadinimus. 5-uoju numeriu pažymėtame name ilgą laiką gyveno Adomas Mickevičius. Galbūt dėl šio fakto gatvę ir pamėgo literatūros mūzos. Joje nuo 2011 m. inkluzais iš medžio, metalo, stiklo ar kitų medžiagų jau jamžinta daugiau nei 200 literatų, susijusių su Vilniumi ar Lietuva. Surask, kam skirtas sienoje įmontuotas dantų protezas, kompasas arba špyga. Literatų gatvė laikoma viena lankomiausių Senamiesčio vietų. Beje, 2021 m. Vilnius gavo UNESCO literatūros miesto statusą – Lietuvos sostinė oficialiai pripažinta kultūrą, rašytojus ir skaitytojus mylinčiu miestu.

Tyrinėk su maršrutu
„Poetinės Vilniaus plytos“

Paupys

Tikriausiai joks kitas Vilniaus kvartalas taip nepakeitė savo tapatybės kaip renesansą išgyvenantis Paupys. Užupio pašonėje esantis kvartalas iki pat XX a. pr. buvo vadinamas Paplauja, arba Paplavomis, nes buvo nuolat plaunamas Vilnios ir šaltinių. Laikytas pirmuoju pramoniniu Vilniaus rajonu dėl čia įsikūrusių pirklių, pramonininkų, amatininkų, pastatytų fabrikų, dabar Paupys išsiskiria moderniu urbanistiniu stiliumi. Įsitikink vaikštinėdamas palei sraunią upę atnaujintu Vilnios taku, apžiūrėdamas Paupio aikštės fontanus, prisėsdamas miestiečių pamėgtame Paupio turguje Aukštaičių gatvėje ar medžiodamas kuriamos viešojo meno galerijos po atviru dangumi ekspozitus: milžinišką gorilą, šviečiančius riedulius, kt.

Išbandyk maršrutą „Paupys“

Vienas populiariausių „Neakivaizdinio Vilniaus“ maršrutų veda per 14 atvirų Senamiesčio kiemelių, o kartu – po 14 istorijų, kurios prasideda už gyvenimą slepiančių vartelių.

14

Daugelis kelių vadovų rekomenduoja rasti laiko tiesiog išjungti navigaciją ir leisti sau pasiklysti tyrinėjamame mieste, duoti kojoms valią vadovautis vidiniu žemėlapiu. Vilniaus senamiestis – itin tinkama vieta paklaidžioti, stabtelėti prie nuo praeivių akių užsimaskavusių kiemelių, pašniukštinėti, kokie kasdienio gyvenimo mažmožiai ar miesto istorijos bei kultūros fragmentai ten slypi.

Išbandyk maršrutą
„Atvirų kiemelių
istorijos“

Kiemelių gyvenimai

Nykštukų pasažo kiemeliai

Vokiečių g. 24

Tyrinėk su maršrutu
„Siauriausių
gatvelių labirintais“

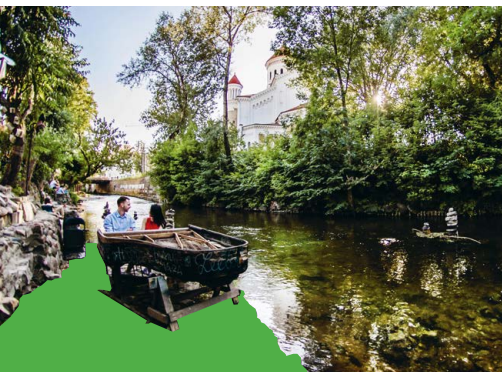

Siaura anga, vedanti nuo Vokiečių gatvės ties namu Nr. 24, yra laikoma žemiausia Vilniaus gatvele. Vos 1,8 m ilgio jėjimas neoficialiai vadinamas Nykštukų pasažu arba Meilės arka. Ją atrasi net maršrute „Romantiškas Vilnius“. Pasažas veda į kelių uždarytų vidinių kiemelių, sujungtų koridoriukais, labirintą. Atidžiai apsidairyk – sienos nišoje pastebėsi medinį angelą, plytinį Lietuvos kontūro žemėlapi, kitų ženklų ir įrašų ant vijokliais apaugusių pastatų šonų.

Užupio meno inkubatoriaus kiemas

Pianinas po atviru dangumi, skulptūros, instaliacijos, girliandos, spalvingi užrašai... Pirmojo Baltijos šalyse meno inkubatoriaus Užupyje akmenimis grįstas kiemas atspindi bohemišką šios menininkų respublikos dvasią. Einant palei šalia tekančią Vilnią galima apžiūrėti vadinamąją skulptūrų alėją, inkubatoriaus parodų erdves ar tiesiog pasėdėti ant vandens skalaujamų laiptų. Šis kiemas laikomas viena fotogeniškiausių ir ikoniškiausių Užupio erdvių, tad paruošk fotoaparata!

Užupio g. 2A

Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos kiemelis

„Alio? Adomas Mickevičius?“ Būtent šio rašytojo arba Sofijos Tiškevičienės balsą galima išgirsti nukėlus ragelį nostalgikoje mėlynoje telefono būdelėje jaukiame Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos, įsikūrusios buvusiuose Sofijos ir Juozapo Tiškevičių rūmuose, kiemelyje. Čia vyksta įvairūs renginiai, koncertai, vasarą veikia knygų mainų kampas „Po arkadomis“, kur galima palikti nereikalingų knygų, pasiimti naujų ar pavartyti žurnalą „Neakivaizdinis Vilnius“. Beje, suremontavus kaimynystėje esantį Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejų, įsukęs iš Trakų gatvės ir perėjęs šį kiemelį gali atsiverti prie Vilniaus mokytojų namų – darbo dienomis link jo atidaromi vartai.

Trakų g. 10

Stiklių gatvės kiemeliai

Tyrinėk su maršrutu
„Baltos lankos, Juodos avys“

📍 Stiklių g. 4 („Metraštininkas“), Stiklių g. 6/8 („Medeinė“)

Plačiau apie Stiklo kvartalą papasakojome skyriuje apie atgimusius Senamiesčio kvartalus, tačiau būtų nuodėmė neužsukti į vidinius šios gatvės kiemelius. Pavyzdžiui, gotika dvelkiantis Stiklių gatvės kiemelis vadinamas Metraštininko kiemeliu pagal jo „gyventoją“ – Vaclovo Krutinio skulptūrą, skirtą pirmajam Vilniaus spaustuvininkui Pranciškui Skorinai pagerbti. Manoma, kad būtent čia stovėjusiame pastate XVI a. veikė pirmoji LDK spaustuvė. Kitą kiemelį puošia bronzinė miškų ir medžioklės deivės Medeinės skulptūra, kurią sukūrė būtent šiame kieme gyvenęs skulptorius Marius Grušas. Jei čia atsivesite vaikus, su jais paspėliokite, kodėl meškos leteną puošia žiedas. Įdomu, kad autorių skulptūros kopijų galima rasti net Kinijoje ir JAV.

Pilies gatvės kiemas

Įėjęs pro arką prie viešbučio „Narutis“ pateksi į vieną didžiausių pereinamų Senamiesčio kiemų. Tai buvusi jėzuitų, o vėliau Vilniaus universiteto Medicinos kolegijos valda ir net pirmasis Vilniuje bei visoje LDK botanikos sodas. Prancūzų botanikas ir gydytojas Žanas Emanuelis Žiliberas sodą su oranžerija įkūrė 1782 m., čia augino apie 2 tūkst. vietinių ir atvežtinių, net ir labai retų, augalų. Dabar šį sodą kieme primena gyvatvore aptvertas žalias plotas ir pasodintas ginkmedis.

📍 Pilies g. 22

Bokšto gatvės kiemelis

Dabartinės Bokšto gatvės teritorija yra viena seniausių apgyvendintų vietų mieste, manoma, kad žmonės čia gyveno jau XIII a. vid. Šis istorinis kiemas, kuriame XVIII–XIX a. veikė didžiausia mieste Savičiaus (šaričių) špitolė, tai yra vargšų ligoninė, prikeltas naujam gyvenimui ir atvertas praeiviams – tereikia išdrįsti užsukti pro barokinius vartus. Skvere, jungiančiame kelis mažesnius kiemelius, išvysi beveik 300 metų liepą, gotikiniuose rūsiuose įrengtą SPA su 25 m ilgio baseinu, restauruotoje Šv. Elžbietos koplyčioje – įvairių renginių erdvę.

📍 Bokšto g. 6 („Bokšto skveras“)

Išbandyk su maršrutu
„Ai, skaudai!“

Gaono gatvės kiemelis

Žydų kultūra ir istorija visada liks reikšminga ir nepamainoma Vilniaus, kadaise garsėjusio kaip Šiaurės Jeruzalė, identiteto dalimi. Vaikstant po sostinės senamiestį dažnai atsiveja balsai iš praeities apie miestą, kurio nebėra. O jei būsi atidus, pastebėsi ir išlikusių to miesto ženklų. Kiemelis Gaono gatvėje mena žydų bendruomenės gyvenimo kasdienybę. Čia išlikęs namas su galerijomis: ankstyvą rytą išėjusios į galerijas ar į kiemą vandens moterys sužinodavo ne tik savo kiemo naujienas. Kito kiemo galerijos irgi būdavo atviros, o jas skirdavo neaukšta tvora.

📍 Gaono g. 10

12 „akmeninių“ pasakojimų. Tiek aptiksite „Neakivaizdinio Vilniaus“ maršrute „Vilniaus akmenys. Dideli, bet nepastebimi“, skirtame didžiuliams akmenims, jau tapusiems miesto dalimi.

Kartais maža detalė papasakoja daugiau nei storos knygos. Šiuolaikinio miesto senamiestyje gausu iškalbingų inkliuzų, kuriuose įspausti Vilniaus praeities pėdsakai. Išmok juos pastebėti ir leiskis į tikrą istorijos bei istorijų medžioklę.

Laiko dantų žymės

Senojo grindinio poezija ir proza

📍 Lapų g.

Atrask originalaus
ir atkurto grindinio
Vilniuje sąrašą

Jei širdyje esi nors šioks toks romantikas, tikrai negali būti abejingas akmeniniam miesto grindiniui. Akmenimis Vilniaus gatvės pradėtos grįsti XV–XVI a., iki to laiko jas dengė medinės lentos. Sunku net patikėti, kad visi įvažiuojantieji į miestą kadaise turėjo mokėti vadinamąjį grindinio mokesį – pinigais arba akmenimis! Viena gražiausių akmeninių gatvelių driekiasi už Aušros vartų. Siaura Lapų gatvelė anksčiau buvo vadinama Šv. Nikodemo vardu, nes čia stovėjo Šv. Juozapo ir Nikodemo bažnyčia, veikė špitolė, netoliese buvo kapinės, tad gatvė, nors ir nedidelė, buvo gana svarbi miestiečių gyvenime.

Skylėtos sienos

Kai kurie senamiesčio pastatai yra ištrupėję ne tik nuo laiko. Jų fasaduose matomos šovinių, sprogmenų ar skeveldrų žymės yra tarsi istorinių įvykių randai. Nors Vilnius gydomi šias žaizdas, ne visos dar užmaskuotos ir paslėptos. Restauruojant kai kuriuos pastatus, išsaugomos sienos su kulgių fragmentais, pavyzdžiui, Trakų gatvėje. Tai tarsi nebylūs miesto istorijos liudininkai. Šiais ženklais labiausiai išsiskiria senieji Vilniaus rajonai, centras, didžiosios gatvės, kuriomis judėjo kariuomenės.

📍 Trakų g.

Atrask daugiau

Kas yra sgrafitas?

📍 Aušros Vartų g. 8

Bona Sforca į Vilnių atvežė ne tik itališkos kultūros, gastronomijos naujoves, bet ir architektūros madas. XVI a. Vilnių pasiekė sgrafitas, tai yra nuo antikos laikų žinoma sienų dekoravimo technika. Verčiant iš italų kalbos, žodis *sgraffito* reiškia raižytas. Tikėtina, kad pirmieji sgrafito technikos meistrai į Lietuvą atvyko per Lenkiją kartu su karališkuoju dvaru. Aušros Vartų g. 8-uoju numeriu pažymėtas namas XVI a. priklausė įtakingam pirkliui ir buvo įsikūręs strateginėje vietoje – šalia miesto vartų. Tikriausiai dėl geros pirklio finansinės padėties jo pastato fasadą papuošė tais laikais madingas ir prabangus dekoras. Nors iš dalies šiandien matomas sgrafitas yra atkurtas ir gerokai restauruotas – jis atkartoja šiai technikai būdingus geometrinius ornamentus.

Atrask daugiau

Šiukšlių urna

📍 Maironio g. 6

Būtų labai sunku, o gal net neįmanoma įsivaizduoti miestą be šiukšliadėžių. Jų turinys galėtų daug papasakoti apie miestiečių gyvenimo būdą ir įpročius. Tik įsivaizduok, jei turėtum progą apžiūrėti, ką išmesdavo vilniečiai 6-ąjį praėjusio amžiaus dešimtmetį. Apie tai turėjo progą pamąstyti projektuotojas Aleksejus Grigorjevas, kuriam teko užduotis sukurti miestiečių poreikius tenkinantį sprendimą. Būtent jis sostinei sukūrė klasikinio dizaino mažosios architektūros šedevrus – šiukšlių urnas. 1953-ųjų pavasarį viešosios Vilniaus erdvės pasipuošė keliais tūkstančiais tokių urnų. Išlikusį „ekspонатą“ gali aptikti Maironio gatvėje.

Beje, toje pačioje gatvėje atrasi ir seniausią skelbimų stulpą.

Tyrinėk su
maršutu „Vilnius,
atrakintas dizaino“

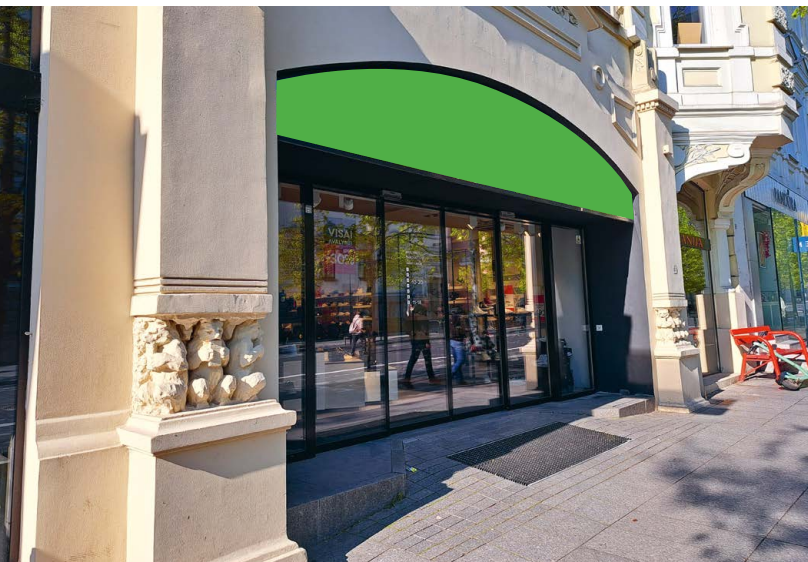
Vilniaus puntukai

📍 Didžioji g. 34

Išbandyk maršrutą
„Vilniaus akmenys. Dideli,
bet nepastebimi“:

Akmenys, kaip ir medžiai, daugeliui atrodo tarsi natūrali gamtos ar miesto dalis, į juos ne visi atkreipia dėmesį. Tačiau nustebsi, pro kiek masyvių riedulių praeini Vilniuje galbūt kasdien, tačiau iki šiol jų tarsi nematei – nuo akmens, žymintčio Tiškevičių ekspediciją Nerimi, iki akmenų Vilniaus gimtadienio, upelio ar pagonių šventyklos garbei. O štai vieną akmenį gali pastebėti Šv. Kazimiero bažnyčios, seniausios barokinės bažnyčios Vilniuje, fasado sienoje. Milžiniškas akmuo, kaip pasakojama, 700 žmonių buvo atvilktas net iš Antakalnio.

Vandentiekio lelijos

Stovėdamas Vingrių gatvėje tarp 5 ir 11 namų matysi didelį šlaitą. Tai Vingrių upelio pradžia. Iš šlaito besiveržiančios srovės buvo vienos iš pagrindinių miesto vandentiekio šaltinių. Vingrių upelis tekėjo per visą Senamiestį, o prie Žemutinės pilies įsiliejo į Vilnią. 1805–1808 m. tvarkant Pylimo gatvę nuspręsta upelį uždengti mūriniais skliautais. Gyventojai skundėsi, kad jis tapo nešvarumų ir nuotekų vieta, skleidžiančia nemalonų kvapą. Taip upelis pasislėpė, bet iki šiol srovėna po Vingrių gatve. Šiandien Vingrių šaltinių vietą puošia Severijos Inčirauskaitės-Kriaunevičienės kūrinys „Vandens lelijos“. Menininkės darbas sukurtas iš industrinės vandens talpyklos, išsiuvinėtos gėlo vandens augalų motyvais, nurodo šią istoriškai svarbią miesto vietą.

Daugiau

📍 Tarp Vingrių g. 5 ir 11 namų,
kitoje gatvės pusėje

Ten, kur kvėpėjo šokoladu

📍 Gedimino pr. 2

Tyrinėk su maršrutu
„Abipus Gedimino
prospekto“

Manai, kad apie Gedimino prospektą žinai viską? Tuomet kuo gi batų parduotuvė prospekto pradžioje susijusi su šokolado istorija? Pirmoji šokolado plytelė buvo pagaminta 1847 m. Anglijoje, o Vilniuje 1893 m. šokoladą pradėjo gaminti fabrikas „Viktorija“. 1909 m. minėtame pastate buvo atidaryta saldainių ir šokolado fabriko „Viktorija“ parduotuvė, kuri prekavo marmeladu, karamele ir aukščiausiosios rūšies pieniniu šokoladu. Parduotuvė priklausė pirkliui ir bankininkui Izraeliui Bunimovičiui ir jo sūnui Tobijui. Žvilgtelk atidžiau – prie pagrindinio įėjimo į parduotuvę iš abiejų durų pusių tebėra šokoladą laižantys meškiukai.

Kai alksti kultūros

Pažiūrėti pasirodymą ir per renginio pertrauką išgerti karšto šokolado Operos ir baleto teatre, gauti bilietus į žymaus režisieriaus premjerą, pasiimti atostogų per „Kino pavasarį“, nepraleisti paskutinio mėnesio sekmadienio, kai į muziejus gali patekti nemokamai, – tik dalis iš vilniečių ir Vilniaus svečių kultūrinio gyvenimo repertuaro. O jeigu jį papildytum naujomis tradicijomis?

Juk jei muziejus vadintume patirčių namais, galerijas ir meno erdves – meno degustacijomis, o grafičius – neofreskomis, meno turistų batus norėtum pasimatuoti daug entuziastingiau, tiesa?

Pasimatymai su kitokiomis skulptūromis

Iškalbingas skaičius: Vilniaus
skulptūrų kelyje – daugiau
nei 100 viešojo meno kūrinių.
Tarp jų – 25 MO muziejaus
prakalbintos skulptūros.

25

Skulptūros ir paminklai – nebylūs (su keliomis išimtimis) miesto gyvenimo liudytojai, saugantys skirtingų laikotarpių istorijas. Ant pjedestalų ir ne tik – ir nusipelnusios asmenybės, ir gyvūnai, ir pasaulinės žvaigždės, ir sėkmę nešantys simboliai, ir mitiniai personažai, ir kt. Susidėliok savo meno turą po Vilnių ir papildyk miesto tyrinėtojo patirčių kolekciją surasdamas kitokias – netikėtas bei nustebinančias – skulptūras. „Neakivaizdinio Vilniaus“ septynetas tebūna šių atradimų pradžia.

„Vėsas gielės mama“ (Visos gėlės mamai)

(autorius – Donatas Jankauskas-Duonis)

Jeigu esi menininko D. Jankausko-Duonio, žmogbeždžionių figūrų kūrėjo, gerbėjas, naują jo kūrinį gali aptikti gana netikėtoje vietoje – ant muzikos klubo „Tamsta“ fasado! Naujasis jau 20 metų gyvuojančio klubo „gyventojas“ – sceniniu fraku pasipuošęs primatas – dedikuojamas visiems muzikantams. Muzikinių instrumentų klaviatūra simbolizuoja improvizacijas. Pagal klubo informaciją, žemaitiškai pavadintą skulptūrą įkvėpė M. K. Čiurlionis.

📍 A. Strazdelio g. 1

„Lizdas“

(skulptorius –
Tauras Kensminas)

Atgimusio Vingrių skvero kaimynystėje – daug kuklesnis Malkų turgaus skveras, tačiau jo istorija siekia dar XVIII–XIX a., kai aikštėje prie stulpo buvo baudžiami nusikaltėliai. Vėliau šioje vietoje šurmuliavo Malkų turgus, pradėta prekiauti ir arkliais, žuvimi. Dabar skvere gausėja originalių skulptūrų po atviru dangumi: greta Dano Aleksos „Geros iniciatyvos“ ir Rimanto Milkintos „Laiptinės“ atidengta ir Jono Aničo skulptūra „Be pavadinimo“ bei Tauro Kensmino skulptūra „Lizdas“, inspiruota autoriaus patirtos vabzdžių baimės.

📍 Malkų turgaus skveras

Kalbantis Čiurlionis

(skulptorius – Žilvinas Landzbergas)

Skambutis iš Vytauto Kernagio, kunigaikščio Gedimino, Žemaitės ar Jono Basanavičiaus? Realu! Kai 2015 m. MO muziejus pradėjo projektą „Vilniaus kalbančios skulptūros“, Lietuvos sostinė tapo ketvirtuoju miestu pasaulyje, prakalbinusiu skulptūras viešosiose erdvėse. Naujausia kalbanti skulptūra Vilniuje – M. K. Čiurlionis. Nenuostabu, juk šiemet minimos 150-osios jo gimimo metinės. Ta proga tiesiog būtina nuvažiuoti prie Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos ir paskambinti genijumi laikomam menininkui nuskenavus QR kodą prie jo biusto. Išgirsi, kaip aktorius Sauliaus Balandžio balsu ir rašytojos Jurgos Vilės žodžiais prabyla lietuvių kompozitorius, dailininkas, chorvedys ir kultūros veikėjas.

📍 T. Kosciuškos g. 11

Daugiau apie kalbančias skulptūras

Gyvybės akmuo

(skulptorius – Linas Kutavičius)

📍 Prie Aukštaičių g. 12

Ar gyvybė Žemėje atsirado kartu su meteoritais? Kaip atsiradome Žemėje? Kodėl esame čia? Ieškoti atsakymų į tokius klausimus skatina skulptūra-šviesos instaliacija „Gyvybės akmuo“ Paupio galerijoje po atviru dangumi. Tai jau devintas ir paskutinis kūrinys, kuriuo baigta formuoti unikali meno sala atgimusiame Paupio kvartale. Vienoje didžiausių sostinės meno galerijų – ir milžinišką gorilą vonioje vaizduojanti skulptūra „Rytmetis“, ir „Dobermanė“, ir „Klaidžiotųjų žemėlapis“, ir kiti įspūdingi kūriniai.

„Fungi“

(skulptorius – Andrius Labašauskas)

Visi skaičiusieji Gabijos Grušaitės „Grybo sapną“ į grybus nebežiūri taip, kaip anksčiau. Nes galbūt visa tai, kas mes esame, tėra tai, ką sapnuoja mūsų grybas. Šią knygą tikrai prisiminsi atklydęs iki skulptūros „Fungi“ Vingio parke. Sakoma, po šiuo grybu tinka pasislėpti ir nuo karštos saulės, ir nuo lietaus. Parko simboliu tapęs kūrinys yra vienas iš „Kuriu Vilnių“ projektų menui netikėtose erdvėse.

📍 Grilio zona prie Vingio parko tilto

Adriana

(skulptorius – Vidas Simanavičius)

📍 Šypsenų al.

Susipažinkite su Adriana – vietine Justiniškių gyventoja. Tai žaisminga bronzinė skulptūra, kurios prototipas yra reali šiame rajone užaugusi mergina. Menininko teigimu, jam buvo svarbu akcentuoti žmonių istorijas ir emocijas, laisvę kurti savo aplinką ir siekti tikslų įveikiant kliūtis. Spalvingai apsirengusi, betoninių kolonų įsitvėrusi Adriana puikiai iliustruoja, kad kultūrinis Vilniaus žemėlapis apima ir netikėtas stoteles miegamuosiuose rajonuose.

Berniukas su kaliošu, Leonardas Koenas, daktaras Cemachas Šabadas, mergaitė su skėčiu – visi šie išskirtinių istorijų personažai, kurių skulptūras galima pamatyti Vilniuje, yra skulptoriaus Romo Kvinto rankų darbas. Vieną iš savo darbų jis panorė skirti ir paprastam, vargingai gyvenusiam vilniečiui. Taip sostinėje, buvusiam žydų kvartale, apsigyveno barzdotas vandens nešėjas su dviem kibirais. Kaip pasakojama, žydų bendruomenėje vandens nešėjo darbas buvo itin svarbus, tačiau prastai apmokamas.

Vandens nešėjas

(skulptorius – Romas Kvintas)

📍 Lydos g. 4

Išbandyk maršrutą „Vilniaus H2O“

Išbandyk maršrutą „Justiniškės“

Neofreskos. Miesto metraštis ant sienų

Vilniaus metraščiū, fiksuojamo grafičiais ir neofreskomis ant pastatų fasadų, patilčių ir sienų, puslapių pildomi beveik kasdien, todėl jų visų suskaičiuoti neįmanoma. Vien galerijoje po atviru dangumi „Open Gallery“ buvusios gamyklos „Elfa“ erdvėse Naujamiestyje – daugiau nei 50 piešinių ant sienos.

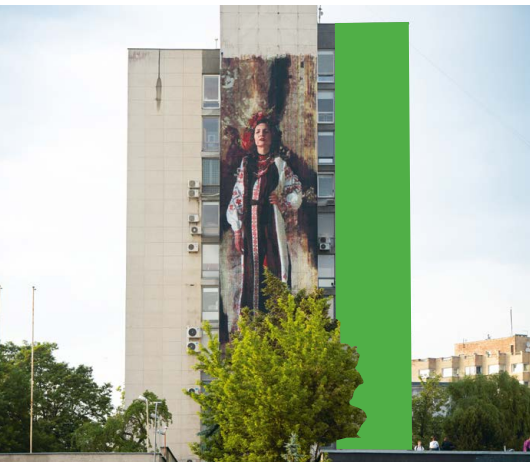
Vienas gatvės menininkas grafičius yra pavadinęs tatuiruotėmis ant miesto veido. Šiomis dienomis jos ne tik puošia ir nuspalvina Vilniaus gatves bei kiemus, bet ir siunčia žinią, perduoda aktualią idėją, kartais provokuoja ar priverčia susimąstyti. Gatvės menas – jau nebe pagrindinio kalba, pabandyk ją iššifruoti atradamas mieste naujausius kūrinius.

Tyrinėk su maršrutu
„Vilniaus gatvės menas“

„Nezlamna“/ „Nepalaužiamą“

(Lina Šlipavičiūtė, „Robot Muralist“)

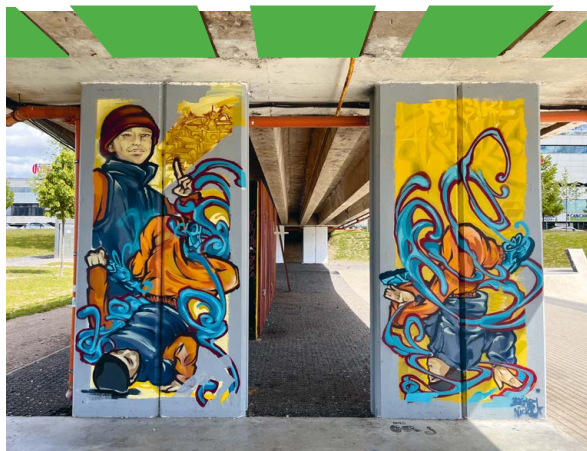

Vilniuje nemažėja palaikymo ir paramos Ukrainai ženklų. Naujoje kelių šimtų kv. m ploto neofreskoje prie pat Neries upės – ant uolos stovinti ukrainietė, vilkinti tradicinius drabužius. Tai bendras Lietuvos, Ukrainos ir Estijos kūrėjų projektas, skirtas solidarizuotis su Ukrainos žmonėmis, ginančiais savo Laisvę.

📍 A. Juozapavičiaus g. 9

📍 Po Baltuoju tiltu

Šiuolaikiniams herojams – ne paminklai ar skulptūros, o gatvės piešiniai! Breiko aikštelę po Baltuoju tiltu puošia freska olimpinei medalininkei b-girl Nickai. Laimėjusi sidabrą Paryžiuje Dominika Banevič tapo įkvėpimu daugeliui. O geresnės vietos priminti jos sėkmės istoriją, atsidavimą breikui ir taip motyvuoti jaunas žmones užsiimti sportu ar kitu aktyviu laisvalaikiu nei šalia Baltojo tilto aikštyno Vilniuje tikriausiai nėra.

„Nika“

(Kipras Petrulis)

„Ieškai moters?“

(Lina Šlipavičiūtė)

Lietuviškoji Mata Hari – taip kartais pavadinama Marcelė Kubiliūtė, Lietuvos žvalgybos herojė, legendinė šnipė arba tiesiog panele su lape. Būtent lapės kailio apykakle apsigaubusi Marcelė ir pavaizduota neofreskoje ant pastato, kuriame ji yra gyvenus, prisidengusi netikra pavarde. M. Kubiliūtė labiausiai žinoma dėl to, kad 1919 m. padėjo sužlugdyti lenkų karinės organizacijos perversmą. Meno kūrinys yra „Kiaurai sienas“ projektas.

📍 Labdarių g. 2

„Grigiškės iš paukščio skrydžio“

(Linas Kaziulionis)

Grigiškėse galima pamatyti vieną aukščiausių freskų Lietuvoje ir oficialiu Lietuvos rekordu paskelbtą didžiausią sieninės tapybos žemėlapi (27 m aukščio, 12 m pločio). Menininko Lino Kaziulionio kūrinys ant devynaukščio sienos skirtas Grigiškių 100-mečiui paminėti. Dar daugiau šio rajono istorijų – meno galerijoje po atviru dangumi su keturiomis didelio formato neofreskomis ant daugiabučių. Jose užfiksuota ir vietinių kasdienybė, ir žymiausi Grigiškių objektai. Įdomu, kad Grigiškės yra išskirtinė Vilniaus dalis, atskiras miestas Vilniaus miesto savivaldybėje, toks Lietuvoje vienintelis. Grigiškės įkurtos dar 1923 m., atidarius popierius fabriką ir išsiplėtus jo darbininkų gyvenvietei.

📍 Šviesos g. 3

Tyrinėk su maršrutu
„Grigiškės. Vienintelis
Lietuvos miestas mieste“

„Jei pasiryžti, tai nebe svajonė“

(Zoe Sever)

Grafitis gali būti ir neįprasta dovana, tiesianti tiltus tarp šalių. 2023 m. ant sienos atidengtas spalvingas piešinys su užrašu „Sveikas, Vilniau!“ yra Izraelio ambasados Lietuvoje dovana Vilniaus miestui 700-ojo gimtadienio proga. Milžiniškas sveikinimo atvirukas ant sienos, sukurtas Izraelio menininkės, žymi ir diplomatinį Izraelio ir Lietuvos santykių 30-metį.

📍 Bazilijonų g. 6B

„Meilės sriuba“

(Eglė Žvirblytė)

Kiaušinis ir burokėlis – pagrindiniai netikėto grafičio, dedikuoto šaltibarščiams, herojai. Ryškia spalva išsiskiriantis nacionalinis lietuvių patiekalas įamžintas ne mažiau ryškia piešinyje ant sienos pirmojo Šaltibarščių festivalio Vilniuje proga. Anot menininkės, jos tikslas – paraginti žmones į šaltibarščius, lietuvišką meilės sriubą, pažiūrėti naujomis akimis.

📍 Bernardinų sodas

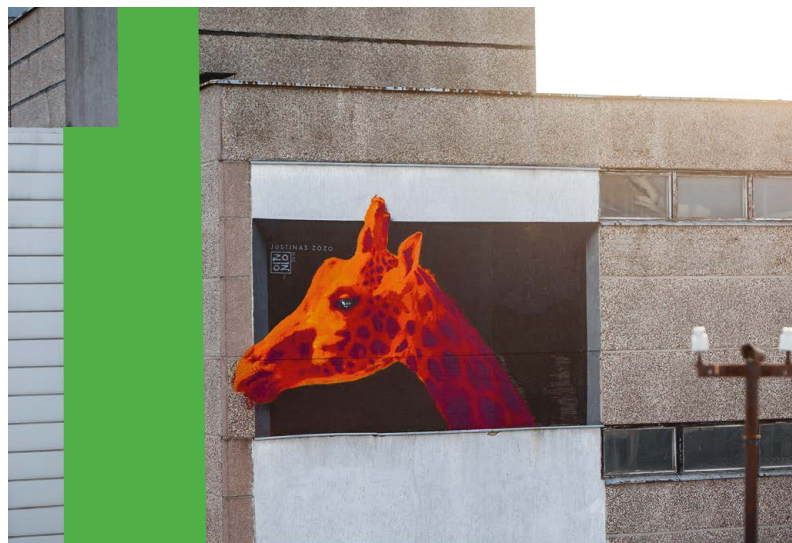

„Laisvas Nino“

(Justinas Žožo)

📍 Švitrigailos g. 29

Vienas iš urbanistinės meno galerijos po atviru dangumi „Open Gallery“ gyventojų – žirafiukas Nino. Atvaizduodamas jį menininkas siekė suteikti gyvūnui iš Kauno zoologijos sodo metaforišką laisvę ir atverti naujus horizontus. Dabar žirafiuko kaimynai – daugiau nei pusšimtis Lietuvos bei užsienio menininkų kurtų grafičių ant gamyklos sienų. Nepasiklysti šioje meno kelionėje po industrinę erdvę gali padėti specialus mobiliosios programėlės audiogidas.

19 – tiek Vilniaus muziejų dalyvavo 2025 m. Muziejų naktyje. Itin išpopuliarėjusio kasmet vykstančio renginio metu visi kviečiami naktinėti muziejuose ir patirti juos kitaip.

1

Daugiau apie muziejus

Patirtys muziejuose ir meno erdvėse

9

Pinigų, Iliuzijų, Žaislų, Geologijos, Geležinkelių, Muitinės... Tarp Vilniaus muziejų – ne tik meno, istorijos kolekcijos, bet ir netikėti eksponatai. Užsuk į išskirtinius neseniai duris atvėrusius muziejus ir galerijas degustuoti jų saugomų istorijų bei ieškoti įtraukiančių patirčių.

📍 Vokiečių g. 6

Vilniaus miesto muziejus. Vokiečių 6

Patikimas vilniečio ir turisto partneris pažįstant miestą, patirties namai – taip savo vaidmenį pristato Vilniaus miesto muziejaus filialas „Vokiečių 6“, sostinės pažinimo erdvė. Joje – miesto istorijos artefaktai, autentiški Vilniaus gyvenimo tyrimai. 2025 m. muziejuje pristatomos parodos „Bendraujantis Vilnius“ apie kasdienę komunikaciją tarp žmonių, lauko paroda „Namai ir istorijos Šnipiškėse“. 2026 m. pakvies į parodą „Kernagis ir „Brodas“. Muziejus siūlo ir pasivaikščiojimų maršrutus – po Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikus menantį kaimą Viršuliškes ar po Vilnių į miestą genamų galvijų keliais.

Šiuolaikinio meno centras

Ieškant balčiausių Vilniaus atspalvių kojos pačios nuneša į pastatą su žymiuoju užrašu ant fasado „Kiekvienas yra menininkas, bet tik menininkai tai žino“. Po kapitalinio remonto atsivėrusio Šiuolaikinio meno centro (ŠMC) ikoniniame lietuviškojo modernizmo pastate erdvės kone akina. Tačiau, teigiama, svarbiausia, kad architektūra čia neužgožia meno. Didžioji ŠMC salė yra beveik tūkstančio kv. m ploto, lubų aukštis – 5,5 m, įstiklintos erdvės kuria atvirumą, permatomumo, elegancijos įspūdį. Gavę gerkšnį meno vidaus parodose lankytojai kviečiami apžiūrėti ir Skulptūrų kiemą.

📍 Vokiečių g. 2

Automuziejus

📍 Dariaus ir Girėno g. 2

Automuziejuje – daugiau nei 100 pasaulinio lygio eksponatų greičio, technikos ir automobilių gerbėjams. Didžiausiame Lietuvoje privačiame transporto priemonių muziejuje galima pamatyti ratuotas priemones iš viso pasaulio: nuo karietų iki lenktyninių bei prezidentinių automobilių. Muziejus įsikūręs buvusiame Vilniaus taksi parke. „Muziejui reikėjo ir unikalios vietos – buvęs taksi parkas tam tiko idealiai. Sovietmečio pabaigoje ovalo formos serpantinų važinėjo net 800 taksi automobilių, o dabar čia puikuoja įspūdingi XX a. transporto technikos šedevrai“, – sako Automobilių muziejaus įkūrėjas kolekcininkas Povilas Eitutis.

MO muziejus

📍 Pylimo g. 17

„Tai dialogas tarp paprastumo ir sudėtingumo, tarp simetrijos ir asimetrijos, tarp abstraktumo ir gamtos, tarp meno ir Vilniaus“, – taip savo projektuotą MO muziejaus pastatą apibūdina pasaulinio garso architektas Danielis Libeskindas. Erdvėje tarp Vilniaus Senamiesčio ir Naujamiesčio įkurtame modernaus meno muziejuje sukaupta 6 tūkst. modernaus ir šiuolaikinio meno kūrinių kolekcija iš Lietuvos dailės aukso fondo, o teminės parodos tampa ryškiausiais kultūros įvykiais. 2025 m. čia galima apsilankyti pirmojoje videožaidimų parodoje Lietuvoje „GamePlay. Žaidžiant pasaulį“, nuo spalio – naujoje didžiojoje parodoje „Amžinai laikina“, skirtoje laiko temai ir egzistenciniams klausimams. Be ekspozicijų, MO verta apžiūrėti ir DNR formos sraigtinius laiptus, skulptūrų sodą, terasą.

Kazio Varnelio namai-muziejus

📍 Didžioji g. 26

Viename seniausių Vilniaus mūrinių pastatų, kurio istorija siekia XVI a., – tikras meno labirintas. Leistis į vieno garsiausių Lietuvoje ir JAV optinio meno meistro ir kolekcininko Kazio Varnelio sukurtą pasaulį rekomenduojama su ekskursija, nes beveik 1000 kūrinių ekspozicija su didžiausiu pasaulyje K. Varnelio tapybos ir skulptūros rinkiniu, taip pat istoriniais baldais ir žemėlapiais išdėstyta per 40 salių. Į įspūdingą dailininko studiją ir biblioteką patekti galima tik išplėstinės ekskursijos metu.

Lietuvos žydų kultūros ir tapatybės muziejus

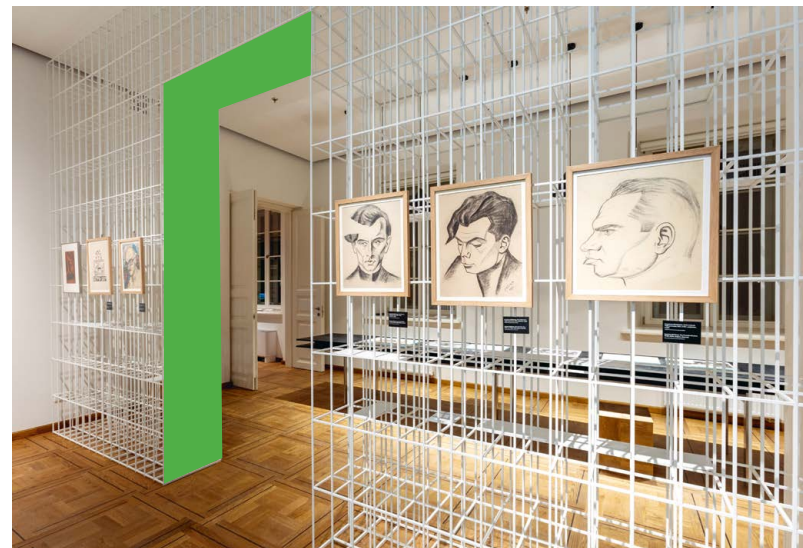
Pasakoti apie žydus ne per Holokausto tragedijos prizmę, o per unikalią kultūrą, tradicijas, religiją, raštą, virtuvę, žaidimus, papročius, žymius žmones, juk tarp Lietuvoje gyvenusių ar gimusių pasaulinio garso litvakų yra ir Nobelio premijos laureatų, menininkų, Holivudo žvaigždžių. Tokį tikslą išsikėlė naujasis Lietuvos žydų kultūros ir tapatybės muziejus, Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejaus filialas, įsikūręs buvusioje hebrajų gimnazijos pastate. Viršutiniame aukšte veikia ekspozicija, skirta žymiam XX a. Lietuvos žydų dailininkui, jam žinusiui Šiaurės Jeruzalę, vilniečiui Rafaeliui Chvolesui.

Pilininko namas

Pilininko namas – naujausias Lietuvos nacionalinio muziejaus padalinys Gedimino kalno papėdėje. Pastatas, kuriame atidarytas muziejus, iškilo po 1610 m. Vilniaus gaisro. Pagrindinė jo ekspozicija skirta Lietuvos identitetą formavusioms idėjomis. Po šalies kultūros ir istorijos labirintus kviečia klaidžioti Kūrybos, Tikėjimų, Kovų, Lūžių, Veidų ir Pasaulinių saitų salės. Pilininko namo rūsiuose pasakojama apie pilininko amatą, pilininkystę, akmentašystę ir Vilniaus miesto istoriją prieš 200 metų.

📍 Arsenalo g. 1

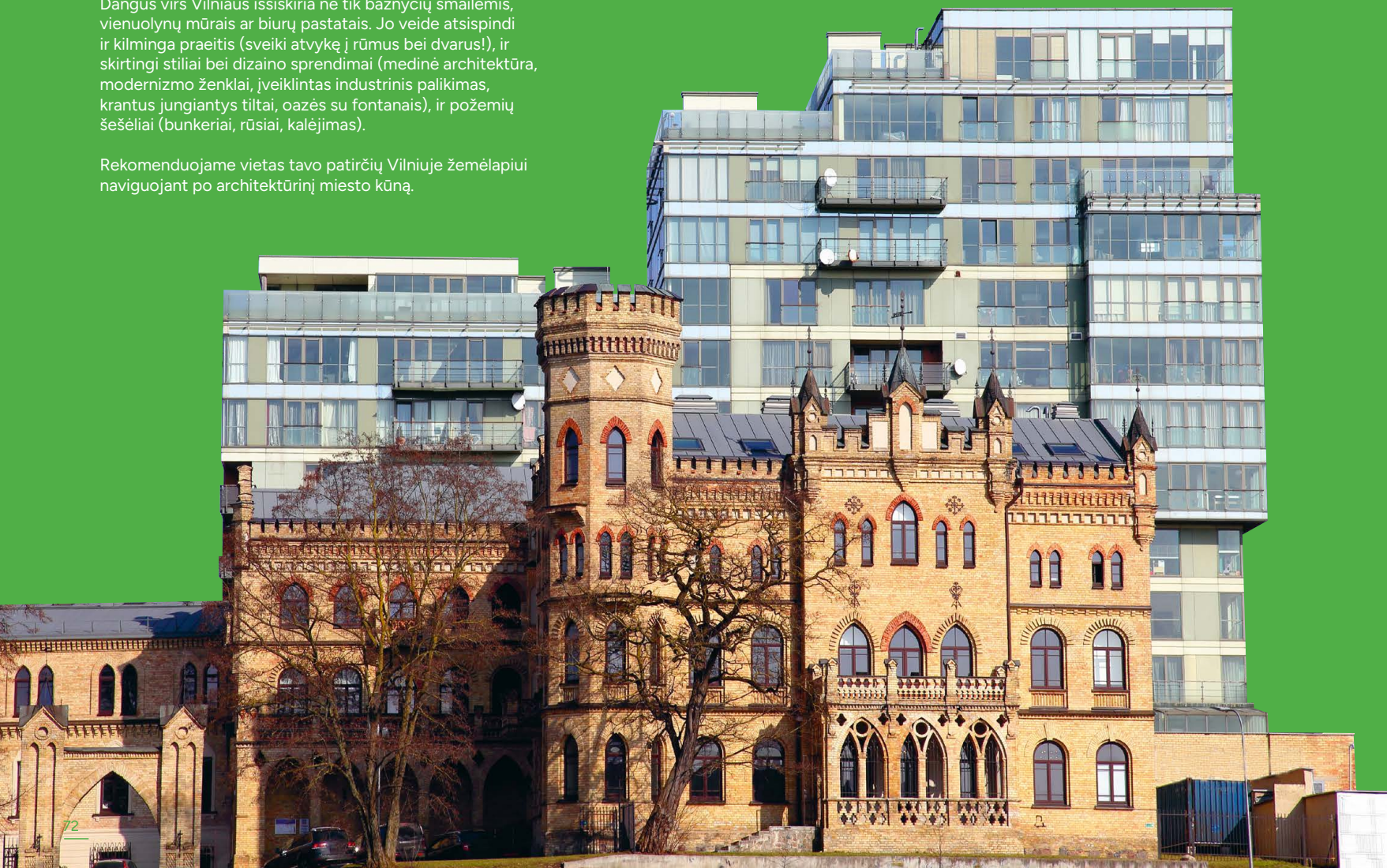

📍 Pylimo g. 4A

„Miestas yra jį supanti gamta – nuo augalų bei gyvūnų iki čia tvyrančio oro ar srūvančių vandenų, miestas yra žmonių sukurtas kūnas – pastatai, viešos erdvės, visi architektūriniai, urbanistiniai ir inžineriniai sprendimai, miestas yra kultūra – čia girdimos ir vartojamos kalbos, išpažįstamos religijos, miesto gyventojų tautybės, kasdienybės fragmentai.“
(Vilniaus miesto muziejus)

Sostinės iki galo nepažinsi, jei neprakalbinsi jos statinių. Dangus virš Vilniaus išsiskiria ne tik bažnyčių smailėmis, vienuolynų mūrais ar biurų pastatais. Jo veide atsispindi ir kilminga praeitis (sveiki atvykę į rūmus bei dvarus!), ir skirtingi stiliai bei dizaino sprendimai (medinė architektūra, modernizmo ženklai, įveiklintas industrinis palikimas, krantus jungiantys tiltai, oazės su fontanais), ir požemių šešėliai (bunkeriai, rūšiai, kalėjimas).

Rekomenduojame vietas tavo patirčių Vilniuje žemėlapiui naviguojant po architektūrinį miesto kūną.

Miesto kūnas

Architektūrinė Vilniaus dėlionė

Iš viso Vilniuje yra 28 rūmai ir dvarai.

Atgal į didikų praeitį

Vilniaus gyslomis teka ir mėlynas kraujas – miestas yra buvęs karalių, didikų kunigaikščių, kitų didikų rezidencija. Sostinėje iki šiol gausu aristokratiškos praeities įspaudų, ženklų, pėdsakų. Pabandyk tarsi laiko mašina persikelti į praeitį ir išvysti muziejais, galerijomis ar viešbučiais paverstus rūmus kaip kilmingos Vilniaus istorijos liudytojus.

Sapiegų rūmai

📍 L. Sapiegos g. 13

Antram gyvenimui prikeltų Sapiegų rūmų Antakalnyje lankytojus iki šiol žvilgsniu palydi ūsuotas jų šeimininkas – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės etmonas ir Vilniaus vaivada Kazimieras Jonas Sapiega. Vieno turtingiausių ir įtakingiausių didikų bareljefas puošia XVII a. iškilusios rezidencijos, kadaise puošnumu nenusileidusios kitų Europos didikų rūmams, fasadą. Baroko epochos architektūros ansamblis su didžiuliu parku net buvo vadinamas mažuoju Versaliu. Jo freskų, lipdinių ir skulptūrų autoriai buvo italų menininkai, kurių darbai puošia ir Šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Šiandien Sapiegų rūmų menėse, tebesaugančiose prieš kelis šimtmečius čia vykusią aristokratišką puotų aidą ir buvusios didybės atspindžius, vyksta Šiuolaikinio meno centro kuruojamos parodos, koncertai, rengiamos edukacinės veiklos ir pažintinės ekskursijos.

Trakų Vokės dvaro sodyba

📍 Žalioji a. 2A

išbandyk maršrutą „Trakų Vokė“

Traukinys arba autobusas nuo Vilniaus centro iki Trakų Vokės atveža per mažiau nei pusvalandį. Perlu Vilniaus karūnoje šis rajonas vadinamas dėl po restauracijos atgimusio XIX a. pab. Tiškevičių dvaro rūmų su vienu gražiausių peizažinio stiliaus parkų Lietuvoje. Parką suprojektavo žymus prancūzų kraštovaizdžio architektas prancūzas Eduaras Andrė. Lankytojams atviruose rūmuose atkurtos interjero detalės: puošnios lubos, autentiškos grindų plytelės ir oranžerijos grindys, senovinės langinės. Čia galima pamatyti ir atnaujintas rūsių patalpas, vandens bokštą su musulmonišku stogeliu, Tiškevičių koplyčią-mauzoliejų, neobarokinio stiliaus arklides, požeminiu tuneliu su rūmais sujungtą virtuvės pastatą. Ekspozicinėje dvaro erdvėje vyksta parodos, renginiai, edukacijos, savaitgaliais pakvampa šviežiais kruasanais ir kava.

Radvilų rūmai

Radvilų rūmais vadinama XVII a. iškilusi Lietuvos didžiojo etmono, Vilniaus vaivados Jonušo Radvilos rezidencija tuo metu buvo laikoma vienu iš gražiausių rūmų visame Vilniuje. Vėliau gaisrų ir karų suniokotų mūrų šeimnininkai nuolat keitėsi, patys rūmai buvo vis perstatomi. Šiuo metu čia veikia Lietuvos nacionalinio muziejaus Radvilų rūmų dailės muziejus. Restauruotame pietiniame rūmų korpusė įrengta XVI–XIX a. Vakarų Europos tapybos šedevrų ekspozicija, čia taip pat verta pasigrožėti išsaugotais autentiškais sienų tapybos fragmentais, langų rėmais, išskirtiniu XX a. pr. linoleumu. Radvilų rūmų dailės muziejuje taip pat rengiamos užsienio ir Lietuvos menininkų trumpalaikės parodos, vyksta kultūriniai renginiai, organizuojamos ekskursijos, edukacinės veiklos įvairaus amžiaus ir poreikių lankytojams.

📍 Vilniaus g. 24

Pacų rūmai

📍 Didžioji g. 7

Prancūzijos imperatorius Napoleonas Bonapartas, Lenkijos karalius ir Lietuvos kunigaikštis Jonas Sobieskis, Rusijos imperatorius Aleksandras I, pirmoji Lietuvos moteris rašytoja Sofija Tyzenhauzaitė – tik kelios istorinės asmenybės, viešėjusios Pacų rūmų pokyliuose. Įdomu, kad kariuomenės vado Mykolo Kazimiero Paco užsakymu XVII a. pastatytus rūmus kūrė tie patys architektai, skulptoriai, dailininkai, kurie dirbo ir statant Šv. Petro ir Povilo bažnyčią bei Pažaislio vienuolyno ansamblį. Barokiniuose rūmuose apsistoti gali ir tu – čia įsikūręs 5 žvaigždučių viešbutis „Pacai“ su SPA, restoranu, baru.

Pociejų (Vainių) rūmai

📍 Dominikonų g. 11

Vilniaus senamiestį puošiantys XVII–XVIII a. Pociųjų rūmai laikomi pastatu-transformeriu – per šimtmečius jo išvaizda ir paskirtis keitėsi ne kartą. Čia šeimnininkavo ir Vilniaus vyskupas Eustachijus Valavičius, ir LDK didikai Vainiai, ir Trakų vaivada Aleksandras Pocijus, ir grafas Kazimieras Umiastovskis. Šiandien itališkos architektūros stilistiką išlaikiusiuose rūmuose su arkadomis šurmuliuoja gastropatirčių kiemas „Senatorių pasažas“ su restoranais „Nineteen18“ ir „14Horses“, ištikimais maisto filosofijai „iš lysvės – į lėkštę“, vyno baru, parduotuvėlėmis su lietuviško ūkio produkcija.

Chodkevičių rūmai

Didžioji g. 4

Chodkevičių rūmų, arba Lietuvos dailės muziejaus, kiemas yra ukrainietiško Vilniaus stotelė, žyminti LDK ir Ukrainos istorinę bendrystę. Vidiniame kieme rasi žymaus XVII a. Abiejų Tautų Respublikos didiko, garsaus karo vado Jono Karolio Chodkevičiaus skulptūrą (skulptorius – Martynas Gaubas). J. K. Chodkevičius nebuvo ukrainiečių kilmės, tačiau Chotyno mūšyje prieš osmanus vadovavo LDK kariams, petys į petį kovojusiems su Ukrainos žemės kariais. Vienuose stilingiausių Lietuvos vėlyvojo klasicizmo ansamblių, kuriuose kelios Chodkevičių giminės kartos šeiminkavo tris šimtmečius, veikia Vilniaus paveikslų galerija. Joje pristatoma XIV–XX a. pr. lietuvių dailė. Didžiojoje galerijos salėje išlikę autentiški lipdiniai, masyvios kolonos. Įdomu, kad Chodkevičių rūmuose esančių baldų kopijas galima rasti Lietuvos Respublikos Prezidentūroje.

Tyrinėk su maršrutu „Ukrainos istorijos atspindžiai“

Tuskulėnų dvaras

Žirmūnų g. 1F

Tuskulėnų dvaro rūmai yra vienus liūdniausių Lietuvos istorijos puslapių menančio Tuskulėnų rimties parko memorialinio komplekso dalis. Sovietmečiu dvaro teritorija tapo masinių kapaviečių vieta. Šiam kompleksui priklausančiame Baltajame dvarelyje įrengta ekspozicija „Tuskulėnų dvaro paslaptys“ kviečia susipažinti ne tik su šiuo laikotarpiu, bet ir su senesne Tuskulėnų dvaro praeimi ir paslaptimis, siekiančiomis XVI a. Pavyzdžiui, yra išlikę duomenų, kad čia buvo degamos plytos, naudotos statant Šv. apaštalo Petro ir Povilo bažnyčią. Restauruotuose Tuskulėnų dvaro rūmuose veikia ekspozicija „Projektas – HOMO SOVIETICUS“, o parke esančioje interaktyvioje lauko parodoje „Išklausyk mano pasakojimą“ galima išgirsti su dvaru susijusių asmenybių istorijas.

Po Vilniumi yra 104 km tunelių (aidų, komunikacijų linijų, kanalų, vamzdžių), o kur dar paslaptingi rūšiai, slėptuvės, požemiai... Taigi Vilnius ne tik toks, koks vaizduojamas turistiniuose vadovuose. Viena jo dalis – požeminis gyvenimas – dažnai lieka nematoma.

Kiekvienas didmiestis gyvena ne tik oficialų, reprezentatyvų gyvenimą, bet turi ir kitą – tamsaus turizmo gerbėjų mėgstamą – pusę. Dažniausiai ji nematoma, paslėpta nuo minios akių, nes saugo miesto praeities šešėlius ar savotiškas prieblandos istorijas. Todėl norint ją pažinti teks iš anksto pasiruošti ir tinkamai nusiteikti.

Nematomas miestas. Prieblandos zona

Bunkeris „Automatika“

Buvusios įmonės „Automatika“ požemyje Naujamiestyje – autentiškas šaltojo karo paveldas. Ar išdrįsi nusileisti į bunkerį, izoliuotą nuo išorinio pasaulio, ir užverti paskui save kelių šimtų kilogramų svorio duris? Gelžbetoninėje slėptuvėje galima apžiūrėti išlikusias dujokaukes, vėdinimo įrenginius, medicinos priemones, maisto pavyzdžius, knygas, leisti laiką slepiantis nuo radiacinių, cheminių, biologinių atakų ar bombardavimų. Čia rengiamos ne tik viešos, bet ir privačios ekskursijos, galima pasirinkti turą be gido „Atrask pats“: į bunkerį galėsi nusileisti vienas, tik su prožektoriumi. Žinoma, kad šaltojo karo metais Vilniaus požemiuose buvo įrengta daugiau nei 300 civilinės gynybos slėptuvių.

📍 Panerių g. 35

Tyrinėk su
maršrutu
„Naujamiestis“

Lukiškių kalėjimas

📍 Lukiškių skg. 6

Vargu ar pasaulyje yra kita tokia sostinė, kurios pačiame centre būtų įkurtas didžiausias (ir paskutinis) Lietuvos kalėjimas? 115 metų veikusi įstaiga užvėrė duris 2019 m. Ir štai dabar čia karščiausia miestiečių susitikimų vieta su baru kieme po atviru dangumi, renginių, koncertų ir parodų erdvėmis, menininkų rezidencijomis. Iš anksto būtinai užsisakyk dieninį arba naktinį pasivaikščiojimą-ekskursiją po kalėjimą. Jeigu pasiseks, po patalpų pavadėžios gidais dirbantys buvę kalėjimo prižiūrėtojai.

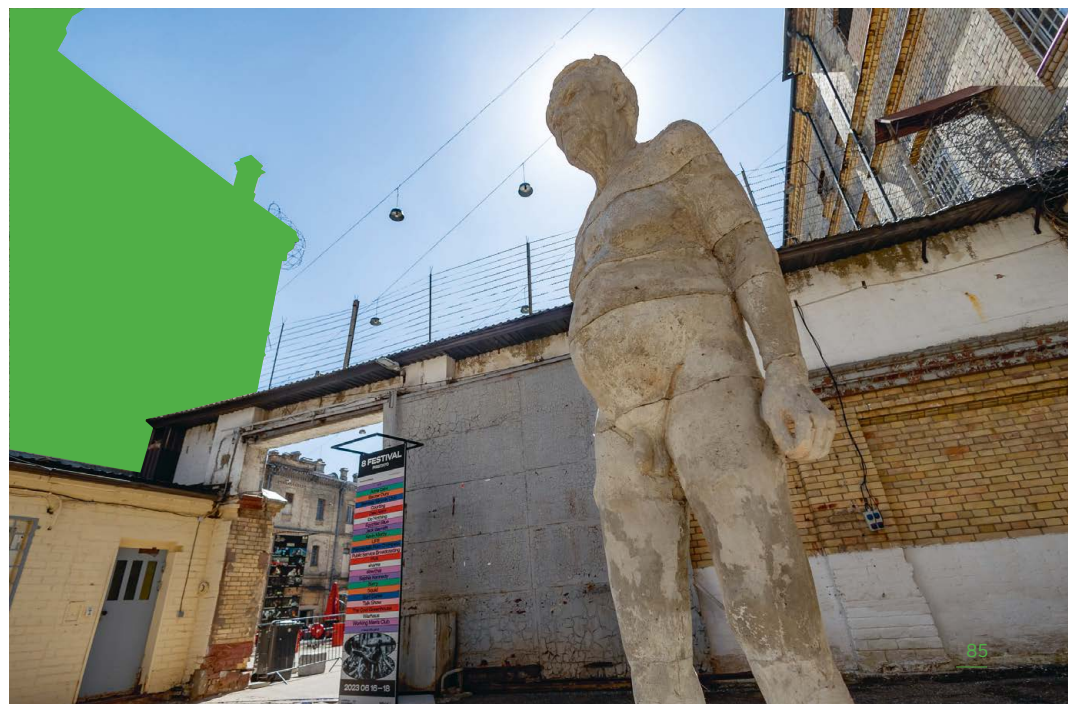

Išbandyk maršrutą
„Lukiškės. Gyvenimas kalėjimo šešėlyje“

Ekstremalus Vilniaus katedros požemių maršrutas

Be abejo, Vilniaus arkikatedra bazilika patenka į lankomiausių sostinės vietų dešimtuką, o jeigu neperėjai Katedros aikštės, galima sakyti, net nebuvai Vilniuje. Kad katedros požemiuose ilsisi karališkieji asmenys ir vedamos ekskursijos į kriptą, galbūt girdėjo daugelis. Tačiau Vilniaus arkikatedroje bazilikoje lankytojams atverti ir nauji požemių maršrutai po erdves, kurios iligus metus buvo neprieinamos, užmūrytos, užtvertos. Ekskursijas organizuojantis Bažnytinio paveldo muziejus įspėja, kad autentiški įėjimai kai kuriose vietose tėra vos 40 cm pločio, tad gali tekti eiti keturiomis ir būtina mūvėti šalmą, turėti prožektorių.

📍 Katedros a. 2

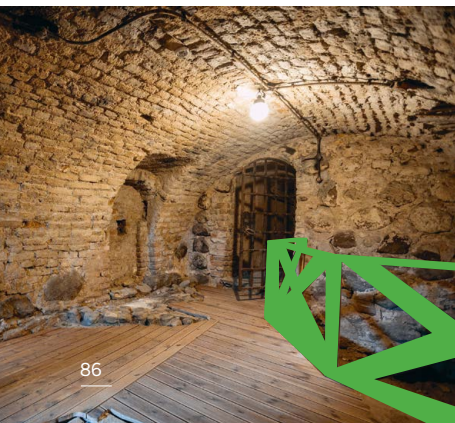
Liepkalnio vandens saugykla

📍 Liepkalnio g. 20

Ši šimtametė vandens saugykla, įrengta po kalnu, laikoma vienu įdomiausių požeminių Vilniaus statinių. 1916 m. iš betono ir gelžbetonio pastatyta saugykla turėjo aprūpinti sostinės gyventojus švari vandeniu. Įdomu, kad dėl unikalios konstrukcijos – apskritą patalpą 5 metrų gylyje dengia 8 kolonomis paremtas skliautinis kupolas – aidas joje atsikartoja net 5–6 kartus. Šis strateginis miesto vandentiekio sistemos objektas, veikęs iki 1987 m., dabar atvertas lankytojams, jame Energetikos ir technikos muziejus organizuoja ekskursijas grupėms. Sek informaciją ir apie čia vykstančius specialius renginius, koncertus.

Rotušės požemiai

📍 Didžioji g. 31

Ar žinojate, kad Vilniaus rotušė yra vienas seniausių sostinės pastatų? Ekskursijos po Rotušę metu galima nusileisti ir į jos rūsius bei sužinoti apie laikus, kai čia veikė Vilniaus magistrato kalėjimas, kokiomis sąlygomis buvo laikomi kaliniai, kur galėjo stovėti iždo skrynja ar saugomi ginklai ar net kur buvo paslėpti Vilniaus arkikatedros lobiai. Įdomu, kad, pagal legendą, net Vilniaus siaubūnų baziliką įveikė būtent dabartinės Rotušės kalėjime kalėjęs nusikaltėlis.

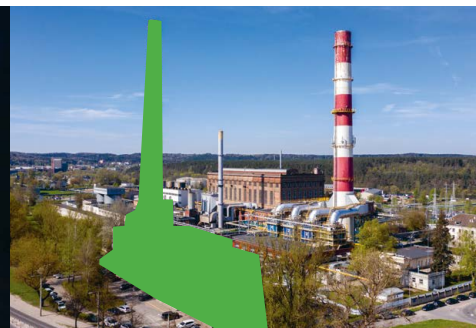
Nepraleisk progos nusileisti ir į greta Rotušės esančius Marijos ir Jurgio Šlapelių namo-muziejaus XV–XVII a. gotikinius rūsius. Juose tarsi užkonservuota seniausio namo Pilies gatvėje, pažymėto 40 numeriu, istorija.

Tyrinėk su maršrutu
„Po Vilnių legendų kelių“

Vilniaus termofikacinė elektrinė Nr. 2

📍 Savanorių pr. 117

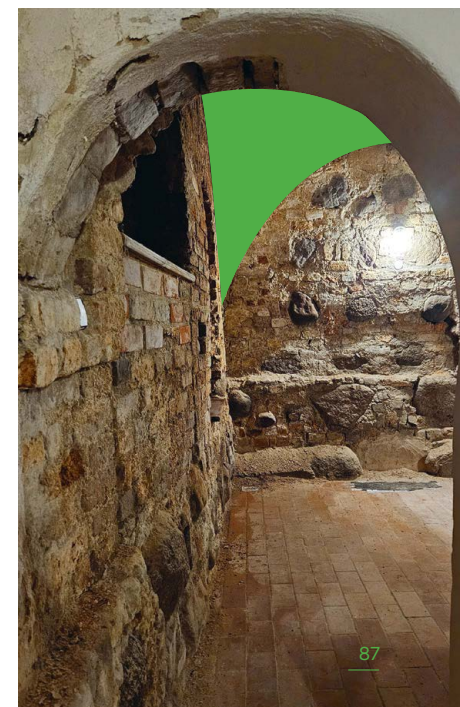

Vilniaus monstru šią dryžuotais kaminais išsiskiriančią elektrinę yra pavadinę patys jos darbuotojai. Juk ji užima net 20 ha teritoriją, o šiluma ir karštu vandeniu 750 km ilgio vamzdžiais ištisus metus aprūpina daugiau nei 200 tūkst. namų ūkių. Per ekskursiją po šį vieną įdomiausių veikiančių objektų Baltijos šalyse gidas aprodo elektrinės gatves, koridorius, HBO seriale „Černobylis“ išgarsintą rūšį, slėptuvę ir kitas paslaptis.

Signatarų namų rūšiai

📍 Pilies g. 26

Pastato, kuriame 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba pasirašė Nepriklausomybės Aktą, istorija siekia dar senesnius laikus. Tai liudija čia atverti XV a. gotikiniai rūšiai. XVII–XVIII a. vilniečiai pastatą vadino Škoto namu. Tuometį jo savininką Jokūbą Arnotą Škotą, medicinos daktarą ir Vilniuje gyvenusį škotų bendruomenės narį, mena rūšiuose aptikti radiniai: keraminė olandiško tipo pypkė, kokių fragmentai, keramikos šukės. Vasario 16-osios Akto signatarai pastatą vadino Štralio namu pagal čia įsikūrusį pirklių Karlą Štralį ir jo atidarytą kavinę „Baltasis Štralis“. Į margą istoriją menančius kone žymiausio Vilniaus pastato rūšius galima patekti su architektūrine ekskursija „Škoto, Štralio ar Signatarų?“.

Ar žinojai, kad vien Vilniaus senamiestyje yra 30 fontanų?

30

Žaidimas detalėmis

Vilniaus architektūroje – laikmečių atspindžiai. Gali rinktis architektūrinę kelionę po skirtingus miesto stilius: gotiką, renesansą, baroką, klasicizmą, istorizmą, moderną, tarpukarį ir kt. Tačiau gali atsigręžti ir į architektūrines detales: duris, tiltus, fontanus, vėtrunges, medinius ornamentus. Juk kiekvienas linkis, kampas, linija, faktūra formuoja miesto mimiką, kurias taip įdomu skaityti.

Paliesti Vilnių

Kaip pažinti miestą jo nematant? Patirti Vilnių galima ir kitaip – miesto jausmą dovanoja garsai, kvapai, faktūros. Sostinėje daugėja vietų, kurios pasakoja istorijas per lytėjimą. Pavyzdžiui, miesto širdyje – Katedros aikštėje – stabtelk prie liečiamojo bronzinio lauko maketo „Katedra“. Pirštų galiukais „pakeliauk“ po XVI a. laikų Vilnių su Aukštutinės ir Žemutinės pilių ansambliu, Katedra, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmais, gynybine siena ar net buvusią Vilnios vagą.

Beje, silpnaregiams ir turintiems regėjimo negalią visiškai pritaikyta „Neakivaizdinio Vilniaus“ svetainė ir mobilioji programėlė. Negalintiems pamatyti ikoninių senamiesčio vietų skirtas specialus maršrutas lietuvių ir anglų kalbomis „Paliesti ir išgirsti Vilnių“, taip pat maršrutas „Abipus Gedimino prospekto“.

📍 Katedros a.

Tyrinėk su maršrutu
„Paliesti ir išgirsti Vilnių“

Secesijos pėdsakai

Jei žingsniuodamas po Vilnių pakelsi galvą, nustebsi kai kurių pastatų fasaduose išvydęs bangų, kriauklių, lelijų elementus, gerves, mitinius motyvus, kitus moderno ženklus. Ryškiausias augalinės (plastiškos ir dekoratyvios) krypties secesijos (moderno atmainos) pavyzdys Vilniuje – buvusi Antono Filipovičiaus–Duboviko vila ant Tauro kalno. Vilos savininkas buvo statybos inžinierius, XX a. pr. Vilniaus krašte pastatęs apie porą šimtų objektų. Jo vilos fasadą puošia mistinio grožio moterų skulptūrėlės, žiedlapių formos langų angos, saulėgrąžų ir nasturčių motyvai. Virš pasagos formos lango vilos frontone – Filipovičių giminės herbo reljefas.

📍 M. Valančiaus g. 3

Tyrinėk su maršrutu
„Plastiškas ir geometriškas
Vilniaus modernas“

Krantus jungiantys tiltai

Vilniaus miesto ritmą diktuoja upės. Tuo įsitikink išbandydamas Neries tiltų ir patilčių maršrutą arba pereik devyniais tiltais per Vilnelę. Vilnia ne tik davė vardą miestui, gynė jį, suko jo verslus ir amatus, jį ir tvino, griovė, kėlė pavojus. Užtvankos, akmenų krantinės, tiltai jį tarsi prijaukino. Naujausią Paupio–Užupio tiltą rasi prie kvartalo „Užupio krantinės“. Jo vietoje anksčiau buvęs tiltas buvo vadinamas Mirusiųjų tiltu dėl netoli esančių Bernardinų kapinių. Dabartinis tiltas yra „gyvųjų“ – jo vieta buvo priderinta prie Paupio kvartalo promenadų ir sulietta į vieną pasivaikščiojimų išpuoselėtomis krantinėmis trasą.

Išbandyk maršrutą
„Devyni Vilnios tiltai“

Medinės istorijos

📍 Vytauto g. 27

Kadaise – Radvilų medžioklės plotai, vėliau – į Druskininkus panaši vasarvietė, dabar – prestižinis Vilniaus rajonas. Visa tai apie Žvėryną. Šį rajoną išskirtinį daro medinė architektūra. Medinės vilos čia kilo kaip vasarnamiai, apsupti pušų, šalia Neries. Vytauto gatvė puikiai tinka susipažinti su medine Žvėryno architektūra, tačiau turint laiko verta zigzagais pasivaikščioti ir kitomis, nes medinukai po vieną ar didesnėmis grupėmis pasklidę po visą rajoną. Namas Vytauto g. 27 – puikus seniausių medinių Žvėryno vilų pavyzdys. Pastatas iškilo XIX–XX a. sandūroje, o XXI a. buvo rekonstruotas. Beje, medinei Vilniaus praeičiai dedikuotas Medinės miesto architektūros muziejus, įsikūręs viename gražiausių sostinės medinukų Užupyje (Polocko g. 52).

Išbandyk maršrutą
„Žvėrynas“

Gražiausios durys

Kur nukelia Vilniaus portalai – durys, vartai, įėjimai? Vieni slepia įspūdingas buvusių rūmų laiptines, kiti veda į požemius, kuriuose galbūt ilsisi mieste siautusiai maro aukos, treči, nors priklauso bažnyčiai, puošti velniukais. Yra ir įėjimų į dingusį miestą arba jau beveik nebevarstomų vartų. Štai Gedimino prospekto pašonėje boluoja Šv. Jurgio bažnyčios vartai, puošti kriauklėmis, laiptais, nišomis. Sovietmečiu uždarius visas bažnyčias, čia buvo įkurta Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos senųjų leidinių saugykla, dar vadinama Knygų rūmais. Išsikrausčius darbuotojams, ant XIX a. klasicistinio stiliaus vartų buvo pakabinta spyna.

📍 K. Sirvydo g. 4

Tyrinėk su maršrutu
„Vilniaus portalai“

Fontanų pursluose

📍 Lukiškų a.

Vilniaus senamiestyje yra apie 30 fontanų, t. y. apie 30 oazių, kuriose galima atsigaiivinti ir pasiklausyti vandens čiurlenimo. Vienas iš moderniausių miesto fontanų, į kurį nedraudžiama įlipti, yra Lukiškių aikštėje. Šio interaktyvaus fontano unikalumas – vandens srovių kryptį judėjimas pagal žmogaus judesius, fiksuojamus specialių kamerų. Tad kiekvienas praeivis – tyčia ar netyčia – gali veikti vandens tekėjimą. Saulei nusileidus švieselėmis blykčiojančiam fontanui galima diriguoti – jis reaguoja į rankų judesius. O žiemą fontanas virsta įspūdinga ledo instaliacija. Beje, jei fontane braidysi 13 val. arba 19.15 val., išgirsi ir didžiausio Lietuvoje kariliono koncertą iš Šv. Apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčios.

Išbandyk maršrutą
„Fontanų pursluose“

Pasakojimai po kojomis

📍 S. Moniūkšos skv., Katedros a., S. Daukanto a.

Tyrinėk su maršrutu „Istorijos
po kojom. Kai grindinys prabyla“

Miestinėjant svarbu dairytis ir po kojomis, ypač jei nenori pražiūrėti meno kūrinio-sekreto. Sostinėje galima rasti net keturis Gitenio Umbraso sukurtus grindinio inkluzus. Būtent šis menininkas, kurio vizitine kortele jau tapo kūriniai ant šaligatvio plytelių, yra žymiausias Vilniaus pasimatymų vietos – plytelės „Obuoliukas“, taip pat legendinės plytelės „Stebuklas“ autorius. Galbūt mažiau žinoma, kad šalia šios norus pildančios grindinio detalės yra ir basų kojų išpaudą vaizduojanti plytelė „Baltijos kelio dalyvio pėdos“. O plytelę „Šimtmetis“, sukurtą florentietiškos mozaikos technika, rasi prie pat Prezidentūros.

Smalsumo geną privalu ugdyti nuo mažumės. Štai kodėl studijos mažiesiems Vilniaus tyrinėtojams ne mažiau svarbios nei dideliems. Kad kelionė darytų įspūdį kiekvienam šeimos nariui, reikia trupučio laiko namų darbams – surasti ir įterpti į planą įdomiausias stoteles padūkti arba pažinti žaidžiant. Prieš tavo akis – smagiausios vaikų žaidimų aikštelės, SOS sąrašas, ką veikti, jei ima lyti, ir muziejai, kuriuose gyvena patirtys bei atradimai.

Būkime su vaikais šioje pažinimo kelionėje kartu, juk nustoja žaisti ne todėl, kad pasenstame, o pasenstame todėl, kad nustoja žaisti.

Turintiems smalsumo geną

Atradimai
šeimoms

„Neakivaizdinio Vilniaus“
sudarytame Vilniaus vaikų
žaidimų aikštelių žemėlapyje – 92
vietos, kur karaliauja tik vaikai.

Daugiau vaikų žaidimų aikštelių

Su vaikais keliaujančios šeimos žino, kad sustojimai pažaisi yra būtini. Žaidimų erdvių po atviru dangumi galima rasti visuose Vilniaus rajonuose nuo Antakalnio iki Vilkpėdės, tad stabtelėkite ne tik populiariausiose aikštelėse Bernardinų sode, Vingio parke ar Lukiškių aikštėje, bet ir atokesniuose rajonuose. Kai kurios vaikų aikštelės – labai vaizdingose miesto vietose.

Kur karaliauja vaikai

„Išsik į kiemą“

📍 Pilies g. 7

Daugiau apie „Išsik į kiemą“

Šviežiai įrengtas Mažosios Lietuvos skveras – puiki dingstis apsilankyti Pilaiteje. Ši erdvė išsiskiria dirbtine kopa. Iš dalies apželdinta smėlio kalvelė tarsi perkelia į Mažąją Lietuvą ir Baltijos pajūrį. Centrinėje skvero dalyje – zona vaikams su gumine danga, smagiomis atrakcijomis ir, sakoma, viena didžiausių smėlio dėžių visame Vilniuje. Čia taip pat rasite futbolo, krepšinio, teniso ir tinklinio aikštes.

📍 Mažosios Lietuvos skveras
(tarp I. Simonaitytės ir M. Jankaus gatvių)

Tobulas pasirinkimas šeimoms, kurios net žaisdamos nori pažinti ir kuo daugiau sužinoti, – žaidimo-kelionės po Vilnių projektas „Išsik į kiemą“. Pavyzdžiui, Žvėryno maršrutą įveiksite tik atsakę į pateiktus klausimus, Naujamiestyje laukia raidžių detektyvas, Užupyje, Paupyje, Antakalnyje ir Šnipiškėse – kelionės-spėlionės su įdomiomis užuominomis. Leidinių su maršrutais galima pasiimti Vilniaus turizmo informacijos centre (Pilies g. 7). Justiniškių Šypsenų alėjoje laukia nupiešti žaidimai gyvūnų tematika (ją įkvėpė šalia gyvenęs gamtininkas Ričardas Kazlauskas), o Grigiškių gatvelėje pritūpę paspalvinti, sujungti taškų ar rasti išėjimą iš labirinto, pakalbėkite apie nupieštas žuvis. Juk šalia tekančioje Vokės upėje neršia lašišos, kurios iš Baltijos jūros čia atplaukia įveikusios daugiau kaip 500 km!

Mažosios Lietuvos skveras

Reformatų sodo aikštelė

📍 Reformatų skv. 1

Erdvė prie Pylimo gatvės pasikeitusi neatpažįstamai: po parką išraižyti pasivaikščiojimo takeliai, žydi gėlynai, įrengta daug suoliukų, yra įspūdinga lenkta pavėsinė (pergolė). Vaikų juokas skamba vakarinėje parko dalyje, kur smagios čiuožyklos, laipiojimo sienelė, sūpuoklės, smėlio dėžė. Pievoje galima pasisupti hamakuose. Šią aikštelę ne vienas vietinių kelionių tinklaraštininkas yra įtraukęs į geriausių Vilniaus žaidimų aikštelių sąrašą.

Šnipiškių aikštė

Toje vietoje, kur dabar yra Šnipiškės, ledynmečio laikotarpiu tekėjo upė. Ją primena naujojoje Šnipiškių aikštėje čiurlenantis dirbtinis upelis. Tai tik viena iš atrakcijų naujoje rajono gyventojų susibūrimo vietoje. Kita – aikštę juosiantis originalus pėsčiųjų tiltas su terasomis atsisėsti. Šalia įrengta vaikų žaidimų aikštelė su sūpynėmis, karstynėmis, tinkliniais hamakais, batutu, taip pat sporto zona su krepšinio aikšte.

Įsitikinti, kad Šnipiškės tampa vis draugiškesnės šeimoms su vaikais, galima užsukus ir į „Drakono pievą“ – anksčiau atnaujintą viešą erdvę Giedraičių gatvės pradžioje su vaikų žaidimų, krepšinio ir treniruoklių aikštelėmis, atokvėpio vietomis su suoliukais po senomis liepomis, šachmatų stalais, pavėsiene.

📍 Tarp Giedraičių g. ir Kintų g.

Tyrinėk su maršrutu „Šnipiškės“

Tauro kalno parkas

📍 Tauro kalnas

Naujutėlaitės ir modernios vaikų žaidimų aikštelės įrengtos ant atgimstančio Tauro kalno. Kalno terasoje nuo Pamėnkalnio gatvės pusės vaikus vilioja laipiojimo tinklas, apvalios sūpuoklės, reljefinė minkšta danga. Čia yra ir atokvėpio vietų gamtos apsuptyje – paganyti akis po atsiveriančią Vilniaus panoramą. Aukščiau esanti žaidimų aikštelė skirta 5–14 m. vaikams. Čia taip pat yra laipiojimo tinklas, kitų žaidimų.

Laisvalaikio erdvė ir žaidimų aikštelė Grigiškėse

Ne tik grigiškėčiai, bet ir kitų rajonų gyventojai jau džiaugiasi naująja erdve prie Šventosios Dvasios bažnyčios. Be sutvarkytų pasivaikščiavimo takų, suoliukų ir poilsio salelių, čia kaip medus vaikus traukia nauja žaidimų aikštelė. Joje gausu laipynių, karstynių, sūpuoklių, čiuožyklių. Aikštelės danga minkšta, todėl mažiesiems dūkti – saugu ir komfortiška.

📍 Kovo 11-osios g.,
prie Šventosios
Dvasios bažnyčios

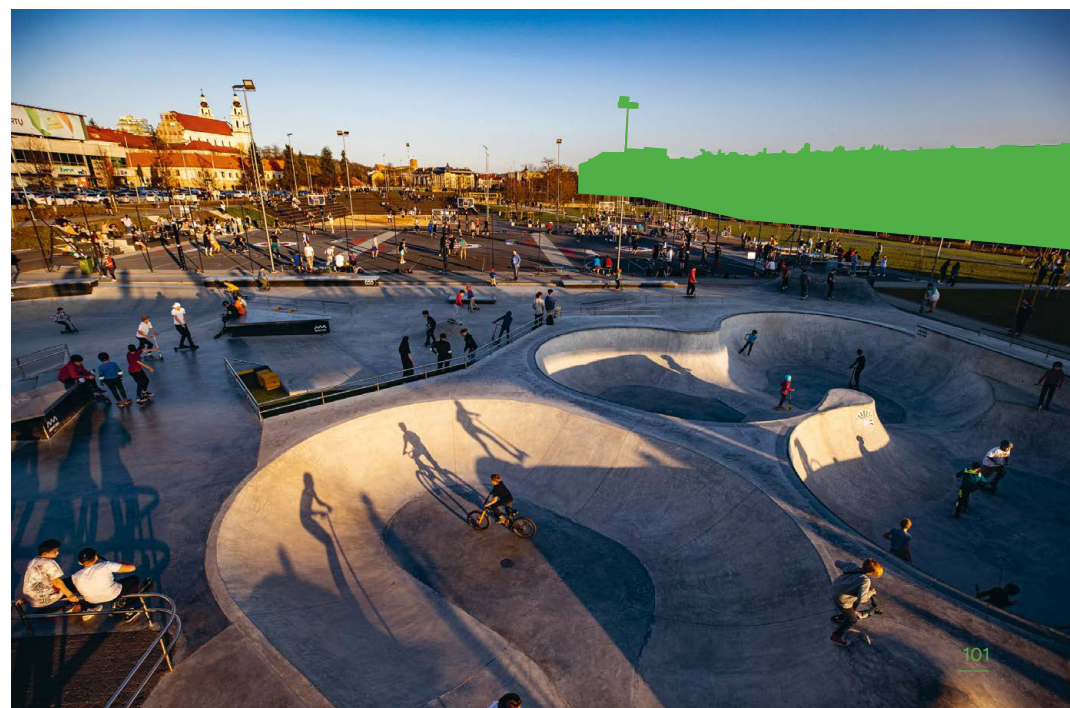
Aktyviai – vyresniems vaikams ir paaugliams

Vilniuje gausėja vietų, kur aktyviai leisti laiką gali ir vyresni vaikai bei paaugliai. Slėnis prie Baltojo tilto – viena iš gyvybingiausių Vilniaus viešųjų erdvių. Be dviejų žaidimų aikštelių, čia yra ir devynios paplūdimio tinklinio, krepšinio, lauko gimnastikos, lauko treniruoklių aikštelės, riedutininkų ir riedlentininkų parkas. Balsiuose galima išbandyti velotrasą (*Pumptrack*) su posūkiais, mažais ir didesniais trampolineis, įvairiais kalneliais. Nauja velotrasa įrengta ir Pilaitėje. Ekstremalaus sporto parkas BMX dviratininkus, paspirtukininkus ir riedutininkus vilioja į Trakų Vokę. Čia šuoliams skirtų rampų aukštis siekia net 3,5 m.

📍 Baltojo tilto aikštynas – Upės g. 6

📍 Balsių velotrasa – Visalaukio g. 1

📍 Pilaitės velotrasa – Tolminkiemio g.

60

Vilniaus saitažymių
instagramame

9

Tiltai per Vilnią

50

Vietų ir veiklų žemėlapyje
„Vilnius vaikams“

25

Kalbančios skulptūros

Gamtos paveldo
objektai Vilniuje

33

21
Parkas
sostinėje

Patirk

702

Vilnių

42
Vilniaus senamiestį
sudarančių kvartalų

50

Piešinių ant sienos
„Open Gallery“

160

Dviračių takų kilometrų
po miestą

Gurmaniškos stotelės
gide „Skanus Vilnius“

05

Dvarai ir rūmai Vilniuje

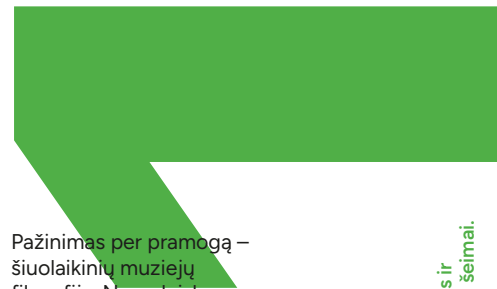
28

Pažinti Vilnių žaidžiant

Žemėlapyje „Vilnius vaikams“, be pramogų lauke ir viduje, apžvalgos vietų, paminklų ir kitų objektų, yra 17 muziejų, subalansuotų šeimoms su vaikais.

Pažinimas per pramogą – šiuolaikinių muziejų filosofija. Nepraleisk progos užsukti su vaikais į muziejus ir atrasti juos kaip patirčių namus: vienuose gali pagroti žaibais, kituose pasisverti specialiomis svarstyklėmis ir sužinoti, kiek kainuotum, jei būtum auksinis, trečiuose palesinti papūgėles ar pasivaikščioti lubomis!

Vilnius vaikams.
Idomiiausios veiklos ir
vietos mieste visai šeimai.

Energetikos ir technikos muziejus

Kokiu greičiu skrieji čiuožykla? Išmatuoti gali pirmojoje Vilniaus elektrinėje, dabar tapusioje didžiausiu technikos muziejumi Lietuvoje. Virsmo salėje rasi daugiau nei 20 interaktyvių eksponatų. Ekspozicijos centre įrengtos dvi didžiausios „Teslos“ ritės Baltijos regione – čia galima sugroti milijonus voltų siekiančiais žaibais. Be Pramonės ir Energetikos ekspozicijų, yra ir erdvė „Technika vaikams“, o iš vieno aukšto į kitą mažieji gali nusileisti LED lemputėmis apšviesta uždara čiuožykla. Muziejuje yra ir pabėgimo kambarys, kavinė „Elektrinė“, terasa ant stogo.

📍 Rinktinės g. 2

Ar yra nors vienas vaikas, užaugęs be pliušinio meškiuko? Štai kodėl „Raganiukės“ teatre įsikūrusiame Meškinų muziejuje „Plushy B 55“ tėveliai mintimis vėl nusikels į vaikystę, o mažieji lankytojai susitiks su šimtais lepečokų: nuo pono Byno meškiuko iki meškiuko-kosmonauto ar meškiuko, pasiūto „Titaniko“ tragedijai atminti. Muziejuje galima išbandyti ir meškinų sūpynes, patekti į Mikės Pūkuotuko uolą, pandos giraitę, apžiūrėti senovinius meškiukus.

Meškinų muziejus

📍 S. Stanevičiaus g. 24

Geležinkelių muziejus ir Bėgių parkas

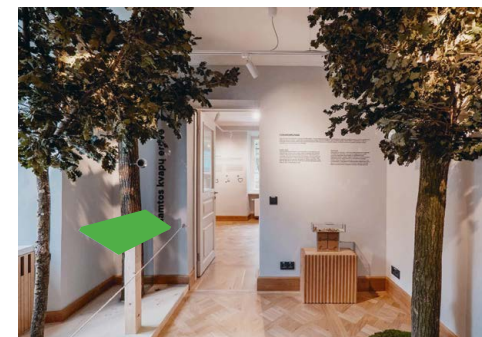
📍 Geležinkelio g. 16

Ne vienas tėvelis su vaikus užsuka į Vilniaus geležinkelių stotį tiesiog stebėti traukinių. Šią kelionėmis alsuojančią romantišką veiklą galima suderinti su apsilankymu Geležinkelių muziejuje ir leistis į interaktyvią „Spalvingą kelionę“. Čia erdvės suskirstytos į stotis ir peronus. Pajusti traukinio mašinisto kasdienybę galima užlipus ant interaktyvių grindų, o Panerių tunelio projekcijoje – sužinoti, kas tyko tunelyje, kai traukiniai sustoja. Vaikystės stotyje veikia Mažojo vaikų geležinkelio maketas. Beje, stotyje po atviru dangumi ant nebenaudojamų bėgių atvertas ir Bėgių parkas, pasakojantis traukinių istoriją.

Pavilnių ir Verkių regioninių parkų lankytojų centras

Jeigu patiko apsilankymas Nacionaliniame saugomų teritorijų lankytojų centre Antakalnyje su dirbtiniais debesimis, šikšnosparnių kino sale ir kitomis įdomybėmis apie gamtą, užsuk ir pas jo „broliauką“. Dviejų sostinėje esančių regioninių parkų lankytojų centrą rasi viename iš Vilniaus Versaliu vadinamų Verkių rūmų dvaro sodybos pastatų. Čia – gamtos garsų kambarys, tikras mikroskopas, pro kurį galima tyrinėti vabalų kojas, stalčiukai, kuriuose slepiami gyvių kvapai, interaktyvūs standai, o rūsyje įrengtas interaktyvus žaidimas „Surask Liudviko lobį“.

📍 Žaliųjų Ežerų g. 53

Pinigų muziejus

2014 m. gruodžio 31-osios naktį pasitikome ne tik naujus metus, bet ir naująją Lietuvos valiutą – eurą. Šventinę naktį aidint fejerverkams iš bankomato Gedimino pr. buvo išimtas pirmasis dešimties eurų banknotas. Istorinį įvykį žymintis banknotas dabar yra įrėmintas ir saugomas Pinigų muziejuje. Tai dalis pinigų istorijos, pasakojamos šiame muziejuje. Jame tėveliai su vaikais gali dalyvauti žaidimuose „Atrask Pinigų muziejaus lobį“ arba „Aplink pinigų pasaulį per 80 minučių“, UV detektoriumi pasitikrinti turimus banknotus arba pasisverti ir sužinoti savo vertę, jei būtum auksinis. Pinigų muziejuje pastatyta ir didžiausia pasaulyje monetų piramidė – iš milijono lietuviškų vieno cento monetų. Šis pasiekimas įrašytas į Gineso rekordų knygą.

📍 Totorių g. 2/8

Tyrinėk su maršrutu „Europos vidury“

Iliuzijų muziejus VILNĖ

📍 Vokiečių g. 8

Ar esate sėdėję nespaltotame piešinyje? Pirmoji patirtis laukia muziejaus 2D kavinėje po „stikliniu dangumi“ su tarsi ant popieriaus nupieštu interjeru. Pažadame – čia nuotraukos bus įspūdingos! Fotoaparato nepavyks nuleisti ir muziejaus viduje, kur iliuzijos susipina su mokslo išradimais ir menu. Čia galima vaikščioti lubomis, piešti šviesa, kurti šešėlius ir išbandyti kitas smagias pramogas.

Zooparkas

Mažiausia pasaulyje beždžionėlė nykštukinė marmozetė, lemūrai, surikatos, didžiausi vėžliai Lietuvoje, papūgos, skraidantys Egipto šunys (šikšnosparniai). Tai ne veikėjai iš knygų ar filmų apie džungles, o tikri pirmojo Vilniaus zoologijos parko gyventojai. Prieš juos aplankydami būtinai internete patikrinkite gyvūnų maitinimo laiką, kai kuriuos iš jų leidžiama pašerti. Arba užsisakykite gyvūnų prižiūrėtojo vedamą edukaciją!

📍 Verkių g. 27

Kur išsidūkti, kai lyja

„Neakivaizdinio Vilniaus“ žemėlapyje „Vilnius vaikams“ – apie 50 įdomiausių veiklų ir vietų visai šeimai.

50

Vaikų ir paauglių baterija nenusėda ir nepriklauso nuo oro. Jei tyrinėjate Vilnių ir užklupo lietus, išbandykite uždaras aktyvaus laisvalaikio erdves: nuo didžiausių Europoje batutų ar riedlentininkų rojaus po stogu iki vietos, kur visada vasara ir šiltas smėliukas. Dėmesio! Kai kuriose vietose svarbu iš anksto rezervuoti apsilankymo laiką.

Daugiau pramogų –
rubrikoje „Po paskaitų“

„Skate Hub Vilnius“

Ar žinojai, kad riedlenčių sportas buvo įtrauktas į 2020 m. Tokijo olimpinį žaidynių programą? Tikrą riedlentinių bendruomenės rojų rasi „Skate Hub Vilnius“, kur po vienu stogu – riedlentinių mokykla „Core Indoor Vilnius“, olimpinė 420 kv. m treniruočių ir varžybų aikštelė „LTRF Skatepark“, riedlenčių perdirbimo edukacijos „Commune DIY“, siuvimo ir dizaino studijos „Bernot Caps“ bei „Fully Ghetto“. Čia laukiami visi norintys išmokyti važiavimo riedlente pradmenų ar patobulinti įgūdžius.

📍 Savanorių 176C

„Commune DIY“ organizuoja ir riedlenčių perdirbimo pamokas, kurių metu iš nebetinkamų naudoti lentų gali gimti tvarus daiktas ar detalė.

„360 Arena“

📍 Pavilnionių g. 55

Batutų niekada nebūna per daug! Naujojoje interaktyvioje nuotykių ir pramogų erdvėje „360 Arena“ Pašilaičių prekybos centre – modernus ir aukščiausias tarptautinius saugumo standartus atitinkantis batutų parkas visai šeimai. Čia laukia akrobatiniai batutai, „Ninja“ trasa, vulkanas, „Air track“ gimnastinė zona, atskiros „Junior“ ir mažųjų zonos. Galima išbandyti interaktyvius sporto žaidimus tokius kaip „HiT iT!“, „ValoArena“, „ValoJump“, „SisyFox“, „iWall“, „High-9“, „Powrplay“, „BattleBaskets“, krepšinio areną. Smagumo suteiks ir specialios lankytojams skirtos švytinčios kojaitės!

Smėlio arena

Ištisus metus Vilniuje gali rezervuoti vasarą. Kaip? Ogi „Smėlio arenoje“! Daugiafunkcėje sporto ir pramogų vietoje tikros vasariškos pramogos ant smėliuko – paplūdimio tinklinis ir paplūdimio tenisas. Čia galima ne tik užsukti pažaisti, bet ir užsisakyti treniruotę.

📍 Justiniškių g. 12

Lazdynų baseinas

📍 Erfurto g. 13

Tai didžiausias Vilniaus baseinas, atviras ne tik sportininkams, bet ir visiems vandens mėgėjams. Naujame komplekse yra du baseinai – 25 ir 50 m ilgio, taip pat šuolių į vandenį baseinas su vieninteliu šalyje 10 m aukščio bokštelio. Baseinai įrengti itin moderniai: jų dugnas yra kilnojamas, todėl galima reguliuoti gylį, o dirbtinio intelekto valdomi jutikliai ant dugno nejudančius objektus užfiksuoja per 10 s.

Ant Lazdynų baseino stogo – šilokų kilimas. Tai pirmasis Vilniuje tokio dydžio – 1000 kv. m – apželdintas stogas. Lazdynų baseino stogo terasa atvira ir prieinama visuomenei.

„Citywave Vilnius“

📍 Šv. Stepono g. 41

Pasiilgusieji vasaros ir vandens nuo šiol nuotykių bangą gali gaudyti bet kurio metų metu! Vilniuje čiuožti banglente galima ant vienintelės dirbtinės bangos Šiaurės Europoje. „Citywave Vilnius“ laukiami ne tik profesionalai ar pradedantys banglentininkai, bet ir vaikai. Mažiausiems adrenalino mėgėjams nuo 4 metų organizuojamos pusrų sesijos, taip pat čia veikia vaikų banglenčių sporto būrelis. Nenorintiems sušlapti verta užsukti į restorą su vaizdu į baseiną.

Kartodromas „Kartlandas MAX“

MAX geros ir adrenalino kupinos pramogos ištikus metus. Tai didžiausio vidaus kartodromo Baltijos šalyse pažadas. Čia laukia inovatyvi ir dinamiška 6 m pločio ir net 500 m ilgio kartingų trasa su daugybe posūkių. Elektriniai kartingai pritaikyti įvairaus amžiaus lankytojams, o dvivietis tinkamas net dvimečiams. Mažiesiems lenktynininkams įrengta speciali trasa „Baby track“.

📍 Savanorių pr. 178B

Laipiojimo centras „Vertical“

Patreniruoti alpinizmo įgūdžius galima ant aukščiausios Lietuvoje – 15 m aukščio – laipiojimo sienos. Užsukti čia gali visi, nepriklausomai nuo amžiaus ir fizinio pasirengimo. Sakoma, jeigu vaikystėje karsteisi po medžius, patirties jau turi. Sportuoti centre, įsikūrusiame buvusios Kuro aparatūros gamyklos teritorijoje, galima savarankiškai, prisijungus prie grupinių treniruočių, užsisakius asmenines treniruotes arba laipiojimo technikos tobulinimo kursas.

📍 Kalvarijų g. 131

Suskaičiuoti visus žalius miesto atspalvius – neįmanoma.

Pagal Vilniaus miesto bendrąjį planą, net 27 proc. teritorijos užima įvairios žaliosios erdvės. O dar per 30 proc. teritorijos dengia miškai. Vilnius yra Europos žalioji sostinė 2025!

Už statistiką iškalbingesni faktai, kad miesto parkuose ornitologai gali stebėti retus paukščius arba kad Vilnius yra vienintelė Europos sostinė, kurioje neršia lašišos! Įženk į elfų Vilnių ir susilieik su jo žaluma. Tau padės atviruko vertų vaizdų, geriausių išskylių vietų ir aktyvaus laisvalaikio (vandenyje, ant dviračio arba susiveržus sportinius batelius) pasiūlymų paruoštukas.

Elfų Vilnius

Miestas miške

Iškalbingas skaičius. Vilniaus miesto parkų sąrašas – 21 parkas. Tačiau puikią iškylą galima surengti ir į jį neįtrauktose miesto erdvėse (parkeliuose, pievose, skveruose).

Daugiau apie žaliąjį Vilnių

TOP vietos iškyloms mieste

Paversti akimirks gražiausiais prisiminimais – daugelio šeimų kartu leidžiamo laiko tikslas. Miesto ritmas gali įsukti ne tik į renginių ar lankytinų objektų sukurį, bet ir dovanoti jaukių patirčių žaliosiose erdvėse. Kada pastarąjį kartą iškylavai pievoje su, regis, šone likusiu sostinės šurmuliu, judriomis gatvėmis ir dangų siekiančia dangoraižių linija? Pasinaudok atnaujintu įdomiausių, piknikams tinkamų Vilniaus viešųjų erdvių – parkų, sodų, aikščių, pievų – sąrašu ir išsirink, kurias vietas parodysi savo arbatos termosui.

Lietaus parkas

📍 Prie Ozo ir Siesikų g.

Lietus ir iškyla – nelabai suderinami dalykai. Tačiau „Lietaus parkas“ – tik neoficialus naujos poilsio erdvės Šeškinėje pavadinimas. Šios rekreacinės teritorijos išskirtinumas – čia įrengta didžiausia Lietuvoje lietaus nuotekų valykla ir išvalyto vandens kaupykla. Medžių apsuptoje žaliojoje erdvėje yra pėsčiųjų ir dviračių takai, vaikų žaidimų aikštelė, suoliukai su stalais ant pievutės, atokvėpio vietos.

Įdomu, kad išvalyto lietaus vandens kaupykloje telpa 20 tūkst. kub. m vandens. Stichinio lietaus atveju ji prisipildytų per 42 min. Didžiausias gylis – 4 m.

Japoniškas sodas

📍 Linkmenų g.

Tyrinėk su maršrutu
„Japoniškas Vilnius“

Šnipiškės nuo šiol galima vadinti rajonu tarp dviejų Japonijų: nuo Upės gatvėje puoselėjamo Čiunės Sugiharos sakurų parko iki naujojo japoniško sodo Linkmenų gatvėje.

Pastarasis įrengtas pagal tradicinio japoniško sodo reikalavimus su pagrindiniais elementais: Fudži ugnikalnį simbolizuojančia kalva, akmenimis, sausosiomis upėmis, liepteliais, tvenkiniu, kriokliu, japoniškų vyšnių alėja. Šeimoms su vaikais čia įrengta vaikų žaidimų aikštelė, apšvietimas, pasivaikščiavimo takai, suoliukai, geriamojo vandens fontanėliai. Beje, pasivaikščiojimai sode rekomenduojami pagal laikrodžio rodyklę.

Paplūdimio erdvė prie Vilnios

Kurortinė nuotaika dvelkia Vilnios skalaujama pieva Rasų seniūnijoje. Čia įrengtos keturios medinės salos, kuriose galima įsitaisyti su iškylų krepšiu ir stebėti upės srovę ar saulėlydį. Reginys tikrai išskirtinis, juk Vilniui vardą dovanojusi upė laikoma viena vaizdingiausių visoje Lietuvoje.

Netradicinis sprendimas įrengti pievoje apskritus suolus buvo įgyvendintas siekiant išsaugoti šios laisvalaikio erdvės gamtos apsuptyje reljefą ir natūralumą. Už šią idėją kaip vieną patraukliausių balsavo patys seniūnijos gyventojai projekte „Dalyvauk! Vilnius“.

📍 Kaukysos g.

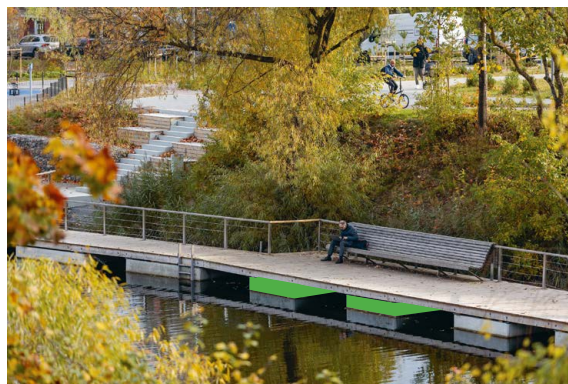

Neries senvagės parkas

Neries senvagės parkas gali nukelti į praeitį prieš dešimt tūkstančių metų, kai dabartinių ežerėlių vietoje vingiavo senoji Neries vaga. Dabar čia – moderniai sutvarkyta rekreacinė zona, išlaikiusi savo seną geologinę kilmę.

Senvagės slėnio ežerėlių, siekiančių mamutų laikus ir ledynmetį, krantai šiandien yra pritaikyti poilsiui: čia įrengti laiptai, medinės terasos ant vandens, yra vaikų žaidimų aikštelė, sporto zona su lauko treniruokliais, petankės aikštelė, šunų dresavimo aikštelė bei žalios poilsio erdvės. Pakrantėse ir vandenyje auga maldai, vandens lelijos, kiti vandens augalai.

📍 Linkmenų g.

Išbandyk maršrutą
„Paskui mamutą“

Kūdrų parkas

Būtent šį parką kaip smagiausią vietą išskylauti Vilniuje socialiniuose tinkluose įvardijo „Neakivaizdinio Vilniaus“ bendruomenė. Pievelę netoli Vilniaus gynybinės sienos bastėjos (barbakano) margais peldais dažnai nukloja norintieji stebėti kylančius oro balionus ar atsiveriančią Senamiesčio panoramą.

Kūdrų parkas yra Misionierių sodų, tokį vardą gavusių iš XVII a. čia šeimininkavusių Misionierių ordino vienuolių, dalis. Išganytojo kalno šlaite dar galima pamatyti obelis, agrastus ir kitus išlikusius sodo elementus. Parke yra trys tvenkiniai, sujungti tiltelių.

📍 Maironio g.

Gariūnų regykla

📍 Titnago g.

Gariūnų regykla – vaizdingiausia naujojo Panerių pažintinio tako vieta. Nuo jos tarsi nuo VIP ložės galima įsitikinti, kodėl Vilnius vadinamas miestu miške. Iki šios regyklos veda 4 km takas Panerių erozinio kalvyno kraštovaizdžio draustiniu.

Pasak Pavilnių ir Verkių regioninių parkų atstovų, žengdami šiuo taku minsite tą patį bruką, kuriuo kadaise žygiavo Napoleono kariuomenė, kitos istorinės asmenybės. Pakeliui galima aplankyti Šv. Jėzaus Nukryžiuotojo koplyčią, kuri mena 1831 m. sukilimo mūšį, ir net tris piliakalnius! Panerių erozinis kalvynas yra vienas didžiausių Vilniaus kraštovaizdžio draustinių.

Prie Gulbino ežero

📍 Gulbinių kvartalas

Ar esi girdėjęs apie ežero, tyvuliuojančio Vilniuje, saloje esantį piliakalnį? Išskylauti stebint būtent šį vaizdą galima Gulbino ežero pakrantėje įrengtoje naujoje grilio zonoje su mediniais stalais ir suoliukais. Į šią visiems atvirą vietą veda 250 m ilgio medinių lentelių takas, paežere galima pasivaikščioti natūraliu beveik 1 km ilgio takeliu, ant šlaito įrengti mediniai laiptai.

Gulbino ežeras yra vienas iš šešių ežerų, sudarančių Žaliosios ežerus, Verkių regioniniame parke.

A nighttime photograph of the Vilnius River. In the foreground, several kayakers are visible on the water, their silhouettes and the water's surface reflecting the warm yellow lights of the city. In the background, a bridge with purple and blue lighting spans the river, and the city skyline is visible under a dark sky. The title 'Po Vilnių – aktyviai' is overlaid in large white letters.

Po Vilnių – aktyviai

Aplink Vilnių – per 10 val.
Tiek užtrunka aktyvaus
laisvalaikio mėgėjai,
bėgdami pažymėtu taku
aplink sostinę.

10

Judėti gryname ore dabar labai populiariu. Jeigu rytais atsikeli anksčiau, kad prasibėgtum riste arba pasiektum 10 tūkst. žingsnelių tikslą, Vilnius yra tinkama vieta šiam ritmui ir sportiniam entuziazmui palaikyti. Anot orientacininko Viliaus Aleliūno, vieno iš tako aplink Vilnių gyvendintojų, sostinė unikali tuo, kad joje galima atrasti ir senolio, ir judraus, aktyvaus, sportiško miesto, naktinio gyvenimo: „Kur eisi, Vilnius aktyvus <...>. Žmonėms reikėtų nusukti nuo kasdienių maršrutų. Vilniuje yra tokių vietų! – noriu lygiai, rasiu lygiai, noriu kalno, iššūkio – rasiu kalną, bėgsiu *trail* bėgimą, reikia vienatvės – bus vienatvės.“

Vilnius ant dviejų ratų

Apskriek sostinę pasikinkęs dviratį! Ar žinojai, kad Vilniuje dviračių takų tinklą šiandien sudaro jau daugiau nei 160 km kokybiškų dviračių takų? Kur sukti, jei nori ne tik pasigalynėti su vėju, bet ir geriau pažinti sostinę? „Neakivaizdinis Vilnius“ yra parengęs 10 teminių maršrutų su žemėlapiais ir garso įrašais: Neries pakrantėmis arba tiltais, po Belmontą, Vingio parką, Žaliuosius ežerus, Šnipiškės, Verkius arba po Senamiestį. Naujausias maršrutas „Vilniaus ratai“ dviračių entuziastus kviečia tyrinėti vietas, susijusias su miesto ir viešojo transporto evoliucija.

Išbandyk
maršrutus
dviračių
po Vilnių

Vilniuje gausėja dviračių viešbučių, tai yra modernių dviračių bei paspirtukų saugyklų. Jos yra nemokamos, atrakinamos su JUDU/Vilniečio kortelėmis. Saugyklose galima rasti ir įrankių dviračio remontui.

Irklynte Nerimi

1857 m. grafas Konstantinas Tiškevičius surengė ekspediciją laivu Nerimi turėdamas tikslą ištirinėti upę ir jos pakrantes (Žvėryne, netoli pėsčiųjų tilto, gali rasti akmenį, atidengtą minint 150-ąsias ekspedicijos metines). Įdomu, kaip grafas būtų sureagavęs į dabartinius Neries „tyrinėtojus“ ne tik laivuose, bet ir ant irklenčių, baidarėse, plaustuose ar gondoloje.

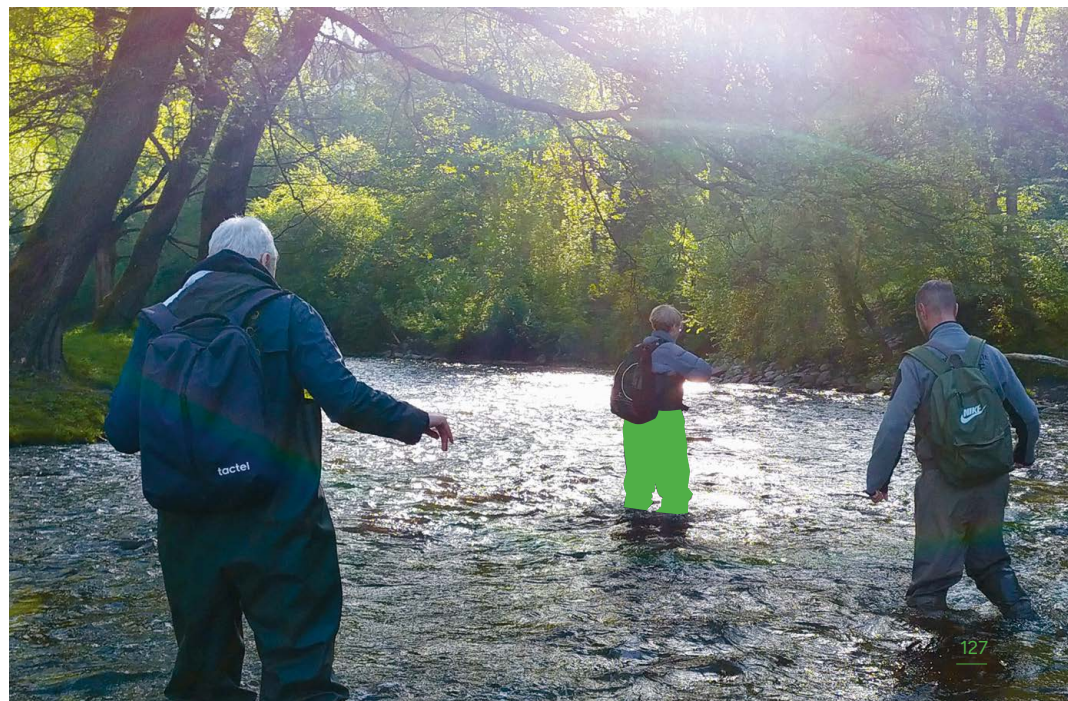
Turai irklyntėmis populiarėja ne dienomis, o valandomis. Su *gosup.lt* į juos galima leistis vakare, naktį arba net ankstyvą rytą – 6.30 val.! Tai vadinamieji kavos turai, nes plaukikai, be bundančio miesto vaizdų, nusipelną ir puodelio specialiai paruoštos kavos. Naktinių turų metu prie irklenčių pritaissomos šviesos diodų lempos, leidžiančios plaukiant stebėti povandeninį pasaulį. Turai startuoja Žirmūnų paplūdimyje po trumpo instruktažo.

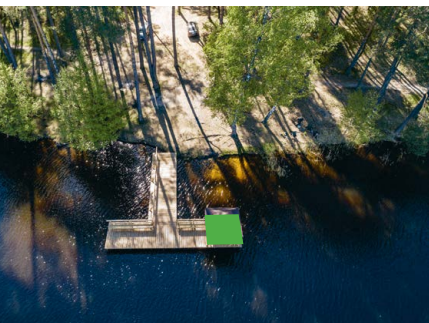
Vilnia su bridkelnėmis

Jau daugelis yra pabandę įveikti srauniąją Vilnią baidarėmis, todėl metas naujai šlapiai patirčiai – ekspedicijai brendant upės vaga! „River Hiking“ įkūrėjos ir žygių vedlės Violetos Masteikienės teigimu, tokie žygiai skirti nuotykių ieškotojams, norintiems atrasti Vilnių iš kitos perspektyvos. „Ekspedicija per Vilniaus širdį“ trunka 2 val., brendama nuo Paupio tilto iki Bekešo tilto. Jei upės vanduo šaltesnis nei 18 laipsnių, žygeiviai aprūpinami bridkelnėmis, specialiais žvejo batais.

„Upė neleidžia skubėti, neleidžia manyti, kad tu žinai, koks bus kitas tavo žingsnis“, – dalijasi įspūdžiais jau išbandžiusieji šį žygį. Jie nesitikėjo, kad Vilnia tokia srauni, o jos dugnas toks klatingai akmenuotas ir duobėtas.

Maudyklos

Kad išsitrauktum maudymosi kostiumėlį nebūtina išsiruoti toli už miesto. Net trys Vilniaus paplūdimiai – Žirmūnų, Balsio ir Valakampių I – turi Mėlynosios vėliavos ženklą. Tai tarptautinis aukščiausios paplūdimių kokybės ir aplinkosaugos ženklas. Išbandyk ir kitus paplūdimius Vilniaus mieste: Valakampių II (su atskira nudistų zona), Balžio ežero II, Tapelių ežero I ir II, Salotės ežero, Gilužio ežero, Grigiškių, Dvarčionių, Naujosios Vilnios ir Vingio parko (lankytojams su augintiniais). Greta naujosios maudyklos prie Dvarčionių ežero taip pat verta apžiūrėti atkurtą sveikatingumo pušyną su medinėmis skulptūromis ir pasivaikščiojimo takais.

Retas gali pasigirti pėsčiomis apėjęs visą miestą ar tuo labiau sostinę. Apžygiuoti Vilnių įmanoma specialiai sužymėtu ir atnaujintu 100 kilometrų taku!

17 km pro Verkius, 8 km – per Sapieginę, Olandų g. (Stalo kalną), Užupį, apie 20 km Belmonto mišku pro Markučių dvaro muziejų iki Burbiškių, apie 20 km atkarpa pro Burbiškes iki Lazdynų tilto, dar 12 km – nuo Lazdynų iki Ozo gatvės, nuo Ozo apie 10 km iki Verkių. Taip išraizgytas takas aplink Vilnių, kurį galima įveikti vienu atsikvėpimu, o galima padalyti atkarpomis keliems savaitgaliams.

Didžioji jo dalis driekiasi ne asfaltu, o bekele. Trasos žemėlapi bėgikai ir aktyvaus laisvalaikio mėgėjai gali rasti mobiliojoje programėlėje „Explorer for ArcGIS“, trasa skelbiama maps.vilnius.lt interaktyviame žemėlapyje, laisvalaikio temoje. Entuziastai gali atsisiųsti .gpx duomenų paketą, kurį patogiu naudoti išmaniuosiuose laikrodžiuose ar telefonuose. Trasa taip pat prieinama mobiliojoje programėlėje #walk15.

Takas aplink Vilnių

Takas aplink Vilnių

M. K. Čiurlionio takai

2025-ieji – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio metai. Kadangi šio genijumi laikomo menininko gyvenimo bei kūrybos keliai buvo susiję ir su Vilniumi, žymiausių jo tapybos darbus galima prisiminti ne tik muziejuje, bet ir miesto parke!

📍 Vingio parkas

150-ųjų M. K. Čiurlionio gimimo metinių proga Vilniaus Vingio parko takai buvo pavadinti taip pat kaip kūrėjo paveikslai: „Vasaros sonata“, „Žalčio sonata“, „Karalių pasaka“, „Drugiai“, „Ramybė“, „Naktis“, „Rytmetis“, „Bičiulystė“, „Tiesa“, „Tiltai“, „Amžinybė“, „Mintis“, „Tyla“, „Aukuras“, „Raigardas“, „Miško ošimas“, „Vakaras“. Šalia takų įrengtos informacinės lentelės lietuvių ir anglų kalbomis su minėtų paveikslų kopijomis.

Vilniuje gausėja bičių! Siekiant išsaugoti nykstančias miesto bites Vingio parke, šalia Botanikos sodo, yra įkurdinti du aviliai. Sakoma, kad bičių dūzgimas ramina, mažina miestiečių patiriamą stresą.

Vilniaus kalvomis

Ar žinote, kad Vilniaus pilių valstybinis kultūrinis rezervatas sostinės senamiesčio širdyje yra mažiausias valstybinis rezervatas Lietuvoje? Jis įsteigtas Vilniaus pilims, pilių teritorijai ir joje esančioms kultūros ir gamtos vertybėms išsaugoti. Dabar tinkamiausias metas iš naujo atrasti šio istorinio Lietuvos valstybės ir dvasinės kultūros centro teritoriją, nes čia atnaujinti pasivaikščiojimo takai, Stalo kalno bei Trijų Kryžių kalno laiptai, Kalnų parko vietos, regykla ant Altanos kalno.

Vietomis, kur pradėjo kurtis ne tik Vilniaus miestas, bet ir mūsų valstybė, veda Vilniaus pilių *Kardio@Takas*. Jis nesiekia 3 km, tačiau yra labai įvairus – veda per šlaitus, griovus, įkalnes ir nuokalnes. Takas skirtas stiprinti širdį, apskritai sveikatą ir savijautą.

Vilniaus pilių kardiotalakas

Maršrutą „Fotogeniškas Vilnius“ sudaro 22 netikėti miesto rakursai. Tarp jų – kvapą gniaužiančios panoraminės apžvalgos aikštelės, viduramžiais dvelkiančios siauros Senamiesčio gatvelės, stulbinančios architektūros pastatai ir alternatyvios, bet ne mažiau tapybiškos rajonų erdvės.

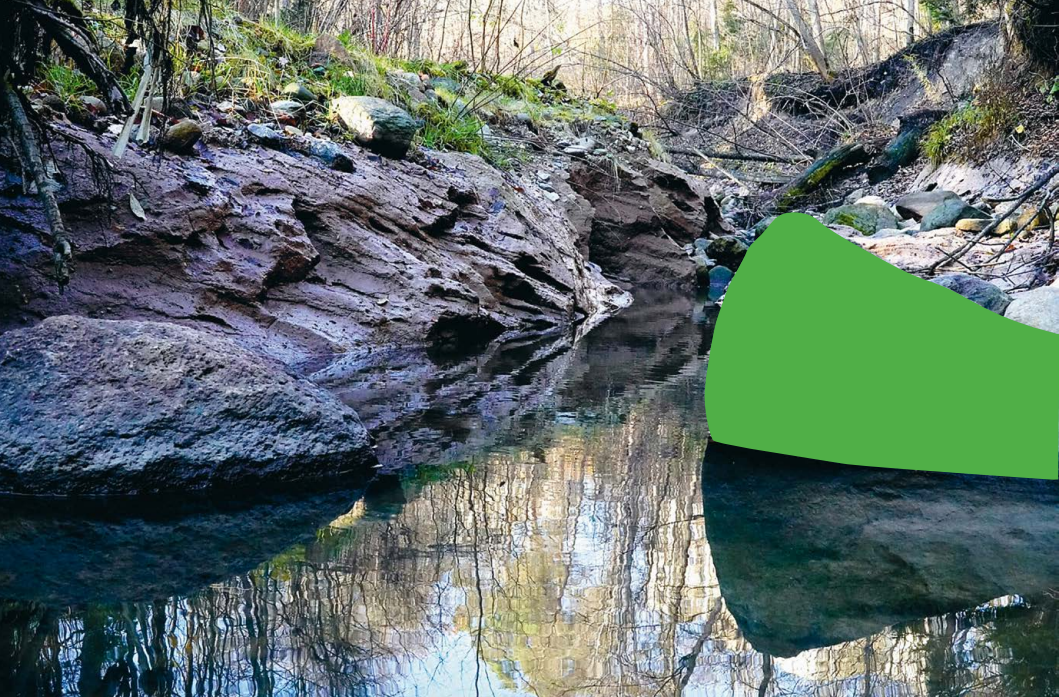
22

Atvirukai iš Vilniaus

Tyrinėk su maršrutu
„Fotogeniškas Vilnius“

„Parduodama kolekcija. Saulėlydžiai“ – tokį keistą skelbimą laikraštyje rado Sauliaus Tomo Kondroto apsakymo „Kolekcionierius“ herojus. Įdomu, ar nors vienoje jo skardinėje buvo užkonservuotas saulėlydis (arba saulėtekis) Vilniuje? Sutik arba palydėk saulę Vilniuje, atrask unikaliausius jo kampelius. Kam pirmiausia siųsi atviruką iš Vilniaus su romantišku vaizdu?

📍 Neries šlaitai ties
Verkiais ir Skirgiškėmis

Kanjoninis upelis

Vilnius – ledyno pakraščio sostinė. Anot geologų, miesto paviršius yra suformuotas ledyno pakraštyje vykusių procesų jau po ledynmečio, sukurtas tekančių upių išgraužų.

Puiki to iliustracija – vienintelis Lietuvoje kanjoninio tipo upelis Verkių regioniniame parke. Pakilus nuo Verkių malūno, galima pamatyti bevardį kanjoninį upelį, kurio 800 m ilgio atkarpoje yra visos Lietuvos paviršiuje esančios nuosėdos ir nuogulos. Labai statūs upelio šlaitai ir juose susiformavusios atodangos – tarsi atversta gamtos istorijos knyga.

Nuo bulvių žiedų iki lietuviškų orchidėjų

Kadaise Vilniuje vešėjo tokie augalai kaip figmedžiai, riešutmedžiai, kamelijos, šilkmedžiai, artišokai, o bulvės prieš kelis šimtus metų buvo auginamos ne maistui, o dėl gražių žiedų! Tiesa, šia egzotika buvo galima pasigėrėti didikų soduose.

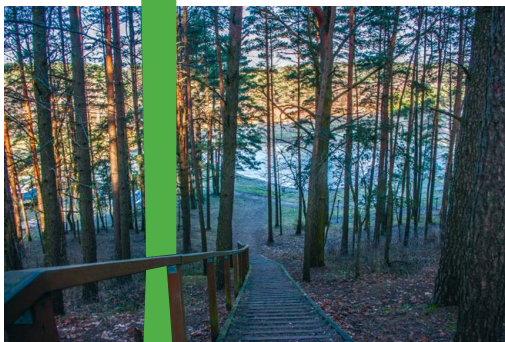
Kalbant apie natūralią sostinės florą, verta paminėti ne tik daugiau nei 200 metų senumo pušis Vingio parko sengirėje, bet ir birželį žydinčias lietuviškąsias orchidėjas – plačialapės klumpaitės. Jų populiacija Verkių regioniniame parke laikoma viena didžiausių Europoje. Kokioje kitoje sostinėje galima aptikti tokių retų augalų?

📍 Verkių regioninis parkas

Šeškinės šlaitų geomorfologinis draustinis

Tarp Šeškinės, Fabijoniškių, Baltupių, Geležinio Vilko gatvės ir „Akropolio“ yra nuostabi gamtos oazė su 1160 m ilgio kalvagūbriu, susiformavusiu maždaug prieš 16–18 tūkst. metų dėl tirpstančių ledynų. Unikali gyvatės pavidalo reljefo forma vadinama Šeškinės ozu. Prieš keletą metų šis gamtos paminklas buvo sutvarkytas, įrengti pasivaikščiojimo takai ir informaciniai stendai. Nuo kelių aukštesnių taškų atsiveria gražus kraštovaizdis, o šalia ozo, žemumoje, plyti nedidelis termokarstinis Šeškiuko ežerėlis.

Liuteronų sodas

Nors ant Tauro kalno kyla Nacionalinė koncertų salė, prie Santuokų rūmų galima rasti naujai sutvarkytą, itin ramią ir žalumoje skęstančią erdvę – Liuteronų sodą. Tai tikra užuovėja nuo miesto gaudesio. Šioje vietoje XIX a. pr. buvo Vilniaus evangelikų liuteronų kapinės, kuriose pusantro šimto metų buvo laidojami mokslininkai, menininkai, gydytojai, dvasininkai, valdžios atstovai. Po Antrojo pasaulinio karo kapinės buvo likviduotos, klasicizmo stiliaus kapinių koplyčia nugriauta. Vietos istoriją mena sode įrengti atminties ženklai, informaciniai stendai.

Ribiškių kalvynas

Pavilnys garsus ne tik vienintele medine katalikų bažnyčia Vilniuje, unikaliu visoje Lietuvoje serpantinu (kalnų keliu) ar dailiais ikikariniais namais. Buvusioms didikų Pacų valdoms būdingas nelietuviškas peizažas: besitraukiančio ledyno suformuotas kalvotas reljefas, eglynai, upokšniai. Pasivaikščioti (o žiemą paslidinėti!) čia galima dviem skirtingo ilgio – 3 arba 6 km – trasomis. Abu maršrutai prasideda nuo „Ibis“ viešbučio (Minsko pl. 14).

Beje, Pavilnių regioniniame parke yra net 15 regyklų. Viena gražiausiai įrengtų – Birbinių gatvės pabaigoje esanti Ribiškių (Misiūnų) regykla su įrėminta tikrąja žodžio prasme Vilniaus panorama.

Pūčkorių pažintinis takas

Reto vilniečio ar Vilniaus svečio albume nėra nuotraukos iš šios vietos. Juk tai aukščiausia atodanga Lietuvoje, nuo kurios vaizdingos miesto apylinkės kaip ant delno. Tačiau ar kada užvertei galvą į 65 m aukščio šlaitą, skalaujамą Vilnios, iš apačios? Būtinai rask laiko įveikti 6 km ilgio Pūčkorių pažintinį taką pro mišką išlikusius Lenkijos kariuomenės gynybinius įrenginius, Pūčkorių dvarą, buvusią patrankų liejyklą, žalias upės pakrantes. Čia gražu visais metų laikais.

Žydinčios Neries krantinės ir Bebrų takas

Ramunės, viksvos, aguonos... Žiedai keičia žiedus Vilnių skalaujančios Neries krantinėse. Stabtelk atkarpoje tarp Baltojo ir Žaliojo tiltų ir pasigėrėk magiška miesto pieva. Daugelis čia prisėdę laukia saulėlydžio, kai miestą užlieja auksiniai atspalviai. Vilnių tuomet taip lengva pamilti!

Palei vilnijančią Nerį galima pasivaikščioti ir naujuoju Bebrų taku. Tai natūralus žaliatakis palei pat upę, kuriuo galima pasiekti Vingio parką. Prie jo nuo šlaito nusileisite naujais mediniais pėsčiųjų laiptais su apžvalgos aikštelėmis. Nuo jų pasigėrėsite dešiniojo Neries kranto vaizdais.

Neries krantinėje, kaip ir Vilnios upės šlaituose, galima pastebėti nuvirtusių ir trūnyti paliktų medžių. Tai natūralūs vabzdžių viešbučiai. Kai kurie virtualiai pažymėti specialiais ženklais „Biologinės įvairovės namai“.

Koks Vilniaus skonis? Galbūt beigelių? Kaziuko mugės meduolių? Karšto šokolado Operos ir baleto teatro kavinėje? O gal šaltibarščių, kurių garbei sostinėje net vyksta rožinis festivalis?

Siūlome trijų stotelių gastronomicinį maršrutą ragaujant ir atrandant miesto skonius: pavalgyti ne restorane, bet maisto turguje arba upės krantinėje, prisėsti prie staliuko neįprastoje vietoje – pievoje arba ant stogo, kur saulėlydžiai kokteilius nudažo nepakartojama spalva, arba iš anksto susiplanuoti dalyvauti skaniausiuose miesto renginiuose.

skanios akimirkos

Gurmaniški nuotyčiai

Vilniaus šaltibarščių festivalis „Pink Soup Fest“ – ne tik ryškiausias sostinės renginys, bet ir rekordinis. 2024 m. jo metu buvo pasiekti 2 rekordai: ilgiausio šaltibarščių stalo (net 362 m!) ir daugiausia vienu metu šaltibarščius valgančių žmonių.

2 Gastronominės fiestos. Vilniaus skonių kalendorius

Švęsti gyvenimą Vilniuje galima skaniai: pasikabinus ant kaklo šimtmetes tradicijas išlaikiusio Kaziuko mugės riestainių karolius, taškantis rožiniais įspūdziais per šaltibarščių spalvos festivalį ar medžiojant staliuką su ypatingu meniu per Gastronomijos savaitę. Kiekvienu metų laiku sostinėje vyksta ištis gurmaniškos fiestos.

Spurgų festivalis

🕒 Vasario mėn.

Tuo metu, kai visoje Lietuvoje keptuvėse spirga Užgavėnių blynai ir ant laužų rūksta Morė, Vilnius kuria Spurgų festivalio tradiciją. Šį renginį jau dvejus metus žiemos pabaigoje organizuoja Stiklių kvartalo bendruomenė. Apie dvi savaites trunkančio festivalio metu vyksta skaniausios spurgos rinkimai, miestiečiai kviečiami degustuoti spurgų pagal įvairių pasaulio šalių receptus įvairiuose Senamiesčio restoranuose ir kavinėse.

Kaziuko mugė

🕒 Kovo pradžia

Pavasaris be Kaziuko mugės – ne pavasaris. Šurmuliuojantis Gedimino prospektas, Katedros aikštė, gretimos gatvelės įtraukia ir nepaleidžia. Net nepastebėsi, kaip krepšiai prisipildys gliaistytų meduolių, naminių sūrių, šakočių, kitų gardumynų, verbų ar nagingų amatininkų dirbinių. Svarbu neužmiršti ir mugės istorijos – karaliaus Kazimiero paskelbimo šventuoju XVII a. Šiai progai paminėti ir gimė mugės tradicija.

Šaltibarščių festivalis

🕒 Gegužės paskutinis šeštadienis

„Gražiausia meilės istorija pasaulyje? Ne, tai ne Romeo ir Džuljeta. Kalbame apie lietuvių meilę šaltibarščiams“, – tokiais žodžiais 2023 m. buvo pristatytas pirmasis Vilniaus šaltibarščių festivalis „Pink Soup Fest“. Rožinis renginių tvarkaraštis su šaltibarščių čiuožykla, rožiniu podiumu ir, be abejo, beprotiškomis šaltibarščių variacijomis pavergė ir lietuvius, ir užsieniečius. Tai neabejotinai ryškiausias, instagramiškiausias ir smagiausias metų renginys, atidarantis vasaros sezoną sostinėje.

„Vilnius Burger Fest“

🕒 Rugpjūčio mėn.

Šio renginio organizatoriai įsitikinę: kai burgerių virusas pasiekė Vilnių, jis pakeitė kulinarinį miesto veidą. Tikriems mėšainių gerbėjams tai ne greitas maistas, o gurmaniškas patiekalas, kurį kiekvienas šefas ruošia savaip, tačiau naudoja aukštos kokybės, šviežius vietinius produktus. Net keliasdešimt skirtingų rūšių mėšainių galima išragauti tradiciniame „Vilnius Burger Fest“ Tymo turguje ir burgerių piknike Kūdrų parke.

Gastronomijos savaitė

🕒 Lapkričio mėn.

Metuose yra savaitė, kai tikri gurmanai turi pasiimti atostogų: žymiausi Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų šefai pasiraitoja rankoves ir ruošia ypatingus degustacinius meniu. Gastronomijos savaitę organizuojančios Lietuvos vyriausiųjų virėjų bei konditerių ir Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos kasmet paskelbia temą, kuri įkvėpia patiekalus. Degustacijas lydi ir specialūs renginiai, gastrominės ekskursijos.

Kalėdų miestelis

🕒 Gruodžio mėn.

Kalėdų pasaką geriausia patirti Vilniaus Kalėdų miestelyje Katedros aikštėje. Aplink centrinę miesto eglę susibūrusiuose nameliuose magiškai burbuliuoja karštas šokoladas, skrunda riešutai, kvėpia kepami blynai ir vafiliai. Čia galima įsigyti meduolių, saldumynų, žolelių arbatų ar kitų skanėstų, kurie puikiai tiks ir į Kalėdų Senelio kojine.

„Balta balta, kur dairais“ – toks jausmas apima vakarienes „Le Dîner en Blanc“ dalyvius arba juos stebinčius smalsuolius. Mat pagrindinės „Vakarienes baltai“ taisyklės – elegantiška balta apranga nuo galvos iki kojų, baltos staltiesės. Vilnius yra vienas iš daugiau nei 120 pasaulio miestų 40-yje pasaulio šalių, kur vyksta baltieji piknikai. Ši tradicija kilusi iš Paryžiaus. Kitas jos išskirtinumas – iki paskutinės minutės paslaptįje laikoma vakarienes vieta.

„Le Dîner en Blanc“

🕒 Rugpjūčio mėn.

Atrinkti tik kelias vietas iš Vilniaus restoranų ir kavinių žvaigždyno – labai kebli misija. Tačiau šįsyk orientavomės į tuos, kuriuose galima prisėsti prie staliukų neįprastose vietose. Pavyzdžiui, ar esi vakarieniavęs pievoje? Ant stogo? Tegu restorano vieta tampa tavo miesto patyrimo desertu.

Staliukai neįprastose vietose

„Skanus Vilnius“ gide, sudarytame pagal pačių vilniečių rekomendacijas, yra 95 vietos ieškantiems gastronominių patirčių – nuo egzotiškų pasaulio šalių virtuvių iki tradicinių lietuviškų patiekalų.

Daugiau skanių patirčių gide „Skanus Vilnius“

„3 Mūzos Rooftop Bar“

📍 Gedimino pr. 4

Net pasibaigus teatro sezonui, Nacionalinis dramos teatras neužmiega vasaros miegu. Pašurmuliuoti jame kviečia ne tik gastrobaras-kavinė „Nacionalinė“, garsėjanti naminiu sultiniu su pyragėliais bei karštu šokoladu, bet ir baras-terasa „Trys Mūzos“ penktame teatro aukšte. Senamiesčio stogų, Katedros, Gedimino prospekto ir kitų legendinių vaizdų iš tokios perspektyvos dar tikrai nematėte!

Kavos baras „Eskedar Coffee Bar“

📍 Pilies g. 26

Nuo Etiopijos iki Vilniaus – tokį kelią įveikia kavos pupelės, kol patenka į kavos puodelį kavinėje „Eskedar Coffee Bar“. Ji įsikūrusi legendinėje vietoje – Signatarų namuose, kur anksčiau veikė garsioji cukrainė „Baltasis Štralis“, o XX a. pr. buvo pasirašytas Nepriklausomybės Aktas. Vakaraus kavinė transformuojasi į barą su išskirtiniu kokteilių meniu. Etiopiškos kavos galite paragauti ir „Eskedar Coffee Terrace“ Istorijų namuose, „Eskedar Coffee and Books“ Pilies knygyne ir „Eskedar Coffee Flow“ verslo centre Lvivo gatvėje.

„Fabrikėlis“

Skonių pasaka Pasakų gatvėje. Taip dažnas apibūdina savo patirtį „Fabrikėlyje“. Šiose kūrybinėse maisto dirbtuvėse propaguojamas sezoninis maistas ir vietiniai produktai iš ekologinių ūkių. Meniu trumpas, tačiau spalvingas ir dažnai keičiamas. Staliuką čia rasi terasoje iš panaudotų langų arba pievoje, medžių pavėsyje. Beje, „Fabrikėlis“ atsidūrė ir pirmajame „Michelin“ rekomendacijų sąraše tarp 30-ies geriausių Lietuvos restoranų, tad staliuką dėl viso pikto geriau rezervuoti iš anksto.

📍 Pasakų g. 9

Daugiau apie „Michelin“ įvertinimus 2025 m. gavusius Vilniaus restoranus

Socialinis blynų restoranas „Pirmas blynas“

📍 Savičiaus g. 15

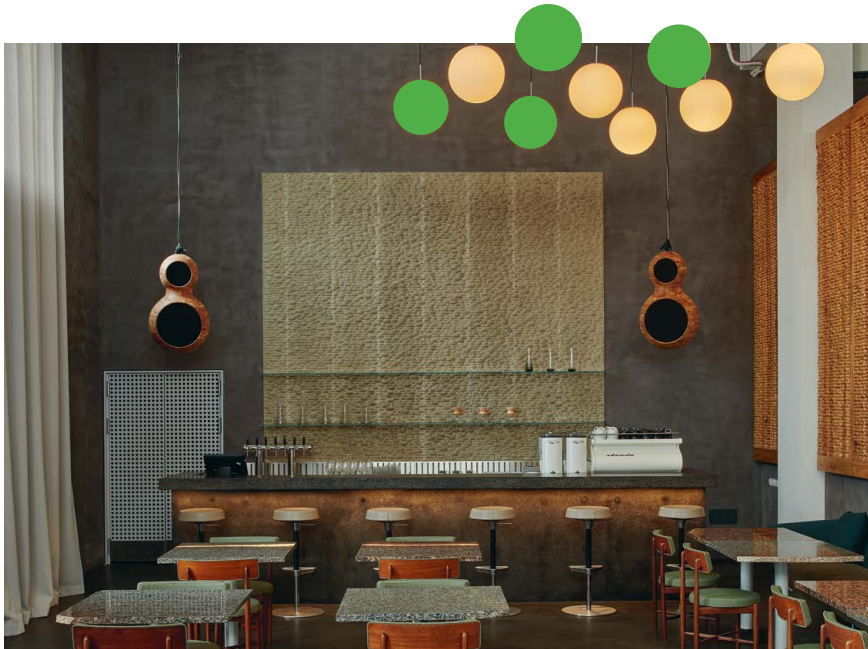
Gal blyno su keptais obuoliais ir šonine, o gal su vyšniomis? Pasmaguriauti dideliais, net 36 cm skersmens, blynais galima pirmame Šv. Mergelės Marijos Ramintojos bažnyčios aukšte įsikūrusiame restorane. Tai pirmasis restoranas Baltijos šalyse, kurio dauguma darbuotojų turi negalią. Čia ruošiami ir dienos pietūs, o desertui tiesiog būtina užsisakyti olandiškų vaflių.

Restoranas TUMMO

Prieš kelis dešimtmečius – elektros prekių didmeninės prekybos vieta, dabar – restoranas TUMMO ir pirties klubas. Šios naujos erdvės „Tech Lofte“ bendruomenei iniciatorius yra startuolių ekosistemos namai „Tech Zity“. Neįprastai skambantis restorano pavadinimas atkeliavo iš Tibeto budistų kultūros ir reiškia vidinę žmogaus kūno šilumą arba techniką, kuri leidžia kontroliuoti vidinius organizmo procesus. Štai kodėl meniu – 36 valandas verdamas imuno sultinys ar šalto spaudimo sulčių kokteilis „Defence“. Paganyti akis verta ir po interjerą – viskas sukurta kūrybiškai panaudojant senus baldus, detales, pavyzdžiui, vietoje pagalbinių stalų tarnauja atnaujinti gimnastikos ožiai. Restoranas didžiuojasi ir iš statybų Klaipėdoje išgelbėtų M. Anortės Mackelaitės vitražu „Prie jūros“, Vaivos Grainytės eilėraščių „Visur Visada Kartu“, kitais meno kūriniais.

📍 Mindaugo g. 23C

📍 J. Lelevelio g. 4

Baras „OPERA Social House“

Dažną vakarą eidamas pro Operos ir baletų teatrą gali išgirsti ne klasikinės muzikos garsus, o smagų šurmų, sklindantį nuo pastato J. Lelevelio gatvėje stogo. Baras „OPERA Social House“ sutraukia ne tik mėgėjus vakaroti klausant koncertų, ragaujant picų bei kokteilių, bet ir ganant akis 360° kampu į Vilniaus stogus bei tarp jų plūduriuojančius oro balionus.

Restoranas „Dūmų terasa“

Kulinariniai nuotykių – Naujosios Vilnios pakraštyje. Tokiai avantiūrai gurmanus kviečia restoranas „Dūmų terasa“, įsikūręs po Dūmų fabriko sparnu. Dūmų fabrikas – industriniame pastate, buvusioje dalgijų gamykloje, veikianti kultūros erdvė. Nuo šiol čia galima paskanauti ne tik meno vykstančiose parodose ar renginiuose, bet ir Viduržemio jūros virtuvės patiekalų. Be to, į retą restoraną galima atvažiuoti traukiniu, o štai iki Dūmų komplekso rieda „LTG Link“ traukinys iš Vilniaus! Išlipus Naujosios Vilnios stotelėje, iki „Dūmų terasos“ – keli žingsniai.

📍 Dūmų g. 5

Tyrinėk su maršrutu
„Naujoji Vilnia“

17 – tiek pasaulio virtuvių
galima išbandyti miesto
turguje „Paupio turgus“.

Gastropatirtys ne restoranuose

Maisto šventės – ne tik restoranuose. Norintiems palepinti ne tik pilvą, bet ir akis verta išbandyti skanias vietas Vilniuje po atviro dangumi, maisto turgus ir hales ar net miesto grilių. Gomurio malonumus čia gali derinti su smagia atmosfera ir neįpareigojama aplinka. Skanaus!

Paupio turgus

📍 Aukštaičių g. 7

Įvairių pasaulio skonių virtuvės, keli barai ir daugiau nei tūkstantis žaliuojančių augalų. Po šia aritmetika slypi naujos kartos maistinėtojų pamėgta instagaminė vieta. Ispaniškomis paelijomis, kartveliškais chačapuriais ar rožiniais cepelinukais gali mėgautis tiek prie staliuko viduje, tiek lauko terasoje prie neįprasto fontano – industrinio čiaupo.

„Baltas tiltas food hall“

📍 Upės g. 6

Ten, kur nuo Baltojo tilto į dangų sminga 20 m aukščio skulptūra „Spindulys-ietis“, atrasi naują maisto erdvę su restoranais, kavos baru ir atviro tipo baru. Maisto halė, kurios lėkštėse kvepia įvairūs patiekalai nuo sušių iki baodžių, didžiujasi didžiausia terasa visame mieste. Net lyjant gali prisėsti prie staliuko po stogu lauke – čia įrengti šildytuvai.

Naugarduko gatvės turgus

📍 Naugarduko g. 41

Kiekvieną sekmadienį daugelis vilniečių ištikimai suka į Naujamiestį, kur nuo 10 iki 14 val. jau kelerius metus šurmuliuoja Naugarduko gatvės turgus. Krepšius čia galima prisikrauti ūkininkų išaugintų gėrybių – daigų, grybų, daržovių ir vaisių, įsigyti sūrių, kiaušinių ar duonos, padegustuoti įvairių kepinų. Iš kiemo turgaus išaugęs Naugarduko gatvės turgus tapo ištis karštu tašku, pritraukiančiu sostinės hipsterius.

„DownTown Forest“

Unikaliame svečių namų, miško biuro ir kempingo komplekse – vienintelis grilius nuomojantis baras Vilniuje „Vilko garažas“. Tereikia atsinešti savo maisto – visa kita gausi vietoje, įskaitant vietas kieme, kempingo pievoje ar saulėlydžio terasoje su vaizdu į Kūdrų parką. Čia prekiaujama ir gėrimais, atvyksta maisto vagonėlis.

📍 Paupio g. 31A

„Nerealiai gardūs naminiai desertai ir žiauriai gera kava iš vagonėlio šalia jūsų“, – taip prisistato kavos vagonėlis šalia Verkių dvaro. Be pavlovų, šokoladinių, obuolių pyrago, latės, čia galima įsigyti ir puodelių bei spalvinimo knygų. Vagonėlio šeimininkė savamokslė konditerė ir barista Asta Mirosz prisipažįsta: „Mano darbas – tai nuolatinis laukimas ir nerimas. Koks bus oras? Ar patiks jums tai, ką iškepiu?“ Tad stabtelkite prie jos vagonėlio pasikelti gliukozės ir laimės kiekio kraujyje.

📍 Žaliųjų Ežerų g. 37
(Verkių regioninis parkas)

„Saldus cukrus“

Terasos „Neries krantinė“ ir „Kitas krantas“

📍 „Neries krantinė“ –
Paralimpiečių krantinė / Olimpiečių g. 15

📍 „Kitas krantas“ – Žvejų g. 14A

Net jeigu pasivaikščiojimai atnaujinta Neries krantine užsitęsia iki vėlyvo vakaro, dieną užbaigti gali terasoje po atviru dangumi visai prie pat miesto centro. Prisėsk su vaizdu į upę bei Gedimino pilį ir užsisakyk kokteilių, užkandžių ar karštų patiekalų. Dieną čia gali užsukti papietauti.

Gyvenimas verda ir šalia Neries krantus sujungiančio Mindaugo tilto bare „Kitas krantas“. Čia gali ne tik medituoti su kokteiliu rankoje stebėdamas upės tekėjimą, bet ir dalyvauti šokių pamokose po atviru dangumi. Šioje dūzgiančioje krantinės erdvėje sezono metu valgiaraštyje rasi ir užkandžių.

Bernardinų kiemas

📍 Maironio g. 12

Tai gatvės maisto ir laisvalaikio erdvė pačioje miesto širdyje. Gėrimų ragautojų laukia keli barai, išalkusiųjų – maisto vagonėliai, o tarp jų rasi ir picomis kvėpiantį „Flying Tomato Pizza“, ir „Fish&Chips“ skrudinantį „Ryk lys“, ir kt. Užsiimk vietą prie ryškaus gatvės piešinio ir vakarok iš širdies!

Pažintis su miesto istorija, kultūra, gamta yra tarsi skanus pagrindinis kelionės po Vilnių patiekalas. Tačiau kiekvieną tyrinėjimo ir pažinimo ekspediciją norisi pagardinti prieskoniais – pikantiškomis istorijomis, įdomiais faktais ir instagraminiais perliukais. Vilnių kine jau esame pristatę, šįkart kviečiame atrasti kinomanų traukos vietas sostinėje, taip pat naujausius taškus, pretenduojančius užvaldyti arba jau užvaldžiusius socialinius tinklus, patirtis kitokiose kavinėse bei baruose, siūlančiuose SPA ausims. Prisijunk prie Vilniaus gerbėjų!

Nuo kino iki instagramo

Istorijos desertui

Vilniuje gyvenimas įdomesnis negu kine. Tačiau daugelį labai domina sostinės vaidmenys filmuose, juk Vilnius jau yra „suvaidinęs“ didžiąsias pasaulio sostines, tokias kaip Roma, Berlynas, Paryžius, Londonas, Viena, Vašingtonas, Oslas... Tačiau šįkart ne tik apie tai, bet ir apie tikrų kinomanų traukos vietas Vilniuje.

2024 metais mieste nufilmuoti
36 filmai ir televizijos serialai.

vilnius ir kinas

Kino maršrutai

Ar esi atsiilošęs iš netikėtumo, kai žiūrėdamas filmą per „Netflix“ atpažįsti Vilnių? Regis, Vilniaus kino karjera įsibėgėja, miesto „vaidmenų“ sąrašas jau yra žinomi serialai „Keisti dalykai“, „Černobylis“, „Sisi“, „Klarkas“, taip pat lietuviški filmai. Atrasti kino juostose įamžintas vietas galima su teminiais Vilniaus kino biuro kino turizmo maršrutais, pavyzdžiui, „Kinematografiškos Vilniaus gatvės“ arba „Vilniaus socialistinis modernizmas kine“.

Tyrinėk filmų vietas Vilniuje su Vilniaus kino biuro kino turizmo maršrutais

Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejus

Prisėdus Mažųjų Radvilų rūmų pastate įsikūrusio muziejaus kiemelyje galima gėrėtis Italiją primenančia architektūra: XVII a. dviaukšte devynių arkų arkada, lipdiniais dekoruotais langų apvadais. Čia stovi ir jūriniame konteineryje įrengta paroda „Kino teatras – slėptuvė nuo gyvenimo“, skirta Lietuvos kino teatrų istorijai ir parodanti kino svarbą žmonėms įvairių įvykių metu. Be to, su grupėms organizuojamomis ekskursijomis jau galima apsilankyti naujosios Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejaus patalpose – muziejinių vertybių saugyklose, vienoje moderniausių visoje Lietuvoje.

📍 Vilniaus g. 41

Tyrinėk su maršrutu „Vilniaus teatrai“

Ozo kino salė

📍 Ozo g. 4

Kino magija kartais atsparesnė laikui nei jos apgaubti pastatai. Akyliausieji ant Ozo ir Kalvarijų gatvių sankryžoje esančio pastato gali pastebėti tebekabančią iškabą „Ozo kino salė“. Nors pažiūrėti kino klasikos žiūrovai čia senokai nebesirenka, tebėra išlikusi 60 tūkst. kino juostų saugykla, kino salės, kabinetai, kuriuose būdavo priimami visai Lietuvos kinematografijai svarbūs sprendimai. Specialias ekskursijas po buvusį „Lietuvos kino“ pastatą siūlo „Gatvės gyvos“ – sekite informaciją jų feisbuko paskyroje. (Svarbu! Ekskursijos bus rengiamos tol, kol pastato valdytojai nepriims sprendimo dėl pastato likimo.)

Virtualios realybės kino teatras

📍 Kalvarijų g. 1

Kinas irgi žengia koją kojon su laiku. Todėl patirti kino meną Vilniuje jau galima ir kino teatre „Hexa Cinema“ dėl virtualios realybės technologijų. Lietuviški filmai su 360 laipsnių erdvės pojūčiu laukia ištis išskirtinėje vietoje – neogotikiniuose XIX a. H. Raduškevičiaus rūmuose.

Tas jausmas, kai užgęsta šviesos, o kino ekrane šviesa ima kurti istoriją, perkeliančią į kitą pasaulį. Vargu ar būtų įmanoma suskaičiuoti, kiek kino juostų jau sukosi seniausiam Vilniaus miesto kino centre „Skalvija“ (anksčiau – kino teatras „Planeta“), istoriją skaičiuojančiame nuo 1963 m. Po jo stogu šiuo metu veikia ir medijų, ir edukacijų tyrimų centras „Meno avilys“ su sinemateka (filmų kolekcijos filmoteka ir didžiausia šalyje kino ir medijų biblioteka bei skaitykla).

Tyrinėk su maršrutu
„Nuo Iliuzijos iki Vilniaus“

Seniausias kino teatras

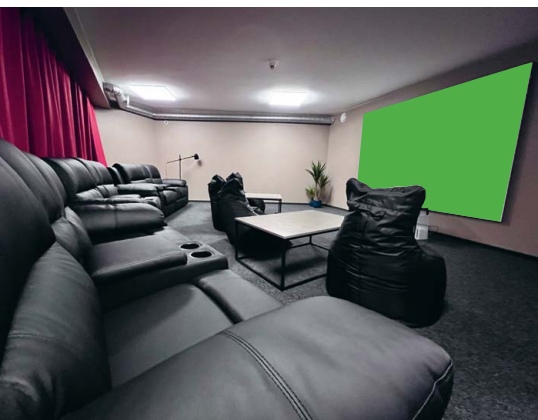
📍 A. Goštauto g. 2

Kino kambarys

Kai nori į kiną, bet esi nenusiteikęs klausyti salėje sklindančio triukšmo ar spragėsių kramtymo, puikus pasirinkimas – kino kambarys „Kino kambarys“ Vilniaus senamiestyje su 4 salėmis ir 4K vaizdo įranga bei patogiomis sėdimomis vietomis. Čia gali susiorganizuoti privatų kino seansą dviese ar su draugais, taip pat žaisti vaizdo ir stalo žaidimus, dainuoti karaokę, žiūrėti futbolą, koncertą ar kitaip leisti laiką.

📍 Liejyklos g. 3

Pojūčių meno centras

📍 Vieniulio g. 4

Įžengti į M. K. Čiurlionio paveikslus ir pagyventi juose sukurtame pasaulyje. Tokią galimybę dovanoja nauja multisensorinė erdvė Vilniuje, kur demonstruojami virtualios realybės filmai „Angelų takais“ ir 150-ajam M. K. Čiurlionio jubiliejui skirtas „Pasaulio sutvėrimas“. Peržiūros papildytos vaizdo ir garso instaliacijomis. Panirti į lietuvių genijaus vizijas, atgaivintas filme „Pasaulio sutvėrimas“, padės kompozitorių Roko Zubovo ir Philo Vono interpretuota M. K. Čiurlionio muzika.

60

Karšti taškai instagramui, arba #Vilniusgram

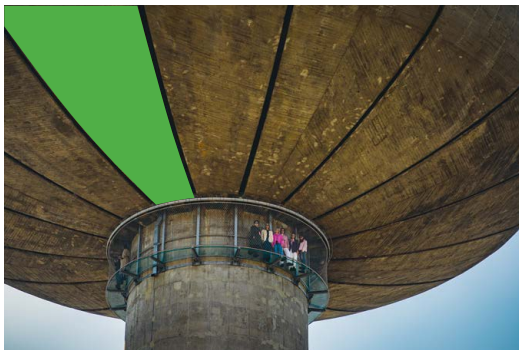
„O kur tai yra?“ – daugeliui saldžiausias komentaras, kurio galima sulaukti paskelbus naują įrašą socialiniuose tinkluose. Medžiodamas naujus fonus visada gali pasiskolinti idėjų iš nuomonės formuotojų, labai greitai suuodžiančių neatrastas ir kuo nors išskirtines erdves, arba pasinaudoti šiuo sąrašu su visiškai šviežiais atvertais objektais arba virusinėmis jau tapusiomis miesto vietomis. Akyliausi Vilniaus tyrinėtojai sau neatleistų, jei čia neįsiamžintų.

Instagrame yra apie 60 skirtingų sąrašymų variantų, dažniausiai naudojamų pažymint Vilnių – nuo #neakivaizdinisvilnius iki #vilniusgram.

TV bokšte – ant stiklinių grindų

Neįtikėtina, bet aukščiausiame Lietuvos pastate nuo šiol galima ne tik išbandyti ekstremalią pramogą – išeiti su specialiomis apsaugomis į atvirą apžvalgos aikštelę 170 m aukštyje, bet ir išbandyti naują aikštelę stiklo grindimis „360 ore“! Be to, TV bokšte galima likti nakvoti debesyse! „Debesys“ yra aukščiausia šalyje poilsio ir verslo erdvė su posėdžių kambariais bei apartamentais. Tik pabandyk įsivaizduoti, kokį vaizdą pro langą čia galima pamatyti nubudus!

📍 Sausio 13-osios g. 10

📍 Rinktinės g. 2

Gražiausia terasa ant stogo

Fantastiškų nuotraukų su Vilniaus panorama, Gedimino pilies bokštu, Neries vingiu gali pasidaryti nuo Energetikos ir technikos muziejaus stogo terasos. Penktajame aukšte virš buvusios elektrinės esanti „Elektrinė. Terasa“ atnaujinta ir išplėsta, čia persikėlė kavinė „Elektrinė“, vasarą vyksta koncertai, sporto treniruotės.

Niujorkas Vilniuje

📍 Konstitucijos pr. 18B

Urbanistinė kalva dešiniajame Neries krante laikoma ne tik naujuoju Vilniaus centru, bet ir pažangiausia Lietuvos vieta su šiuolaikiškiausiais biurais visoje Lietuvoje. Pasijusti kaip Niujorke gali šalia debesis atspindinčio stiklo ir plieno milžino – iškilusio moderniausio verslo centro „Artery“, kurį suprojektavo vienas žymiausių pasaulio architektų Danielis Libeskindas. Pasak jo, šio pastato idėja – sukurti XXI a. simbolį miestui.

Tyrinėk su maršrutu „Vilniaus vertikalės“

Miesto džunglės

📍 Kairėnų g. 43

Prieš vykdamas į Vilniaus universiteto botanikos sodą Kairėnuose, atsiversk internete Botanikos sodo kalendorių. Jame pažymėtas augalų žydėjimas. Jeigu netaikysi, galėsi nerti į narcizų, alyvų, rododendryų, tulpių, bijūnų ar kitų augalų jūrą, juk čia – tikra floros karalystė su tūkstančiais augalų rūšių. Pasivaikščiok japoniškame sode, tarp Kairėnų dvaro pastatų ir tvenkinių, stabtelk pašikylauti Alyvų kalnelyje. Čia sugrįžti galima ir žiemą – sode įrengiamos slidinėjimo trasos.

Koncertų salė iš ateities

📍 Vilniaus g. 6

LVSO koncertų salė (buvę Vilniaus kongresų rūmai), atsivėrusi po rekonstrukcijos 2024 m. pavasarį, laikoma viena didžiausių ir moderniausių koncertinių erdvių ne tik Lietuvoje, bet ir Baltijos šalyse. Čia galima pasimėgauti ne tik simfoninės muzikos koncertais, bet ir išskirtiniu interjeru su užburiančiais apšvietimo sprendimais. Aukščiausius tarptautinius standartus atitinkančioje salėje buvo sukurta speciali akustika.

Tyrinėk su maršrutu
„Miestas iš natų“

Su Čiurlioniu

Vilnius yra vienas iš mūsų šalies miestų, susijusių su M. K. Čiurlionio gyvenimo bei kūrybos pėdsakais. Šiame sostinėje atsirado ir daugiau ženklų, skirtų 150-osioms menininko gimimo metinėms. Pavyzdžiui, laikinas Vilniaus oro uosto pervadinimas Tarptautiniu Čiurlionio Vilniaus oro uostu. Kita stotelė laukia Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje. Trečiame aukšte galima įsiamžinti su didžiuoliu kompozitorium ir dailininko profiliu, sukurtu iš knygų nugarėlių. M. K. Čiurlionis bibliotekoje tapo devintąja menininkės Jolitos Vaitkutės instaliacija „Pabudę iš knygų“.

📍 Gedimino pr. 51

Portalas

Kas nėra pasvajojęs per akimirką atsidurti kitoje vietoje? Savotišką teleportaciją į kitą pasaulio kraštą siūlo „Portalas“ – inovatyvi instaliacija, sujungianti Vilnių su Dublinu, Liublinu ir Filadelfija. Ateik susimokuoti ar įsiamžinti su airiais, lenkais, amerikiečiais realioju metu. Tuo metu, kai Vilniuje plieskia saulė, kitur gal lyja arba jau temsta? Kelerius metus stovėjęs tarp Vilniaus geležinkelio ir autobusų stočių dabar „Portalas“ turi naujus namus – Rotušės aikštę.

📍 Rotušės a.

Pasidomėk
daugiau

5 – tiek Vilniuje
vieta, kur vyksta
jam sessions
(dar vadinami
džemsešėnais ar
tiesiog džemais),
tai yra spontaniški
publikos akivaizdoje
improvizuojami
pasirodymai.

Kai valgiaraštyje – muzika. SPA ausims

„Kernagis bar“

📍 Islandijos g. 1

Tai baras, kuriame mėgtų sėdėti maestro. Vos pravėrus baro Islandijos gatvėje duris, pasitinka legendinių Vytauto Kernagio dainų akordai. Čia verta užsukti ne tik dėl grojaraščio, kurį daugiausia sudaro nostalgiją sukeliantys beprotiškai fantastiški įrašai, bet ir dėl interjero, išpuošto asmeniniais V. Kernagio daiktais, nuotraukomis, albumais. Įdomu, kad vienas iš lankytojų siūlomų patiekalų yra maestro mėgtamiausia kiaušininė.

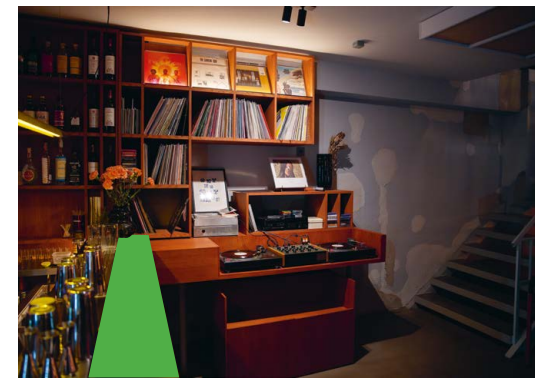

Tyrinėk su
maršrutu „Vytauto
Kernagio Vilnius“

„Adata baras“

📍 Naugarduko g. 41

Ar teko girdėti apie *Jazz Kissa*? Tai barų, kuriuose klausomasi džiazo, tradicija iš Japonijos. Baro vinilų kolekcijoje – nuo 10-ojo dešimtmečio Niujorko hiphopo iki džiazo legendų, kiekviena plokštelė čia skamba nuo pradžios iki galo. Interjeras nukelia į 8-ojo dešimtmečio Tokiją, o svarbiausia interjero detalė – dvi didžiulės medinės kolonėlės. Didžiausi melomanai gali nuo likusios baro dalies atsitverti garsą sugeriančiomis užuolaidomis. Antrame aukšte įrengta erdvė ir privatiems muzikos klausymo seansams.

„Jazz Cellar“

📍 Aušros Vartų g. 11

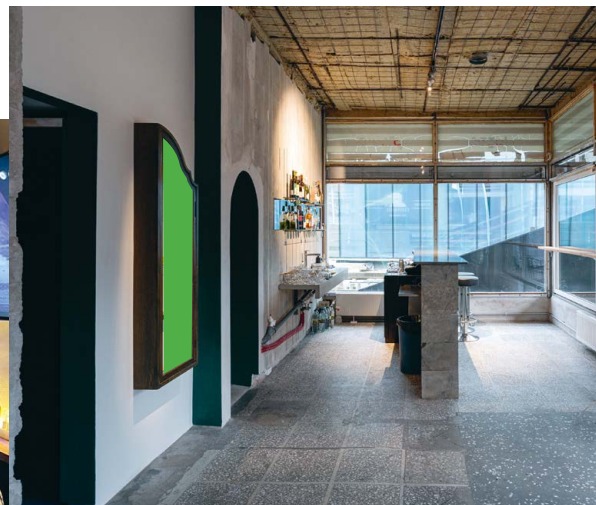
Čia renkasi visa Lietuvos džiazo grietinėlė. Vienintelis tikras gyvos džiazo muzikos klubas Vilniuje *jam sessions* pradėjo rengti 2021 m. pabaigoje. Atėjus į „Jazz Cellar 11“ rengiamus *džemus*, ant scenos galima pamatyti ir profesionalių džiazo muzikantų, ir džiazo muzikos žvaigždžių, ir studentų.

„Lucille Blues Bar“

📍 Rūdninkų g. 20

„Atmosfera laisva, nėra griežtų taisyklių, tiesiog grojame ir stebime, kas pavyksta. Nuostabus vaibas, niekas nieko neteisčia“, – taip Vilniaus senamiestyje atidarytą bliuzo barą pristato filipinietis muzikantas Shermanas Tanas. Sekmadeniais jis rengia *jam session* koncertus. „Lucille Blues Bar“ dėmo vakarą pradeda atidarymo koncertas, po kurio ant scenos kviečiami visi norintys prisijungti. Baro scena nedidelė, joje telpa nedaug žmonių, todėl kartais gali tecti pastovėti eilėje.

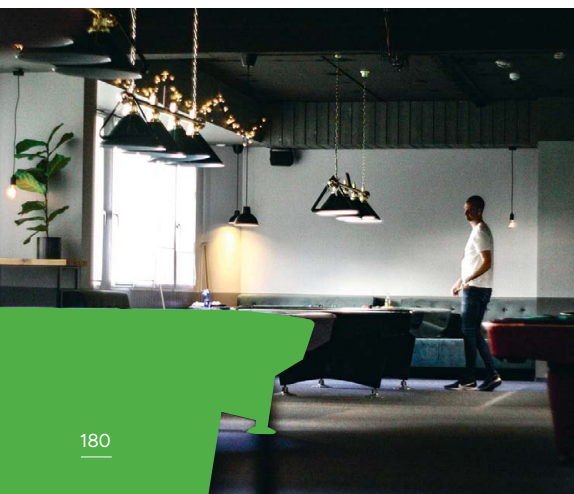
„Draugų vardai“

📍 Konstitucijos pr. 12

Manote, kad Konstitucijos prospektas nesiderina su naktiniu gyvenimu? Klystate. Kokybiško garso galite ieškoti kultūros centre „Draugų vardai“. Pastate, kuriame ilgą laiką veikė alkoholinių gėrimų parduotuvė, išlaikytas minimalistinis interjeras, svarbiausia čia – rankų darbo garso sistema ir tik šiai vietai būdinga akustika. Kultūrinė programa apima tiek šiuolaikinės eksperimentinės muzikos atlikėjų pasirodymus, tiek vizualaus meno pristatymus.

„Biliardinė Fuksas“

📍 Gedimino pr. 28

Vėlyvojo modernizmo pastatą ant Gedimino prospekto sankryžos dažnas praeina net kelis kartus per dieną. Jau 15 metų jo duris varsto ištikimi biliardo mylėtojai – pastate veikia biliardinė „Fuksas“. Grojaraštyje dominuoja 10-ojo dešimtmečio rokas. Savaitgaliais plokšteles suka didžėjus, tad neretai biliardinėje įsisiūbuoja vakarėliai.

„Coffee Circus“

📍 Mėsinių g. 3

Iš seno dvaro atkeliavęs raudonas fortepijonas pačiame kavinės viduryje išduoda, kad „Coffee Circus“ savininkams rūpi ekologija. Interjeras sukurtas be atliekų: šviestuvais tapo nenaudojami kibirai, toršetu – nuvirtę elektros stulpai, lentynomis – statinės. Dominuoja indiška, džiazas, kartais nišinė muzika. Savaitgaliais kavinė siūlo šviežių beigelių. Tai savotiškas priminimas, kad Mėsinių gatvė kadaise buvo svarbi Vilniaus žydų kvartalo gyvenime.

Mažiesiems Vilniaus tyrinėtojams

Supažindink mažuosius
Vilniaus tyrinėtojus su
Neakivaizdinuku! Kartu
sekite jo pėdsakais
ieškodami nuotykių
sostinėje!

„Žalias Vilnius vaikams“

3 smagūs maršrutai mažoms
kojytėms po sostinę.

Įveik iššūkius ir
atsiimk prizą

„Vilnius vaikams“

Įdomiausios veiklos ir
vietos mieste visai šeimai.

Parsisiųsk ir niekada
nepritrūksi idėjų, ką
veikti Vilniuje

„Išėik į kiemą“

Įtraukiantis sekos žaidimas,
arba kelionė-spėlionė.

Ištyrinėk įdomiausius
Vilniaus rajonus

„Nuotyčiai Vilniuje“

Kelionėje nepamainomos
užduočių kortelės.

Turėk ir susipažink
su žaliosios sostinės
stotelėmis

Leidinių gali rasti ir Vilniaus turizmo
informacijos centre (Pilies g. 7)

Daugiau idėjų vaikams
ir paaugliams Vilniuje
www.vilniusvaikams.lt

LEIDĖJAS

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Užsienio ryšių ir turizmo skyrius

IDĖJA

Sonata Griškienė

TEKSTAI

Gerda But

NUOTRAUKOS

Vilniaus miesto savivaldybė
Go Vilnius
Saulius Žiūra
Vytautė Ribokaitė
Ignas Nefas
Joana Suslavičiūtė
Olga Posaškova
Monika Krilavičienė
Tautvydas Stukas
Gabriel Khiterer
Kipras Štreimikis
Saulius Kavaliauskas
Andrius Pavelko
Darnu Group
Kartlandas Max
Laipiojimo centras „Vertical“
Agnė Katmandu
Gintarė Grigėnaitė
Saulius Valius
Donatas Jokūbaitis
Vilniaus šilumos tinklai
Gatvės gyvos
Kristina Mackevičienė
Lietuvos banko Pinigų muziejus
Iliuzijų muziejus „VILNIL“
Open Gallery
Arūnas Baltėnas
Rokas Mikšius
Mantas Judrius
Smėlio arena
K. Polubinska
Artūras ARTI
Paulius Gaidukas
Karolina Koroljova-Barkova
Gabrielius Jauniškis
Domantas Markevičius
UAB „Narbuto 5“
Lietuvos nacionalinis muziejus
Lietuvos žydų kultūros ir tapatybės
muziejus
Andrius Jakučionis
Pavilnių ir Verkių regioninių parkų direkcija
Violeta Masteikienė
Jonas Šečkus

DIZAINAS

RŪT

TEKSTŲ REDAKTORĖ

Sigita Bertulienė

Sonata Griškienė
Zenonas Nekrošius
Hexa cinema
Modestas Endriuška
Viktorija Regina Volot
Kino kambarys
Titas Kazlauskis
Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras
Pirmas blynas
Elena Matulionienė
Justyna Leonovič
Brigita Burkauskaitė
Edita Medeina
Emilija Martinkevič
Donata Lukašenkoviė
Ramūnas Vilkelis
Laurita Trainytė
Tiit Hunt
Eglė Vičiuvienė
Marius Čepulis
Gintautas Steiblys
Vygaudas Juozaitis
Domantas Kancleris
Monika Mickutė
Rita Latvytė
Darius Petrutaitis
AHOY
Martynas Stankaitis
Citywave Vilnius
Stotelė „Dėkui“
Dirbtuvės „Pats sau“
geraknyga.lt
Padirbtuvės
Vilnius Burger Fest
Augustas ir Barbora Cafe
3 Mūzos Rooftop Bar
Draugų vardai
MO muziejus
Gediminas Petkus
Jazz Cellar
Lucille Blues Bar
„360 arena“
Energetikos ir technikos muziejus

© Vilniaus miesto savivaldybė, 2025

Nepraleisk „Neakivaizdinio Vilniaus“ renginių!

Vasaris

Sumenėk!

Kiekvieną vasario savaitgalį –
gurkšnis meno Vilniaus galerijose
ir muziejuose su specialiu
autobuso maršrutu

Rugsėjis

Pasaulinė turizmo diena

Rugsėjo 27 d. – proga patirti
kitokį Vilnių

Gruodis

Neakivaizdinės Kalėdos

Kasmet gruodį – kalėdinio
Vilniaus istorijos ir Miesto
rajonų eglučių žemėlapis

Balandis

„Neakivaizdinio Vilniaus“ gimtadienis

Tikra balandį vykstanti miesto
tyrinėtojų bendruomenės šventė,
kupina netikėtumų ir kviečianti
laikyti egzaminą apie Vilnių

Spalis

„Vilniaus mechanizmai“

Laukiamiausias spalio
festivalis besidomintiems,
kaip veikia miestas

Dėmesio!

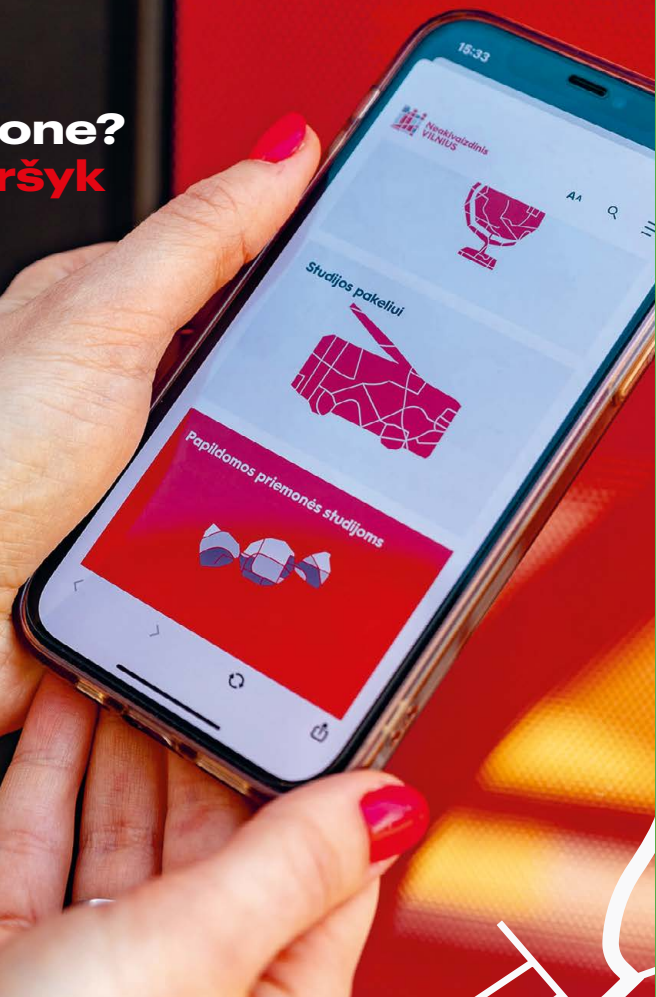
Tapk „Neakivaizdinio Vilniaus“
savanoriu ir prisijunk prie šių bei
kitų renginių organizavimo!

Nieko nelauk
ir rašyk

Informacija surinkta 2025 m. vasarą. Leidinio
autorai už turistinių objektų pasikeitimus neatsako.
Leidiny platnamas nemokamai.

Naršai telefone? Geriau išnaršyk sostinę!

Su nemokama mobiliąja programėle
„Neakivaizdinis Vilnius“:

- + Išbandyk naujausius maršrutus po sostinę.
- + Tyrinėk miestą ir rinkis iš daugiau nei 100 maršrutų su žemėlapiais.
- + Klausyk istorijų su audiogidu.
- + Rekomenduok draugams iš užsienio – visi maršrutai yra ir anglų kalba.

Atsisiųsk:

Neakivaizdinis
VILNIUS

- ⊕ neakivaizdinisvilnius.lt
- f [Neakivaizdinisvilnius](https://www.facebook.com/NeakivaizdinisVilnius)
- 📷 [neakivaizdinis_vilnius](https://www.instagram.com/neakivaizdinis_vilnius)

Mobiliąją programėlę
„Neakivaizdinis Vilnius“
galima atsisiųsti

Leidinyi atspausdintas ant
FSC sertifikuoto popieriaus.